

SVEA HOVRÄTT
Avdelning 02
Rotel 020102

DOM
2016-02-19
Stockholm

Mål nr
T 5296-14

KÄRANDE

Cypress Oilfield Holdings Limited
Lampousas 1
1095 Nicosia
Cypern

Ombud: Advokaten Jonas Löttiger
Eversheds Advokatbyrå AB
P.O. Box 14055
104 40 Stockholm

SVARANDE

China Petrochemical International Company Limited
No. 22 Chaoyangmen North Street
Chaoyang District
Beijing PRC 100728
Kina

Ombud: Advokaterna Bo G H Nilsson, Therése Isaksson och Karin Crafoord
Advokatfirman Lindahl KB
Box 1065
101 39 Stockholm

SAKEN

Skiljedoms ogiltighet m.m. avseende skiljedom meddelad i Stockholm den 7 mars 2014 med rättelse den 27 mars 2014

HOVRÄTTENS DOMSLUT

1. Hovrätten avslår yrkandet om att omständigheten rörande skiljemannen Albert Jan van den Bergs kopplingar till Tsinghua Law School i Kina ska avvisas.
2. Hovrätten lämnar Cypress Oilfield Holdings Limiteds talan utan bifall.
3. Cypress Oilfield Holdings Limited ska ersätta China Petrochemical International Company Limited för rättegångskostnader med 153 849 kr och 1 036 101,38 USD, varav 715 588 USD avser ombudsarvode, jämte ränta på de två förstnämnda beloppen

Dok.Id 1241863

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 00	08-561 675 09	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.avd2@dom.se www.svea.se		

enligt 6 § räntelagen från dagen för hovrättens dom till dess betalning sker.

4. Jonas Löttiger ska solidariskt med Cypress Oilfield Holdings Limited ersätta China Petrochemical International Company Limited för rättegångskostnader med 120 000 USD jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från dagen för hovrättens dom till dess betalning sker.

5. Hovrätten förordnar att sekretessen enligt 36 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska bestå för uppgifter i ritningar (hovrättens aktbilagor 208–211), vilka ritningar lagts fram vid hovrättens huvudförhandling inom stängda dörrar. Detta innefattar även uppgifter avseende dessa ritningar i ljudupptagningen från förhöret under förhandlingen med John Slater, vilket förhör hölls inom stängda dörrar.

Innehållsförteckning

1. BAKGRUND	7
2. YRKANDEN I HOVRÄTTEN	8
3. GRUNDERNA FÖR COHL:S TALAN.....	9
3.1 Skiljenämndens åtgärder under förberedelsen	9
3.1.1 Skiljenämnden vägrade utan godtagbara skäl att bifalla COHL:s begäran om att få inspektera oljeriggarna.....	9
3.1.2 Skiljenämnden ändrade utan godtagbara skäl sitt beslut om edition av alla dimensionella ritningar till master och fundament.....	12
3.1.3 Skiljenämnden tillät omfattande och viktig ny bevisning från CPIC i ett sent skede av skiljeförfarandet, utan att ge COHL möjlighet att bemöta denna	15
3.1.4 Skiljenämnden missgynnade COHL i tidsplaneringen och gav inte COHL tillräcklig tid att förbereda och utföra sin talan, särskilt med avseende på bevisningen	17
3.1.5 Skiljenämnden gav spontana uttryck för partiskhet till förmån för CPIC ...	21
3.2 Skiljenämndens åtgärder under slutförhandlingen.....	21
3.2.1 Skiljenämnden tillät under slutförhandlingen CPIC att åberopa omfattande ny bevisning i stålfrågan	21
3.2.2 Skiljenämnden ingrep i vittnesförhören i flera sammanhang på ett sätt som gynnade CPIC	23
3.2.3 Särskilt ingrep Albert Jan van den Berg i förhören till förmån för CPIC	25
3.2.4 Skiljenämnden använde under slutförhandlingen egen tid för att hjälpa CPIC	27
3.3 Skiljenämndens agerande efter slutförhandlingen	27
3.3.1 Skiljenämnden godtog i ”Procedural Order No. 11” utan godtagbara skäl ny bevisning från CPIC	27
3.4 Skiljenämndens ställningstaganden i skiljedomen.....	28
3.4.1 Skiljenämnden tillät i skiljedomen ny bevisning från CPIC men inte ny bevisning från COHL.....	28
3.4.2 Skiljenämnden agerade i strid med likhetsprincipen i sin värdering av bevisningen	30
3.4.3 Skiljenämnden dömde i skiljedomen i strid med anvisningar den lämnat parterna vid "Pre-Hearing"-konferensen den 19 juli 2013.....	33
3.4.4 Skiljenämnden bortsåg i dröjsmålsfrågan från viktiga föreskrifter i Avtalet	36
3.4.5 Skiljenämnden bortsåg från Incoterms och spekulerade om att COHL haft andra skäl än de uppgivna för hävningen.....	38

3.4.6 Skiljenämnden lade i skiljedomen bevisbördan på COHL i stålfrågan och skadebegränsningsfrågan	39
3.4.7 Skiljenämnden hindrade COHL att uppfylla det beviskrav som ställdes	40
3.4.8 Skiljenämnden fördelade ansvaret mellan CPIC och COHL på ett orimligt sätt	41
3.4.9 Skiljenämnden tillämpade olika tolkningsprinciper till nackdel för COHL	42
3.5 COHL kan avföljande skäl inte anses ha förlorat sin rätt att klandra skiljedomen	43
3.6 CPIC agerade i strid mot tro och heder	47
3.7 COHL:s rättsliga klargöranden	49
4. GRUNDERNA FÖR CPIC:S TALAN	50
4.1 Generellt bestridande avseende samtliga av COHL åberopade grunder.....	50
4.2 Skiljemännen, särskilt Albert Jan van den Berg, har inte varit jäviga enligt 34 § första stycket 5 LSF	52
4.3 Skiljenämndens handläggning under förberedelsen var korrekt.....	53
4.3.1 Skiljenämndens beslut att tills vidare avslå COHL:s begäran om inspektion av oljeriggarna.....	53
4.3.2 Skiljenämndens beslut avseende COHL:s editionsbegäran nr 11 om dimensionella ritningar.....	54
4.3.3 Skiljenämndens godtagande av CPIC:s expertbevisning.....	56
4.3.4 Skiljenämndens tidsplanering och COHL:s tid för att förbereda och utföra sin talan	57
4.3.5 Skiljenämndens agerande under "Pre-Hearing"-konferensen.....	59
4.4 Skiljenämndens åtgärder under slutförhandlingen.....	60
4.4.1 Skiljenämndens beslut under slutförhandlingen avseende tillåtande av CPIC:s motbevisning	60
4.4.2 Skiljenämndens agerande under vittnesförhören	62
4.4.3 Albert Jan van den Bergs agerande under vittnesförhör	64
4.4.4 Skiljenämndens användande av egen tid under slutförhandlingen	64
4.5 Skiljenämndens agerande efter slutförhandlingen	65
4.5.1 Skiljenämndens beslut i "Procedural Order No. 11"	65
4.6 Skiljenämndens ställningstaganden i skiljedomen.....	65
4.6.1 Skiljenämnden tillät inte i skiljedomen ny bevisning från CPIC men inte ny bevisning från COHL.....	65
4.6.2 Skiljenämndens värdering av bevisningen.....	67
4.6.3 Skiljenämndens bedömningar i skiljedomen och dess anvisningar vid "Pre-Hearing"-konferensen	68

4.6.4 Skiljenämnden beaktade Avtalets föreskrifter och av parterna återopad bevisning	69
4.6.5 Skiljenämnden tillämpade bestämmelserna i Incoterms	70
4.6.6 Skiljenämndens beslut att lägga bevisbördan på COHL.....	70
4.6.7 Skiljenämnden hindrade inte COHL från att uppfylla det beviskrav som ställts	70
4.6.8 Skiljenämndens fördelning av ansvar mellan CPIC och COHL.....	71
4.6.9 Skiljenämnden tillämpade samma tolkningsprinciper för CPIC och COHL	71

5. UTVECKLINGEN AV PARTERNAS TALAN OCH UTREDNINGEN71

6. HOVRÄTTENS DOMSKÅL.....72

6.1 Dispositionen av hovrättens domskål.....	72
6.2 Handläggningen av målet.....	72
6.3 Rättsliga utgångspunkter.....	74
6.4 Ny omständighet efter klandertidens utgång.....	76
6.5 Frågan om skiljedomens ogiltighet alternativt upphävande.....	77
6.5.1 COHL:s begäran om att få inspektera oljeriggarna.....	77
6.5.2 Skiljenämndens beslut om edition av alla dimensionella ritningar till master och fundament.....	82
6.5.3 Skiljenämndens tillåtande av John Slaters sakkunnigutåtande	89
6.5.4 Skiljenämndens tidsplanering samt COHL:s möjlighet att förbereda och utföra sin talan, särskilt med avseende på bevisningen.....	91
6.5.5 Uttalande under ”Pre-hearing”-konferensen	95
6.5.6 Tillåtande av bevisning under slutförhandlingen	95
6.5.7 Skiljenämndens, och särskilt Albert Jan van den Bergs, agerande under förhör.....	99
6.5.8 Tillåtande av bevisning i ”Procedural Order No. 11”	101
6.5.9 Skiljenämndens ställningstaganden i skiljedomen.....	103
6.5.10 COHL:s protester m.m. under skiljeförfarandet	111
6.5.11 Agerande i strid mot tro och heder.....	112
6.5.12 Hovrättens sammanfattande slutsatser och sammantagna bedömning	112
6.6 Rättegångskostnader	113
6.6.1 Ersättningskyldig part.....	113
6.6.2 CPIC:s yrkanden	114
6.6.3 CPIC:s skäl för sina yrkanden i fråga om rättegångskostnader	114
6.6.4 COHL:s och advokaten Jonas Löttigers skäl för sina bestridanden i fråga om rättegångskostnader	118

6.6.5 Hovrättens bedömning av COHL:s ersättningsskyldighet	121
6.6.5 Hovrättens bedömning i fråga om solidariskt betalningsansvar för advokaten Jonas Löttiger	123
6.8 Överklagande	125

1. BAKGRUND

Cypress Oilfield Holdings Limited (i fortsättningen COHL) och China Petrochemical International Company Limited (i fortsättningen CPIC) träffade den 14 maj 2010 ett avtal (i fortsättningen Avtalet) om att COHL av CPIC skulle köpa fem oljerigggar avsedda för borrning efter olja. Enligt Avtalet skulle CPIC tillverka oljeriggarna i enlighet med de specifikationer, beskrivningar och tekniska krav som definierades i en bilaga till Avtalet, varvid ett tekniskt krav var att det stål som användes vid tillverkningen av oljeriggarnas master och fundament skulle klara av full belastning vid 20°C.

Den avtalade kontraktssumman uppgick till 61 733 810 USD. Den 17 juni 2011 hade CPIC ännu inte levererat någon oljerigg till COHL. COHL hävde då Avtalet med CPIC, i enlighet med en skiljeklausul i Avtalet, skiljeförfarande enligt Skiljedomsregler för Stockholms Handelskammars skiljedomsinstitut (SCC Arbitration V, 047/2012). Skiljenämnden kom slutligen att bestå av professorerna Albert Jan van den Berg (utsedd av CPIC) och Alexander Komarov (utsedd av COHL) samt advokaten Jeffrey M. Hertzfeld, ordförande.

I skiljemålet gjorde CPIC gällande att COHL hade begått avtalsbrott genom att häva Avtalet utan grund och genom att vägra ta emot leveransen av oljeriggarna. COHL, å sin sida, gjorde gällande att CPIC var i dröjsmål med leveransen och att oljeriggarna inte uppfyllde de tekniska specifikationer som Avtalet föreskrev samt att COHL därför varken var skyldigt att motta leveransen av oljeriggarna eller erlägga någon betalning till CPIC. CPIC hävdade däremot att oljeriggarna var byggda i enlighet med Avtalet och att CPIC inte var i dröjsmål med leveransen. Båda parter framställde ersättningsyrkanden i skiljeförfarandet.

Skiljenämnden identifierade två centrala frågor i skiljeförfarandet (punkten 305 i skiljedomen). Den första frågan var om CPIC var i dröjsmål då COHL hävde Avtalet och om detta dröjsmål berättigat COHL att häva Avtalet. Den andra frågan rörde om COHL hade haft rätt att avvisa leverans och omfattade bl.a. om det stål som CPIC använde motsvarade de i Avtalet angivna tekniska specifikationerna.

Skiljenämnden meddelade skiljedom den 7 mars 2014. Skiljenämnden fann bl.a. att CPIC inte hade varit i dröjsmål med leveransen och att COHL därför hade saknat rätt att häva Avtalet samt att COHL genom att inte motta leveransen av oljeriggarna hade begått avtalsbrott. Genom skiljedomen förpliktades COHL bl.a. att till CPIC betala sammanlagt drygt 38 miljoner USD jämte ränta. Skiljenämnden meddelade den 27 mars 2014 en rättelse (Amendment) till skiljedomen.

2. YRKANDEN I HOVRÄTTEN

COHL har yrkat att skiljedomen av den 7 mars 2014 med rättelse den 27 mars 2014 ska förklaras ogiltig i dess helhet eller att skiljedomen helt ska upphävas. COHL har överlåtit till hovrätten att pröva yrkandena i den ordning som rätten finner lämplig.

CPIC har motsatt sig bifall till COHL:s talan i någon del. CPIC har yrkat att den av COHL åberopade omständigheten avseende Albert Jan van den Bergs kopplingar till Tsinghua Law School i Kina ska avvisas.

COHL har motsatt sig avvisningsyrkandet.

Parterna har yrkat ersättning för rättegångskostnader. CPIC har därvid yrkat att advokaten Jonas Löttiger ska förpliktas att solidariskt med COHL, oavsett utgången i målet, ersätta CPIC för rättegångskostnader med 365 000 USD.

Advokaten Jonas Löttiger har motsatt sig yrkandet om solidariskt betalningsansvar.

3. GRUNDERNA FÖR COHL:s TALAN

3.1 Skiljenämndens åtgärder under förberedelsen

3.1.1 Skiljenämnden vägrade utan godtagbara skäl att bifalla COHL:s begäran om att få inspektera oljerriggarna

Det stod redan på ett tidigt stadium – i CPIC:s ”Request for Arbitration”, COHL:s ”Answer to the Request for Arbitration” och ”Claimant's Comment on Respondent's Answer” etc., samt CPIC:s ”Statement of Claim” – klart att tvisten gällde i första hand frågan om det av CPIC för master och fundament valda stålet uppfyllde de prestationskrav som ställdes i de tekniska specifikationerna, nämligen att tåla full belastning vid minus 20°C, samt frågan om CPIC hade vederbörligen begränsat sin skada. Sedan COHL begärt att få inspektera riggarna för att kunna föra bevisning om otillräckligheten i det stål som CPIC använt för riggarnas master och fundament samt bevisning i frågan om CPIC begränsat sin skada, avslög skiljenämnden denna begäran i beslut den 7 januari 2013 (”Procedural Order No. 3”).

Beslutet fattades utan tillräckliga skäl och var att jämställa med avvisning av bevisning. Skiljenämnden var skyldig att bevilja COHL:s begäran om inspektion och hade inte någon diskretionär rätt att avslå COHL:s begäran. Denna var befogad med hänsyn till utredningen i skiljeförfarandet, eftersom den avsåg omständigheter som hade relevans och saken inte var tillräckligt utredd genom tidigare åberopad bevisning. Det framgår av skiljenämndens skäl för beslutet att skiljenämnden ansåg att dessa förhållanden förelåg. Genom att trots detta avslå COHL:s begäran om inspektion överskred skiljenämnden sitt uppdrag.

En inspektion skulle inte ha varit kostnadskrävande eller betungande för CPIC med hänsyn till tvisteföremålets värde och det fanns inte någon risk för att den skulle ha försenat förfarandet, vilket påstods av skiljenämnden.

Som skäl för sin vägran att ge COHL tillåtelse till inspektion av riggarna anförde skiljenämnden bl.a. att COHL:s begäran var "premature", alltså framställd för tidigt. Skiljenämnden påstod att man först måste se vilken övrig bevisning som åberopades innan man kunde avgöra om en inspektion skulle tillföra så mycket att den nya bevis-

ningen uppvägde de kostnader och besvär som inspektionen skulle förorsaka. Detta var inte ett godtagbart skäl att neka begäran om inspektion.

Skiljenämnden lämnade visserligen öppet för att COHL skulle kunna återkomma med en ny begäran, då bevissituationen i övrigt skulle vara bättre känd, men skiljenämnden uppställde i beslutet mycket höga krav för att bevilja en ny begäran om inspektion. COHL skulle då ha tvingats att plädera för att övertyga skiljenämnden om att "such further evidence would be likely to have a material impact on the outcome of the arbitration". Skiljenämnden hade inte rätt att uppställa ett så högt beviskrav. Skiljenämnden var skyldig att bevilja COHL:s begäran om inspektion redan om det kunde antas att en inspektion skulle ha betydelse som bevisning i skiljeförfarandet. Detta krav var uppfyllt.

Sedan COHL i brev till skiljenämnden den 10 januari 2013 protesterat mot beslutet bekräftade skiljenämnden detta i beslut den 18 januari 2013 ("Procedural Order No. 4").

Skiljenämnden gav aldrig COHL någon möjlighet att återkomma, eftersom den på sätt som beskrivs nedan - i nära anslutning till att CPIC presenterat omfattande ny bevisning i stålfrågan - genom beslut den 16 juli 2013 bestämde att ingen av parterna därefter skulle få återropa någon ny bevisning. Senare tillät skiljenämnden huvuddelen av CPIC:s nya bevisning, utan att COHL fick tillräckliga möjligheter att bemöta denna.

Frågan om en ny inspektion blev aktuell för COHL först då CPIC:s omfattande nya bevisning i stålfrågan och påståendet om att COHL hade bevisbördan presenterades, eftersom COHL:s begäran om inspektion huvudsakligen syftade till bevisupptagning i stålfrågan. COHL bestämde sig den 15 juli 2013 för att inte en ny begäran om inspektion sedan COHL tagit del av CPIC:s nya bevisning och påstående i fråga om bevisbördan. Möjligheten till en ny inspektion försvann dock genom skiljenämndens beslut dagen därpå, den 16 juli 2013, att ingen av parterna därefter skulle få inge ytterligare bevisning.

Skiljenämndens beslut att, trots COHL:s protester, vägra COHL att inspektera riggarna framstår mot den bakgrunden som ett allvarligt handläggningsfel, innebärande att COHL förvägrades möjlighet att införskaffa viktig bevisning och därigenom förbereda och utföra sin talan. Detta blir desto allvarligare, som skiljenämnden på sätt som beskrivs nedan senare i skiljedomen kom att lägga bevisbördan i stålfrågan på COHL (punkten 447) och ställde ett beviskrav som kunde uppfyllas endast med tillgång till detaljerad information om stålet och master och fundament (punkten 469). Genom att skiljenämnden dessutom i skiljedomen på sätt som utvecklas nedan lade vikt vid sådan bevisning som CPIC införskaffat vid en egen inspektion av riggarna under skiljeförfarandet, vid vilken COHL inte tillåtits medverka, framstår skiljenämndens hantering av COHL:s begäran om inspektion i efterhand som stridande mot likhetsprincipen.

Det ankom på skiljenämnden att, när den beslöt sig för att lägga bevisbördan på COHL, ex officio ompröva och bevilja COHL:s begäran om inspektion, eller i vart fall ge COHL en reell möjlighet att framställa en ny begäran om inspektion sedan CPIC den 11 juli 2013 ingett ett yttrande och framlagt ny bevisning i stålfrågan, som tidigare innehållits, och i en skrift av den 15 juli 2013 gjort gällande att COHL hade bevisbördan i stålfrågan.

CPIC bestred COHL:s begäran om inspektion med argumentet att någon inspektion inte behövdes, trots att CPIC dessförinnan i "Comment on the Respondent's Answer and Counterclaim" bestritt att tillgänglig utredning i stålfrågan var tillräcklig och gjort gällande att "the Respondent is put to strict proof " angående sina påståenden i stålfrågan. CPIC:s bestridande av COHL:s försök att få en inspektion till stånd utgjorde därför obstruktion av skiljeförfarandet. Skiljenämnden godtog detta och medverkade därigenom till att COHL inte fick rimliga möjligheter att förbereda och utföra sin talan.

Vad som här förekommit utgör så allvarliga fel i handläggningen eller uppdragsöverskridande, att skiljeförfarandet och skiljedomen uppenbarligen är oförenliga med grunderna för rättsordningen i Sverige. Skiljedomen bör därför ogiltigförklaras eller upphävas i sin helhet.

3.1.2 Skiljenämnden ändrade utan godtagbara skäl sitt beslut om edition av alla dimensionella ritningar till master och fundament

COHL definierade i en skrivelse den 1 februari 2013 sina editionskrav och begärde bl.a. under punkten 11 edition av alla dimensionella ritningar till riggarnas master och fundament ("All dimensional drawings for the Masts and Substructures"), editionsbegäran nr 11. Som skäl för sin begäran angav COHL att ritningarna kunde ha betydelse för bevisning om uppfyllelse av Avtalets krav på att riggarnas master och fundament skulle tåla full belastning ned till en temperatur av minus 20°C.

I beslut den 8 mars 2013, "Procedural Order No. 5", tog skiljenämnden ställning till parternas editionsyrkanden. CPIC hade medgett editionsbegäran nr 11 "to the extent that the dimensional drawings for the Masts and Substructures exist, are within the Claimant's possession, custody or control, and are not already in Respondent's possession". Skiljenämnden beviljade edition i enlighet med medgivandet.

Sedan CPIC i en skrift daterad den 6 maj 2013 åberopat bevisning som visade att det enbart för masten fanns mer än 1 000 dimensionella ritningar, och CPIC vid det tillfället totalt hade överlämnat endast 132 ritningar för master och fundament, påtalade COHL detta i en skrift till skiljenämnden den 13 maj 2013. Skiljenämnden bekräftade den 15 maj 2013, "Procedural Order No. 7", sitt beslut om edition av alla dimensionella ritningar till master och fundament. Samtidigt gavs CPIC ytterligare en vecka att fullgöra editionen, som skulle ha fullgjorts redan den 15 april 2013.

CPIC framställde därefter i en skrift den 17 maj 2013 för första gången invändningar mot COHL:s editionsbegäran nr 11 och begärde omprövning av editionsbeslutet. CPIC gjorde gällande att editionsbeslutet endast omfattade ritningar som hänvisade till temperatur och att editionsbeslutet var fullgjort, samt att COHL nu begärde handlingar som inte tidigare hade begärts. CPIC krävde dessutom att COHL skulle acceptera ett sekretessåtagande. Samtidigt bestred CPIC att COHL skulle få ytterligare tid med mer än tre dagar.

Skiljenämnden fattade den 21 maj 2013 i ett nytt beslut avseende editionsbegäran nr 11, ”Procedural Order No. 8”. I detta beslut förklarade sig skiljenämnden bekräfta sitt tidigare beslut om edition. I själva verket ändrade dock skiljenämnden beslutet i enlighet med CPIC:s önskemål om att skiljenämnden skulle ompröva detta, eftersom skiljenämnden samtidigt *dels* i vad som kallades ett "klargörande" begränsade omfattningen av de ritningar som skulle lämnas ut till sådana ritningar som var "relevanta för att bevisa Avtalets krav på temperatur", *dels* i punkt c) gav CPIC möjlighet att kräva sekretessavtal för sådana ritningar som CPIC ansåg utgöra företagshemlighet. Ändringen skedde utan godtagbara skäl. Samtidigt tillerkände skiljenämnden COHL endast sex dagars ytterligare tid för ingivande av ”Statement of Rejoinder”, från den 14 till den 20 juni 2013, trots att COHL då ännu inte fått del av ritningarna. Skiljenämnden tillerkände å andra sidan CPIC ytterligare en veckas frist för fullgörande av editionen, alltså till och med den 28 maj 2013, som dessutom villkorades av att parterna kommit överens om ett sekretessåtagande.

COHL läste till en början skiljenämndens beslut den 21 maj 2013 som en bekräftelse av det tidigare editionsbeslutet och protesterade i en skrift till skiljenämnden den 24 maj 2013 därför bara mot den otillräckliga tidsförlängningen. Under de följande diskussionerna med CPIC om sekretessfrågorna framkom emellertid att parterna hade olika uppfattning om innebörden av beslutet den 21 maj 2013. COHL framförde därför den 30 maj 2013 sin uppfattning om editionsbeslutets innehåll till skiljenämnden. COHL protesterade också mot en sådan tolkning av beslutet som CPIC framförde och som innebar att det till CPIC överlämnats att avgöra vilka ritningar som omfattades av editionen, eftersom frågan vilka ritningar som var relevanta blev stridig mellan parterna när CPIC i skriften den 17 maj 2013 hävdade att bara sådana ritningar var relevanta som hänvisade till temperatur, medan COHL:s uppfattning var att alla ritningar var relevanta.

Skiljenämnden bekräftade den 31 maj 2013, ”Procedural Order No. 9”, sitt beslut att inskränka editionen avseende editionsbegäran nr 11 till ritningar som hade betydelse för masternas temperaturkänslighet. Skiljenämnden lämnade då också anvisningar för sekretessavtalet.

Skiljenämnden gav, genom sin ändring av editionsbeslutet i enlighet med CPIC:s önskemål, CPIC möjlighet att självt bestämma vilka ritningar som skulle lämnas ut. Härigenom hindrade skiljenämnden COHL att föra bevisning om stålets olämplighet för sitt ändamål och skapade obalans mellan parterna i bevishänseende. Skiljenämndens beslut i ”Procedural Order No. 8” att ändra och inskränka editionsbeslutet i ”Procedural Order No. 5” är att jämställa med avvisande av bevisning som var nödvändig för att COHL skulle kunna förbereda och utföra sin talan, särskilt som, enligt vad det senare visade sig, skiljenämnden i skiljedomen kom att lägga bevisbördan på COHL för att det av CPIC använda stålet var olämpligt för sitt ändamål (punkten 447) och ställde ett beviskrav som kunde uppfyllas endast med tillgång till detaljerad information om stålet och master och fundament (punkten 469).

Skiljenämnden var skyldig att bifalla COHL:s begäran om edition och hade inte någon diskretionär rätt att inskränka denna. COHL:s begäran var befogad med hänsyn till utredningen i skiljeförfarandet, eftersom den avsåg omständigheter som hade relevans och saken inte var tillräckligt utredd genom tidigare åberopad bevisning. Det skulle inte ha varit betungande för CPIC att utge alla ritningarna, eftersom dessa kunde vidarebefordras elektroniskt och inte behövde konverteras till pappersformat.

Skiljenämndens omprövning och inskränkning av editionsbeslutet var också godtycklig och i strid med likabehandlingsprincipen. När COHL begärt omprövning av skiljenämndens beslut att avslå dess begäran om inspektion åberopade skiljenämnden i ”Procedural Order No. 4” den 18 januari 2013 mot COHL att COHL haft möjlighet att åberopa alla skäl redan i sin första begäran. När CPIC framförde nya invändningar mot beslutet om edition var skiljenämndens inställning en annan. Skiljenämnden bortsåg då ifrån COHL:s invändning att CPIC:s bestridande av COHL:s editionsbegäran nr 11 var för sent framställd. Parterna behandlades i detta hänseende inte lika. I stället gynnades CPIC på COHL:s bekostnad. Mot bakgrund av skiljenämndens inställning i inspektionsfrågan och i övrigt som en del i ett större mönster, framstår ändringen av editionsbeslutet som ett gynnande av CPIC på COHL:s bekostnad och därför som ett brott mot principen om likabehandling.

CPIC obstruerade skiljeförfarandet genom att inte lämna ut vederbörliga handlingar i editionen, genom att lämna ut material för sent och osorterat och genom att i skiljeförfarandet lämna ut handlingar på kinesiska utan engelsk översättning. Den för COHL, genom CPIC:s obstruktion, tillgängliga tiden blev också för kort för att de sakkunniga skulle kunna analysera och beakta dem. Därtill kommer att de ritningar som slutligen lämnades ut – 107 av ca 3 000 – inte var tillräckligt detaljerade för att COHL skulle kunna använda dem för avsett ändamål. COHL kom därför att sakna möjlighet att genom egna sakkunniga föra bevisning i stålfrågan och skadebegränsningsfrågan. Genom att skiljenämnden *dels* i sin begränsning av editionsåläggandet medverkade till och passivt godtog CPIC:s obstruktion av editionsförfarandet, *dels*, på sätt närmare beskrivs nedan, successivt gav CPIC ytterligare tid utan att kompensera COHL för detta, kom COHL att sakna tillräcklig tid för att förbereda och utföra sin talan.

Vad som här förekommit utgör så allvarliga fel i handläggningen att skiljeförfarandet och skiljedomen kommit att uppenbarligen strida mot grunderna för rättsordningen i Sverige. Skiljedomen bör därför ogiltigförklaras eller upphävas i sin helhet.

3.1.3 Skiljenämnden tillät omfattande och viktig ny bevisning från CPIC i ett sent skede av skiljeförfarandet, utan att ge COHL möjlighet att bemöta denna

Den för skiljeförfarandet gällande tidsplanen bestämdes i skiljenämndens e-mail till parterna den 18 mars 2013, som COHL protesterade mot. Där bestämdes bl.a. att CPIC skulle inge sin bevisuppgift den 6 maj 2013 och att parterna skulle ha möjlighet att inge motbevisning senast den 10 juli 2013.

I sin bevisuppgift, daterad den 6 maj 2013, angav CPIC i stålfrågan bl.a. att "Claimant will respond to these issues at the appropriate time" och att "The Claimant reserves the right to provide expert evidence in rebuttal to any claims made by the Respondent with regards to the material used to build the mast and substructure of the Rigs" trots att stålfrågan var relevant också för CPIC:s egen talan.

COHL protesterade mot att CPIC skulle få ge in yttrande och bevisning vid ett senare tillfälle *dels* i "Statement of Rejoinder" den 20 juni 2013, *dels* i en skrift den 10 juli

2013 då COHL specifikt protesterade mot att CPIC skulle få ge in ett sakkunnigutlåtande av en sakkunnig som ännu inte åberopats, d.v.s. John Slater. Att det fanns sådana planer hos CPIC framgick av uppgifter i ett utkast till "Common Hearing Bundle" som CPIC upprättade och skickade till COHL.

CPIC ingav den 11 juli 2013, således en dag för sent i förhållande till tidsplanen, förutom motbevisning, också omfattande ny bevisning. I denna ingick bl.a. ett utlåtande från en John Slater, som inte tidigare åberopats av CPIC. Till utlåtandet var fogad en viktig artikel med teknisk information.

Efter att COHL tagit del av John Slaters utlåtande ingav COHL den 14 juli 2013 kortfattade utlåtanden från sina sakkunniga Stephen Graham och John Hadjioannou med kommentarer till John Slaters utlåtande.

Sedan CPIC i en skrift till skiljenämnden den 15 juli 2013 yttrat sig över COHL:s protest och – felaktigt – påstått att Slaters yttrande "was filed solely in response to issues and evidence in support of the Respondent's Counterclaims" godtog skiljenämnden genom en skrift till parterna den 16 juli 2013 Slaters utlåtande som "rebuttal", utan avseende på att det var ingivet för sent. Samtidigt konstaterade skiljenämnden att Stephen Grahams och John Hadjioannous rapporter skulle godtas, trots att de var ingivna för sent, men att ingen ytterligare bevisning skulle accepteras från någondera parten. Samtidigt avvisade skiljenämnden en kommentar från John Hadjioannou till ett skriftligt vittnesutlåtande från CPIC:s vittne Roger M. Barnes med uttalandet att tidsplanen inte gav utrymme för "a third round of witness exchanges".

Skiljenämndens godtagande av John Slaters utlåtande som motbevisning var ett handläggningsfel. John Slaters utlåtande avsåg stålfrågan, som var av betydelse för CPIC:s käromål, något som framgår inte minst av att skiljenämnden i skiljedomen tar ställning till John Slaters utlåtande, trots att den till följd av utgången i frågan om hävningen aldrig kom in på någon prövning av COHL:s genkäromål.

Det visade sig senare att COHL:s avsaknad av bevisning i stålfrågan hade avgörande betydelse för utgången. Genom att COHL på sätt här beskrivits hindrades att föra mot

bevisning mot den bevisning som CPIC tilläts inge så sent som den 11 juli 2013 och senare fick uppdatera, förfördelade skiljenämnden COHL i strid med kravet på likabehandling. Det som förekommit utgör ett allvarligt handläggningsfel och uppdragsöverskridande och föranleder att skiljedomen skal upphävas i sin helhet eller ogiltigförklaras eftersom skiljedomen är uppenbart oförenlig med grunderna för rättsordningen i Sverige.

3.1.4 Skiljenämnden missgynnade COHL i tidsplaneringen och gav inte COHL tillräcklig tid att förbereda och utföra sin talan, särskilt med avseende på bevisningen

Sedan COHL:s huvudombud i skiljeförfarandet, Patricia Casey, i februari 2013 insjuknat och i mars 2013 undergått en allvarlig operation med lång konvalescenstid, begärde COHL tidsförlängning med anledning av det inträffade. Skiljenämnden beslutade dock den 18 mars 2013 att vidmakthålla den tidigare beslutade tidsplanen. COHL kritiserar beslutet, inte därför att den bestämda tidpunkten för huvudförhandlingen i och för sig var olämplig, utan därför att ett vidhållande av denna innebar att COHL inte skulle få tillräcklig tid och möjlighet att utföra sin talan under den skriftliga förberedelsen.

I beslutet handlade skiljenämnden i strid med likabehandlingsprincipen genom att bestämma en tidsplan för skiljeförfarandet som i mycket stor utsträckning ökade den tid som CPIC hade tillgång till för sina processhandlingar samtidigt som tidsplanen inskränkte den tid som COHL hade tillgång till för sina processhandlingar. CPIC hade haft sju månader och två veckor att upprätta "Statement of Claim" som gavs in den 26 november 2012, medan COHL hade haft mindre än två månader till förfogande för att upprätta sitt svaromål och genkärsmål som ingavs den 18 januari 2013. I enlighet med skiljenämndens beslut den 18 mars 2013 i e-mail från Jeffrey Hertzfeld skulle CPIC få ytterligare tre veckor och tre dagar för att utarbeta "Claimant's Reply and Defense to Counterclaim", och CPIC skulle därmed erhålla nästan fyra månader för att utarbeta sitt "Reply and Defense to Counterclaim", dvs. från den 18 januari 2013 till och med den 6 maj 2013. Skiljenämnden förkortade däremot COHL:s tid för att utarbeta "Respondent's Rejoinder" från sex veckor till fem veckor och fyra dagar från erhållande av "Claimant's Reply and Defense to Counterclaim", dvs. från den 6 maj 2013 till den 14 juni 2013, och COHL skulle enligt planeringen i den preliminära

tidsplanen erhålla CPIC:s bevisuppgift och skriftliga bevisning samt skriftliga vittnes berättelser och sakkunnigutlåtanden med denna inlaga. Därtill kommer att COHL, till skillnad från CPIC, var beroende av att erhålla handlingar i editionsförfarandet för att kunna upprätta "Respondent's Rejoinder". Enligt beslutet den 18 mars 2013 skulle COHL också komma att erhålla CPIC:s som motbevisning åberopade vittnesberättelser och sakkunnigutlåtanden två veckor och fem dagar innan slutförhandlingen skulle påbörjas. Den tidsplan som skiljenämnden bestämde ignorerade skiljenämndens skyldighet att tillerkänna parterna i lika mån skälig tid att förbereda och utföra sin talan i skiljeförfarandet samt gynnade CPIC och missgynnade COHL. Skiljenämnden gav också CPIC, som redan obstruerade förfarandet, ytterligare möjlighet att göra detta. Den 20 mars 2013 protesterade COHL mot beslutet, varvid COHL förbehöll sig att klandra skiljedomen.

Den 22 mars 2013 uppdaterade skiljenämnden tidsplanen i enlighet med det nyssnämnda beslutet den 18 mars 2013, "Procedural Order No. 6".

Genom beslutet den 18 mars gynnade skiljenämnden CPIC på ett otillbörligt sätt. Detta var en viktig orsak till att COHL till följd av senare händelser, främst CPIC:s obstruktion av editionsförfarandet och den av CPIC såsom motbevisning den 11 juli 2013 ingivna nya bevisningen, inte fick erforderlig tid att förbereda och utföra sin talan. Skiljenämnden saknade rätt att som villkor för en ändring av tidsplanen kräva att parterna kom överens om detta. Skiljenämnden saknade diskretionär rätt att avslå COHL:s begäran om ändringar i tidsplanen och senareläggning av slutförhandlingen.

En särskild omständighet som skiljenämnden borde ha beaktat i detta sammanhang var följande. Under parternas diskussioner om en ändring av tidsplanen förklarade CPIC sig i brev till COHL den 8 mars 2013 villigt att ändra tiden för slutförhandlingen till att hållas när som helst inom en period från den 19 augusti 2013 till den 27 september 2013, och anpassa övriga moment i tidsplanen ("adjust the timetable accordingly") till den tidpunkt för slutförhandlingen som skulle överenskommas. COHL svarade den 11 och den 12 mars 2013 och föreslog slutförhandling mellan den 23 och den 27 september 2013 och anpassade därvid tidsplanen i övrigt till detta. CPIC återkom emellertid i

brev till COHL den 13 mars 2013 och avvisade COHL:s förslag. CPIC:s agerande utgjorde obstruktion av skiljeförfarandet.

Ursprungligen bestämdes att editionen skulle fullgöras den 15 april 2013. Såvitt gällde editionsbegäran nr 11 utlämnade CPIC först den 15 april 2013 fyra ritningar. Efter klagomål från COHL utlämnade CPIC den 30 april 2013 ytterligare 128 ritningar. Den 15 april 2013, genom ”Procedural Order No. 7”, fick CPIC ytterligare en vecka på sig för att fullgöra editionen och den 21 maj 2013 ”Procedural Order No. 8” ytterligare en vecka, med den ytterligare förutsättningen att parterna hade ingått ett sekretessavtal. COHL fick samtidigt ytterligare (endast) sex dagars uppskov med ”Statement of Rejoinder”, från den 14 till den 20 juni 2013, trots att COHL då ännu inte hade fått tillgång till ritningarna.

CPIC överlämnade den 28 maj 2013 till skiljenämnden ett index över de ritningar som CPIC avsåg att utlämna ytterligare.

Den 31 maj 2013 uppmanade skiljenämnden i ”Procedural Order No. 9” parterna att snarast komma överens om ett sekretessavtal i linje med skiljenämndens ”Procedural Order No. 8” och ”Procedural Order No. 9” och därigenom utan dröjsmål fullgöra editionen. Detta var det svar som skiljenämnden lämnade till COHL sedan COHL påtalat att CPIC obstruerade editionen. Skiljenämnden gav dock inte COHL någon ytterligare tid, trots att CPIC vid den tidpunkten var mer än sex veckor försenat.

COHL fick emellertid på grund av CPIC:s sekretesskrav inte tillgång till nämnda index och en länk till ritningarna förrän den 6 juni 2013, och dess experter fick dem först ytterligare en vecka senare. För detta dröjsmål med CPIC:s edition fick COHL kompensation med endast sex dagar, genom att den ursprungligen fastställda fristen för COHL:s ”Statement of Rejoinder” hade flyttats från den 14 juni till den 20 juni 2013. Detta var helt otillräckligt som kompensation för CPIC:s underlåtenhet att utlämna handlingar som enligt skiljenämndens ursprungliga beslut – och CPIC:s medgivande – skulle ha lämnats ut redan den 15 april 2013. När COHL väl fick del av de ritningar som gavs ut var det för sent för att COHL:s sakkunniga skulle hinna analysera och beakta materialet.

Skiljenämnden utsträckte gång på gång den för CPIC tillgängliga tiden för efterkommande av editionsbeslutet med avseende på COHL:s editionsbegäran nr 11 och i övrigt, utan att ge COHL motsvarande tidsförlängning för att ta del av handlingarna och förbereda sin talan. Följande beslut av skiljenämnden åberopas.

- “Procedural Order No. 7” den 15 maj 2013
- “Procedural Order No. 8” den 21 maj 2013
- E-mail från Jeffrey Hertzfeld den 28 maj 2013
- ”Procedural Order No. 9” den 31 maj 2013
- Beslut under förhandlingen i skiljeförfarandet den 29 juli 2013 (transkriptet 14:23–17:22), den 30 juli 2013 (transkriptet 501:5–509:22) och den 2 augusti 2013 (transkriptet 1431:20–1440:11)
- Punkterna 486-487, 544 och 557-558 i skiljedomen

De handlingar som COHL till följd härav inte fick möjlighet att ta del av i tid är de dimensionella ritningar för master och fundament som omfattades av COHL:s editionsbegäran nr. 11 samt CW106, CW111, CW112, CW118, CW120–CW122, CW124, CW134, CW139–CW145, CW148, CW149, CW150, CW155, CW156, CW157, CW158 och CW163.

Skiljenämnden tog den 15 maj 2013, i ”Procedural Order No. 7”, punkten 3, ställning till COHL:s yrkande att skiljenämnden skulle förelägga CPIC att utge översättning till engelska av de handlingar som CPIC ingivit endast på kinesiska. Skiljenämndens beslut, som innebar att CPIC inte var skyldigt att inge engelsk översättning av editionsmaterial på kinesiska. COHL fick inte någon tidsförlängning för att möta denna komplikation.

COHL fick aldrig, utöver de nämnda sex dagarna, trots upprepade protester, någon tidsförlängning i anledning av dröjsmål och obstruktion på CPIC:s sida.

3.1.5 Skiljenämnden gav spontana uttryck för partiskhet till förmån för CPIC

Jeffrey Hertzfeld uttalade under "Pre-Hearing"-konferensen att hans kommentarer om hur talan borde föras var mer riktade till CPIC än till COHL. Genom kommentarerna hjälpte han CPIC med utförande av talan.

Detta är en bedömning som COHL gör i efterhand, sedan COHL har tagit del av skiljedomen. Under själva förfarandet framstod händelser av detta slag i första hand som konstiga.

3.2 Skiljenämndens åtgärder under slutförhandlingen

3.2.1 Skiljenämnden tillät under slutförhandlingen CPIC att åberopa omfattande ny bevisning i stålfrågan

COHL protesterade i en skrift till skiljenämnden den 17 juli 2013. COHL gjorde i sin protest gällande att viss skriftlig bevisning och skriftliga vittnesberättelser som CPIC gett in den 11 juli 2013 till stor del inte var motbevisning, att den borde ha utgetts i edition långt tidigare, senast den 15 april 2013, och att den därför borde avvisas.

Skiljenämnden beslutade i ett brev till parterna den 18 juli 2013 att frågan om den av CPIC åberopade bevisningen skulle tillåtas skulle avgöras under den första dagen på slutförhandlingen. Resultatet blev att skiljenämnden den 29 juli 2013 mot COHL:s bestridande godtog huvuddelen av denna bevisning, nämligen handlingarna CW106, CW108–CW116, CW118–CW121, CW124, CW127, CW129, CW134, CW135, CW138, CW142–144, CW146, CW147, CW153 och CW154 samt Zhang Xinhuas skriftliga vittnesberättelse.

Den 23 juli ingav CPIC som bevisning bl.a. CW 157 och CW158. Dessa senare handlingar var ett internt brev från SJ Petroleum Machinery Co., Limited (i fortsättningen SJ) till Zhang Xinhua hos Langfang Forpetro Sino-Rig Co., Ltd (i fortsättningen Forpetro), i vilket denne ombads att ta kontakt med COHL angående valet av stål. Detta var handlingar som COHL tidigare hade begärt att CPIC skulle utge i edition

men som CPIC nu ingav som bevisning. COHL protesterade den 23, 25 och den 27 juli 2013 mot den nya bevisningen, men denna godtogs av skiljenämnden den 29 juli 2013 på slutförhandlingens första dag.

Under COHL:s korsförhör med Zhang Xinhua ingav och åberopade CPIC en ny handling, nämligen CW163, som skriftlig bevisning. Det var fråga om intern korrespondens mellan Zhang Xinhua och Irina She, båda på Forpetro, där Irina She ombads ta kontakt med COHL i stälfrågan. COHL protesterade mot att denna handling skulle godtas som skriftlig bevisning, men skiljenämnden ignorerade protesten och tillät CPIC att åberopa handlingen, trots att COHL före slutförhandlingen hade begärt att alla handlingar som avsåg kontakter eller försök till kontakter med COHL skulle utlämnas direkt till COHL.

Skiljenämnden godtog denna bevisning så snart den av CPIC påstods vara motbevisning eller ansågs ha "relevance and materiality", trots att den borde ha utgetts till COHL i edition redan den 15 april 2013 och i vart fall – såvitt gäller CW 163 – före slutförhandlingen.

Skiljenämnden tillät vidare att CPIC fick uppdatera Jonathan Prudhoes sakkunnigutlåtande under slutförhandlingen den 2 augusti 2013 (transkriptet 14.31:25–1440:7), trots att COHL protesterade. Ytterligare en uppdatering tilläts efter slutförhandlingen, nämligen i CPIC:s "Post-Hearing Brief" den 12 oktober 2013. COHL protesterade i "Rebuttal Brief" den 22 november 2013 mot att denna uppdatering skulle godtas. Det framgår av skiljedomen (punkterna 486, 487, 544, 557 och 558) att skiljenämnden godtog denna.

Detta ska jämföras med att skiljenämnden i ett e-mail från Jeffrey Hertzfeld den 16 juli 2013 bestämde att ingen ytterligare bevisning skulle få inges av någondera parten, vilket under slutförhandlingen åberopades mot COHL:s sakkunniga, när dessa försökte komplettera sina utlåtanden. Det ska också jämföras med att skiljenämnden *dels* hindrade COHL under korsförhöret med John Slater att ställa frågor till denne (transkriptet 1067:22–1079:20), *dels* under förhöret med Stephen Graham hindrade denne från att gå utöver sitt utlåtande (transkriptet 1153:15–1154:19). Skiljenämndens

åtgärder ska även jämföras med vad skiljenämnden senare uttalade i skiljedomen (punkten 464), och som innebar att skiljenämnden ansåg att viss av COHL åberopad bevisning hade införts för sent. Det ska därutöver jämföras med skiljenämndens uttalande i skiljedomen (punkten 557) där skiljenämnden godtog att nya påståenden från CPIC inte var ny bevisning eller argumentation, trots att de framfördes sent under förhandlingarna.

Detta utgjorde ett handläggningsfel och uppdragsöverskridande som gynnade CPIC på COHL:s bekostnad, särskilt som COHL, som tidigare förvägrats möjlighet att införskaffa bevisning i denna fråga, inte fick tid att bemöta CPIC:s nya bevisning.

3.2.2 Skiljenämnden ingrep i vittnesförhören i flera sammanhang på ett sätt som gynnade CPIC

När COHL under slutförhandlingen korsförhörde CPIC:s vittne Zhang Xinhua rörande frågor avseende valet av stål, som behandlades i dennes skriftliga vittnesberättelse, uttalade vittnet att han inte hade behandlat just de frågorna ("these points") i sin skriftliga berättelse och frågade om han fick "look for some references". Jeffrey Hertzfeld ingrep då och framhöll att det inte var nödvändigt att vittnet gick utöver sin skriftliga berättelse. COHL protesterade uttryckligen (transkriptet 474:12–13) och genom att fortsätta ställa frågor till Zhang Xinhua om varför och hur SJ "selected Q345E for those rigs".

Ingreppet ska jämföras med hur skiljenämnden genom Albert Jan van den Bergs frågor till samma vittne och uttalanden av Jeffrey Hertzfeld intog motsatt ståndpunkt när det var till fördel för CPIC (transkriptet 528:3–542:6).

Skiljenämnden intog också motsatt ståndpunkt under CPIC:s korsförhör av COHL:s vittne Dean Sillerud när skiljenämnden tillät CPIC att korsförhöra Dean Sillerud med avseende på frågor som överhuvudtaget inte behandlades i dennes skriftliga vittnesberättelse (transkriptet 125:11–126:24).

Skiljenämnden intog också motsatt ståndpunkt genom egna frågor och genom att tillåta CPIC att gå mycket långt under korsförhöret av COHL:s vittne Vladimir Alyuskin

(transkriptet 613:24–616:23). När det var CPIC under korsförhör av COHL:s vittne som bad vittnet att granska en handling som han inte hade tillgång till när han skrev sin vittnesberättelse intog Jeffrey Hertzfeld precis motsatt inställningen mot den han gett uttryck för när det var COHL som ville att Zhang Xinhua skulle ta fram och titta på en skriftlig handling. Jeffrey Hertzfeld uttalade då "So from the standpoint of corroboration of what you have been saying, it might be helpful to present that documentary evidence. ... But you have been asked if you would, and you can answer that question".

Det var alltså fråga om precis samma typsituation som den som hade utspelat sig under COHL:s korsförhör av Zhang Xinhua. Det var bara Jeffrey Hertzfelds hantering av situationen som var olika, helt motsatt.

Jeffrey Hertzfeld ingrep på ett likande sätt också vid ett annat tillfälle under COHL:s korsförhör med Zhang Xinhua. När COHL ifrågasatte den generella sanningshalten i hans skriftliga vittnesattest ingrep Jeffrey Hertzfeld med kommentaren att han inte förstod hur vittnet skulle kunna svara på den ställda frågan. Jeffrey Hertzfeld's reaktion tyder på att skiljenämnden inte ställde samma krav på sanningshalten i Zhang Xinhuas vittnesmål som beträffande övriga vittnen. Genom att skiljenämnden agerade olika i dessa situationer behandlades parterna inte lika. Detta ska sättas i samband med att Jeffrey Hertzfeld hade försummat att före förhöret med Zhang Xinhua bekräfta sitt skriftliga åtagande att tala sanning, såsom han skulle göra och även gjorde med avseende på övriga vittnen i enlighet med punkten 10.5 i "Procedural Order No. 1".

Skiljenämnden behandlade alltså parterna olika till nackdel för COHL.

Skiljenämnden var även i ett annat avseende välvillig mot CPIC under förhöret med Zhang Xinhua. Enligt "Procedural Order No. 1", punkten 10.5 c) skulle återförhöret vara "limited to matters that have arisen in cross-examination or in questioning by the Arbitral Tribunal". Skiljenämnden tillät emellertid CPIC att under sitt återförhör av denne ställa frågor om händelser som inträffat före kontraktsförhandlingarna, trots att dessa inte berörts under COHL:s korsförhör. COHL protesterade mot detta genom att till protokollet låta anteckna att COHL inte hade ställt några frågor om vad som inträffat före kontraktsförhandlingarna (transkriptet 527:13–20).

Detta var ett uttryck för välvilja mot CPIC, särskilt mot bakgrund av att skiljenämnden i andra sammanhang ingrep mot COHL i liknande situationer. Skiljenämnden ingrep således strikt inkvisitoriskt mot COHL för att nitiskt upprätthålla ordalydelsen i punkten 10.5 i ”Procedural Order No. 1” när detta var till fördel för CPIC. Skiljenämnden ingrep däremot å andra sidan inte när CPIC bröt mot stadgandena i ”Procedural Order No. 1”, såsom i fråga om CPIC:s mycket omfattande åsidosättande av tidsplanen, och skiljenämnden avlog, eller ignorerade, regelmässigt även protester från COHL när COHL påtalade detta, såsom när skiljenämnden under slutförhandlingen tillät CPIC att åberopa skriftlig bevisning med hänvisning till "relevance and materiality" och när CPIC under slutförhandlingen ingav och åberopade viktig skriftlig bevisning (transkriptet 501:5-509:22). Skiljenämndens olika agerande i dessa situationer visar att skiljenämnden i skiljeförfarandet tillämpade olika regler för parterna. Genom att skiljenämnden agerade olika i dessa situationer gynnade skiljenämnden CPIC på COHL:s bekostnad.

Dagen före slutförhandlingen gav CPIC in ”Table 2”, som var en bilaga till John Slaters utlåtande, med förklaringen att denna av misstag utelämnats när utlåtandet gavs in. På förhandlingens första dag godtog COHL att handlingen ingavs, under förutsättning att COHL:s sakkunniga fick bemöta den "to the extent they need to", eftersom de inte haft tillfälle att göra detta tidigare. Detta accepterades av CPIC och noterades av skiljenämndens ordförande. Icke dess mindre ingrep denne senare under förhandlingen när COHL under korsförhört med John Slater ingav en handling, ”Demonstrative Exhibit RO 3”, som upprättats av Stephen Graham med avseende på frågor som behandlades i ”Table 2”. COHL tilläts inte korsförhöra John Slater med användande av den handlingen, trots att det handlade om frågor som berördes i ”Table 2”, och trots den frihet att göra detta som utlovats på förhandlingens första dag. Detta var ett handläggningsfel och ett uppdragsöverskridande som hindrade COHL att utföra sin talan.

3.2.3 Särskilt ingrep Albert Jan van den Berg i förhören till förmån för CPIC

Albert Jan van den Berg ingrep i korsförhört av CPIC:s vittne Chen Xinlong, varvid han hjälpte Chen Xinlong med att besvara en fråga om en konflikt mellan dennes

vittnesmål och det vittnesmål som lämnats av vittnet Roger M. Barnes under korsförhör i fråga om vem av Loadmaster och SJ som designat BE550 Big Easy (transkriptet 353:4–357:2). COHL protesterade under slutförhandlingen mot att skiljenämnden agerade inkvisitoriskt (transkriptet 625:3–16). Protesten omfattade allt inkvisitoriskt agerande.

Albert Jan van den Berg ingrep i CPIC:s återförhör av det egna vittnet Zhang Xinhua, varvid Albert Jan van den Berg öppnade en ny linje av frågor om händelser före kontraktsförhandlingarna som om han varit ombud för CPIC (transkriptet 527:22–542:6). COHL protesterade under slutförhandlingen mot att skiljenämnden agerade inkvisitoriskt (transkriptet 625:3–16). Protesten omfattade allt inkvisitoriskt agerande.

Albert Jan van den Berg ingrep i CPIC:s korsförhör av vittnet Vladimir Alyuskin när det gällde påstådda kontakter mellan vittnet och Irina She. Albert Jan van den Berg tog över korsförhöret med användande av ett aggressivt tonfall och gick utöver vad CPIC hade påstått om kontakterna (transkriptet 619:10–626:20).

Albert Jan van den Berg ingrep i CPIC:s huvudförhör av John Slater. Albert Jan van den Berg ställde många okritiska och för CPIC hjälpsamma frågor till John Slater, som om han hade varit ombud för CPIC, vilka skiljenämnden sedan ansåg utgöra en del av huvudförhöret med John Slater (transkriptet 955:14–974:20). COHL protesterade under förhöret genom att försöka avbryta Albert Jan van den Berg under huvudförhöret av John Slater och genom att tillrättalägga de felaktigheter som van den Berg med ledande frågor förde in i målet. COHL fick då veta att skiljenämnden tänkte sig att COHL skulle vara tvungen att korsförhöra John Slater med avseende på Albert Jan van den Bergs frågor på motsvarande sätt som om CPIC:s ombud hade ställt frågor till John Slater (transkriptet 968:9–974:15). Skiljenämnden avvisade således försök från COHL:s ombud att klarlägga felaktigheterna i Albert Jan van den Bergs ledande frågor till John Slater när de ställdes till John Slater under CPIC:s huvudförhör.

I efterhand, när man ser skiljenämndens domskäl, ger båda de senast redovisade förhållandena uttryck för partiskhet.

Albert Jan van den Berg och Jeffrey Hertzfeld ingrep i CPIC:s korsförhör av COHL:s skadeståndsexpert R. Dean Graves (transkriptet 1620:16–1630:8 och 1651:9–1661:22). De attackerade denne med polemiska frågor som om de hade varit ombud för CPIC i skiljeförfarandet och ställde juridiska frågor till denne. Detta ska jämföras med att Jeffrey Hertzfeld under förhöret med John Slater uttryckligen hade förklarat att han som svar på sina frågor inte var ute efter en juridisk tolkning.

COHL ingrep redan under slutförhandlingen den 31 juli mot Albert Jan van den Bergs agerande (transkriptet 625:3–626:20).

3.2.4 Skiljenämnden använde under slutförhandlingen egen tid för att hjälpa CPIC

Den tid som stod till parternas disposition under slutförhandlingen var strängt reglerad av skiljenämnden genom beslut på ”Pre-Hearing”-konferensen den 19 juli 2013. Skiljenämnden gav CPIC mera tid genom att Albert Jan van den Berg använde skiljenämndens tid till förmån för CPIC. COHL protesterade mot detta genom att protestera mot att skiljenämnden agerade inkvisitoriskt.

3.3 Skiljenämndens agerande efter slutförhandlingen

3.3.1 Skiljenämnden godtog i ”Procedural Order No. 11” utan godtagbara skäl ny bevisning från CPIC

Sedan CPIC den 11 juli 2013 gett in bevisning som COHL gjorde gällande var ny bevisning och inte motbevisning, beslutade skiljenämnden på slutförhandlingens första dag (transkriptet 14:23–15:17) att avvisa viss del av denna bevisning. Sedan CPIC i en skrift till skiljenämnden efter slutförhandlingen gjort gällande att den avvisade bevisningen var motbevisning, beslutade skiljenämnden i ”Procedural Order No. 11” den 2 september 2013 att ändra beslutet och som bevisning godta vissa bilagor, benämnda CW140, CW141, CW148, CW149A, CW150A, CW155 och CW156, eftersom CPIC nu gjorde gällande att det var fråga om motbevisning.

COHL protesterade mot beslutet den 5 september 2013 och förbehöll sig all rätt att klandra skiljedomen.

Beslutet den 2 september 2013 var i strid med likhetsprincipen till förmån för CPIC, eftersom slutförhandlingen skiljenämnden utan vidare var villig att ändra ett tidigare beslut, trots att CPIC hade haft möjlighet att framföra sina invändningar före skiljenämndens beslut på den 29 juli 2013. Detta ska jämföras med skiljenämndens beslut i ”Procedural Order No. 4” den 18 januari 2013, där skiljenämnden vägrade att ompröva sitt beslut att avslå COHL:s begäran om inspektion med hänvisning till att COHL haft möjlighet att framföra alla sina skäl redan inför det först fattade beslutet.

Därtill kommer att de skäl som skiljenämnden anförde för ändring av beslutet under slutförhandlingen stod i konflikt med de verkliga förhållandena. I beslutet angav skiljenämnden som skäl för att ändra detta och tillåta CPIC:s bevisning, att COHL genom ”Joint Expert Report” så sent som den 26 juli 2013 åberopat ny bevisning och att CPIC inte protesterat mot detta. De faktiska förhållandena var helt annorlunda såsom dokumenterats av skiljenämnden före och under slutförhandlingen *dels* i Jeffrey Hertzfelds e-mail den 27 juli 2013 där denne bekräftar att det var CPIC som ingav handlingarna, *dels* på slutförhandlingens första dag där Jeffrey Hertzfeld bekräftade samma sak och *dels* när skiljenämnden avslög en invändning från CPIC med begäran om avvisning (transkriptet 1279:16–1291:15). Det är svårt att uppfatta detta som annat än ett brott mot likabehandlingskravet.

3.4 Skiljenämndens ställningstaganden i skiljedomen

3.4.1 Skiljenämnden tillät i skiljedomen ny bevisning från CPIC men inte ny bevisning från COHL

Skiljenämnden lade i skiljedomen (punkterna 174, 418–420, 447, 449, 454, 456, 459, 460, 463, 467, 468, 469, 470, 486, 521, 544 och 557) särskild och stor vikt vid bevisning som CPIC åberopade den 11 juli 2013 eller senare under slutförhandlingen och som skiljenämnden tillät CPIC att åberopa den 2 september 2013 i ”Procedural Order Nr. 11” till CPIC:s fördel och till nackdel för COHL. Den omständigheten att COHL

inte hade fått tillräckliga möjligheter att bemöta denna bevisning fick därigenom stor betydelse. Detta var i strid med kravet på likabehandling av parterna.

Skiljenämnden godtog i skiljedomen (punkterna 486, 487, 544, 557 och 558) ny bevisning som åberopats av CPIC, vilken bevisning COHL inte fått erforderlig och vederbörlig möjlighet att bemöta.

I skiljedomen (punkten 464) anförde skiljenämnden följande.

Although not mentioned in his Expert Reports, Mr. Hadjioannou testified on direct examination at the hearings that a third batch of steel (X100617) had also failed the impact standard. Aside from raising this point too late to give Claimant a fair opportunity to respond to it, Mr. Hadjioannou stated that he was unable to determine exactly where this batch was to be used in the Rigs and whether or not it involved a critical component. Claimant noted that this information would have been available to Respondent in its Exhibit R-207 since April 2011. Under the circumstances, the Tribunal has decided that no finding can be fairly made with respect to this additional item raised so late in the proceedings.

Uttalandet innebär att skiljenämnden fattade ett processuellt beslut som var likvärdigt med att avvisa erbjuden bevisning med hänsyn till den tidpunkt då bevisningen åberopades. Uttalandet ska ses mot bakgrund av att skiljenämnden hade tillåtit CPIC att åberopa ny bevisning under slutförhandlingen med hänvisning till bevisningens "relevance and materiality" (transkriptet 15:23–16:22) fast det var fråga om handlingar som CPIC enligt skiljenämndens beslut om edition borde ha överlämnat till COHL under editionsförfarandet.

Uttalandet ska också ses mot bakgrund av att skiljenämnden den 2 september 2013, efter slutförhandlingen, i "Procedural Order No. 11" ändrade ett beslut om avvisning av CPIC:s bevisning som hade meddelats den 29 juli 2013. Sedan COHL den 5 september protesterat mot att bevisningen godtagits utan att COHL fått möjlighet att korsförhöra CPIC:s vittnen under slutförhandlingen om dessa handlingar, gav skiljenämnden båda parter möjlighet att kommentera den godtagna bevisningen i sina "Post-Hearing Memorials" respektive "Reply Memorials". Detta ska jämföras med att skiljenämnden i skiljedomen (punkten 464) hade nekat att ta hänsyn till John Hadjioannous

justering av sitt utlåtande under slutförhandlingen, alltså vid en tidigare tidpunkt, med hänvisning till att den var för sent framlagd.

Uttalandet ska även ses mot bakgrund av att skiljenämnden under slutförhandlingen (transkriptet 1431:20–1440:7) tillät Jonathan Prudhoe att göra ändringar i sitt sakkunnigutlåtande samt att skiljenämnden i skiljedomen (punkten 557) tillät CPIC att ändra sina påståenden i skiljeförfarandet och även ändra Jonathan Prudhoes sakkunnigutlåtande efter slutförhandlingen i CPIC:s ”Post-Hearing Brief” den 12 oktober 2013.

Uttalandet i skiljedomen (punkten 464) innebar också att skiljenämnden bortsåg från att CPIC först den 11 juli 2013 i skiljeförfarandet hade påstått och åberopat bevisning till styrkande av att CPIC bytt ut defekt stål i oljeriggarna.

3.4.2 Skiljenämnden agerade i strid med likhetsprincipen i sin värdering av bevisningen

I skiljedomen (punkten 96) anförde skiljenämnden följande.

On 25 July 2013, Claimant objected to Respondent's earlier submission of the GL Noble Denton weekly progress reports, in light of the withdrawal of the GL Noble Denton witnesses, to which Respondent responded. The Tribunal provided directions to the Parties thereon on the same date, confirming that the progress reports would remain on the record as independent contemporaneous evidence, which was submitted by Respondent, and not by the excluded witnesses.

Vidare anförde skiljenämnden i punkten 400 följande

Towards the end of May 2011, Respondent's on-site inspector, GL Noble Denton, in one of its weekly reports sent to Respondent (but not to Claimant), identified 20 new items (distinct from the 19 items referred to earlier in the Third Inspection Protocol) which it considered should still be modified in Rig No. 1. Claimant's expert, Mr. Stansfield, has reviewed this list as well and has once again opined that the items listed are trivial in character and would not prevent the Rig from being considered "complete" and ready for delivery. Be that as it may, the Tribunal has not given any significant evidentiary weight to GL Noble Denton's reports bearing in mind that the refusal of the three GL Noble Denton witnesses to testify, after having submitted witness statements (see Paragraph 96 above), deprived Claimant of the opportunity of questioning them on their reports and testing their credibility.

I punkten 402 anförde skiljenämnden följande.

The allegation of cracks on the H-beams of the mast was based on photographs taken by GL Noble Denton, which were included in its Weekly Report IR-1011-291-299 logged on 1 May 2011. After studying the photographs, Mr. Stansfield concluded that they showed rust and scale which had been painted over but did not establish the existence of cracks. He noted that there is a very quick, inexpensive and sure method for determining whether or not a crack exists, known as dye-penetrant testing, which GL Noble Denton failed to use. Without removing the scale, it is impossible to tell if there is a crack. Mr. Sillerud acknowledged the existence of such a test but testified that, to his knowledge, no such test was conducted.

Skiljenämnden lade således ingen vikt vid GL Noble Dentons inspektionsrapporter, som åberopats av COHL, med hänvisning till att CPIC inte hade möjlighet att korsförhöra dem som utfört inspektionerna. Detta var, mot bakgrund av att skiljenämnden i andra sammanhang utan motsvarande krav godtog bevisning som framlagts av CPIC, i strid med likhetsprincipen till förmån för CPIC. Detta ska jämföras med det följande.

Skiljenämnden anförde i skiljedomen (punkten 418) följande.

Claimant selected one of the above-mentioned four types of steel, namely Q345B, to use in the construction of the masts and substructures of the Rigs. These are the parts of the Rigs which undergo the greatest stress and must therefore have the required toughness to operate at the intended temperature conditions. This selection was made following a meeting of 20 May 2010 at the SJ Technology Institute, shortly after the conclusion of the Contract, as it was necessary to order the steel and commence the design and manufacture of the Rigs. Respondent has questioned the veracity of the minutes of that meeting because of discrepancies between it and a subsequent email from SJ to Forpetro dated 28 May 2010 attaching an opinion of the SJ Department of Materials and Technology. The Department referred to an API 6A standard whereas the 20 May 2010 minutes relied on the ASME Boiler and Pressure Vessel code. However, both referred to the Nabors rig experience (which used steel Q345B) and both concluded that 20 joules at -20 degrees centigrade was an appropriate impact standard for testing the steel. The Tribunal therefore sees no ground for attacking the veracity of the 20 May 2010 minutes.

I punkten 418 godtog således skiljenämnden utan vidare uppgifter som CPIC lämnade om hur valet av stål gått till, utan att COHL, som bestritt uppgifterna, haft tillfälle att ställa frågor till de personer som medverkat i händelseförloppet. CPIC:s bevisning ned-

värderades inte med hänvisning till att COHL inte fått tillfälle att korsförhöra någon person som författat handlingarna.

Vidare godtog skiljenämnden i skiljedomen skriftlig bevisning som åberopats av CPIC utan att COHL haft möjlighet att förhöra de personer som författat ifrågasvarande handlingar. Den bevisning som avses är CPIC:s skriftliga bevisning i dokumenten C25, CW1, CW8, CW15, CW16, CW18– CW20, CW22– CW25, CW27, CW30, CW32–39, CW44, CW56, CW66, CW74, CW76, CW77, CW79–CW100, CW106–CW108, CW110–CW113, CW 119–CW121, CW125, CW129, CW135, CW138–CW141, CW144–CW146, CW149, CW155–CW157.

Även i skiljedomen (punkterna 449, 454, 467, 494, 500, 501, 504 och 505) lade skiljenämnden sådan bevisning till grund för avgörandet som CPIC hade åberopat utan att ge COHL möjlighet att korsförhöra någon författare.

Skiljenämnden lade i skiljedomen (punkterna 500, 501, 505, 533 och 534) vikt vid bevisning som CPIC införskaffat genom en egen inspektion av riggarna under pågående skiljeförfarande, vid vilken COHL inte beretts tillfälle att delta. Medan skiljedomens punkter 500, 501 och 505 handlade om stålfrågan, avhandlades motsvarande fråga beträffande skadebegränsningsfrågan i punkterna 533 och 534.

CPIC hade engagerat ett konsultföretag, Bureau Veritas, för att göra en inspektion av riggarna i oktober 2011. Jonathan Prudhoe inspekterade riggarna i mars 2013, således under pågående skiljeförfarande, och uttalade sig i skiljeförfarandet om sina iakttagelser med Bureau Veritas inspektionsrapport som underlag. I skiljedomen (punkterna 501 och 505) anförde skiljenämnden följande.

501. Furthermore, when Mr. Prudhoe witnessed BV's Second Inventory Audit of March 2013, he was satisfied that the unchecked items were in good condition.

505. Furthermore, the Tribunal notes that the Kemble and BOAO weekly reports provide an independent reflection of all work carried out following termination. Mr. Prudhoe himself visited SJ's and Forpetro's rig yards and witnessed and verified the First BV Report confirming that it was an accurate independent check of the remaining rig components as well as the work

assessment of the weekly reports. (Prudhoe Quantum Report, 6 May 2013, paras. 3.9 and 4.5).
The Tribunal finds no reason or evidence not to accept Mr. Prudhoe's statements in this respect.

Här godtog skiljenämnden uttalanden av Jonathan Prudhoe som baserades på vad han erfarit vid en inspektion under pågående skiljeförfarande. Skiljenämndens godtagande i skiljedomen av Jonathan Prudhoes uttalanden och underlag för dessa, baserade på dennes egen inspektion av riggarna under pågående skiljeförfarandet, mot bakgrund av att COHL förvägrats egen inspektion och inte fått delta i den av Jonathan Prudhoe utförda inspektionen, är i strid med likabehandlingsprincipen till förmån för CPIC och nackdel för COHL.

3.4.3 Skiljenämnden dömde i skiljedomen i strid med anvisningar den lämnat parterna vid "Pre-Hearing"-konferensen den 19 juli 2013

Vid "Pre-Hearing"-konferensen bestämde skiljenämnden att parterna skulle ha lika lång tid till sitt förfogande under slutförhandlingen. Eftersom förhandlingen skulle vara endast fem dagar, kunde parterna inte räkna med att hinna korsförhöra alla motpartens vittnen. Enligt skiljenämndens anvisningar vid konferensen var det inte nödvändigt att korsförhöra alla motpartens vittnen och sakkunniga. Detta innebar att utsagor av vittnen och sakkunniga som inte hade korsförhörts skulle bedömas mot bakgrund av den övriga bevisningen men inte anses utan vidare godtagna av den andra parten. COHL förklarade den 23 juli 2013 i enlighet härmed att COHL avstod från att korsförhöra Kong Xiaoqiang, Zhang Zhong, Ma Donglan, Bu Weiling och Peter Stansfield.

I en skrivelse till skiljenämnden den 25 juli 2013 gjorde CPIC gällande att motparts-vittnen som en part inte alls korsförhört måste godtas av skiljenämnden som "unchallenged" samt att dessa vittnesmål utan vidare skulle läggas till grund för avgörandet.

Samma dag, den 25 juli 2013, klargjorde COHL att COHL agerade i enlighet med skiljenämndens instruktioner och att dessa instruktioner innebar att "a party is not bound by evidence which it does not challenge".

I strid med sina egna anvisningar godtog skiljenämnden i skiljedomen (punkterna 162, 338, 341, 389, 395, 403, 404, 572, och 573), utan avseende på övrig bevisning, påståenden från CPIC:s vittnen och sakkunniga som COHL av tidsskäl och i enlighet med anvisningarna valt att inte korsförhöra.

Här ska noteras att det framgår av övrig bevisning som CPIC åberopade och som skiljenämnden hänförde sig till i punkterna 184 och 341 i skiljedomen att Peter Stansfields och Ma Donglans påståenden var oriktiga. COHL hänför sig här till följande.

Att Peter Stansfields uttalanden om vilka punkter i tredje inspektionsprotokollet som inte hindrade leverans saknade betydelse i tvisten framgick av skiljenämndens domskäl (punkten 341). I den punkten uttalade skiljenämnden följande.

By letter of 24 February, 2011 ... Claimant indicated that 24 items would be completed before dispatch from the yard and the remaining 11 items, which the Claimant considered minor, would be completed in Iraq during installation and commissioning.

En jämförelse mellan Peter Stansfields utlåtande och CPIC:s erkännande i brev av den 24 februari 2011 utvisar att CPIC då erkände att flera av de 19 punkterna var sådana som skulle åtgärdas före leverans (punkterna 9, 32, 36, 58 och 105) och att CPIC dessutom oriktigt hade påstått att flera av de 19 punkterna hade varit åtgärdade den 24 februari 2011 (punkterna 4, 18, 27, 38, 43, 52, 56, 63, 98 och 99).

Av nämnda brev framgår således att Peter Stansfields påståenden var oförenliga med CPIC:s egen uppfattning som den redovisades i brevet. Detsamma gällde uppgifterna av Ma Donglan, som redovisas i punkten 184 i skiljedomen.

Om skiljenämnden hade tillämpat samma regler i förhållande till CPIC som i förhållande till COHL så hade skiljenämnden kommit till slutsatsen att uppgifterna i Peter Stansfields utlåtande och av Ma Donglan saknade betydelse mot bakgrund av CPIC:s erkännande den 24 februari 2011 (se punkten 458 i skiljedomen).

Peter Stansfields uttalanden i frågan om vad som ingick i Avtalet och vad som utgjorde en tilläggsbeställning, såsom dennes uttalande att "The BOP Platform was not included

in the Contract", saknade betydelse i tvisten. Det framgick av *dels* Ma Donglans skriftliga vittnesberättelse där hon identifierade the "BOP Platform" som en del av Avtalet, *dels* av Jonathan Prudhoes sakkunnigutlåtande som identifierade the "BOP Platform" som en av "[t]he main components" i de tekniska specifikationerna i bilaga 1 till Avtalet.

Även i frågan om placeringen, "the position of the ST-80 socket", utgjorde ett fel eller en ändring av avtalet lade skiljenämnden Peter Stansfields och Ma Donglans uttalanden till grund för bedömning som "unchallenged" särskilt som skiljenämnden bortsåg från CPIC:s erkännande i det fjärde inspektionsprotokollet att "ST-80 is not located in the correct position" och att CPIC hade accepterat att "Move ST-80 socket is to be moved forward in accordance with NOV installation recommendations ...".

Detta visas också av att skiljenämnden inte heller beaktade att CPIC:s underlåtenhet att kräva ytterligare ersättning för arbetet visade att parternas avtal innebar att ST-80 skulle installeras enligt "NOV installation recommendations". Skiljenämnden måste därför ha lagt Peter Stansfields och Ma Donglans uttalade uppfattningar till grund för skiljedomen som "unchallenged" alternativt sanning i enlighet med CPIC:s begäran därom utan att beakta övrig bevisning i förfarandet.

En tvistefråga mellan parterna var vilka av de återstående åtgärderna som utgjorde fel och vilka som grundade sig på tilläggsbeställningar. Skiljenämnden litade i den frågan i skiljedomen (punkten 338) på uttalanden av CPIC:s vittne Peter Stansfield, vars uttalanden enligt skiljenämnden var "unchallenged". Skiljenämnden bortsåg emellertid då från att CPIC självt i det tredje inspektionsprotokollet vitsordat att det i större utsträckning handlade om fel. Skiljenämnden bortsåg således i den frågan från vad CPIC själv vitsordat i dokumentationen och litade mera på vad CPIC:s vittne ansåg i frågan.

Skiljenämndens oriktiga agerande har påverkat utgången i skiljeförfarandet eftersom skiljenämnden utan vidare godtagit vad Peter Stansfield och Ma Donglan uppgett.

3.4.4 Skiljenämnden bortsåg i dröjsmålsfrågan från viktiga föreskrifter i Avtalet

Skiljenämnden tog i skiljedomen (punkterna 323–370) ställning i dröjsmålsfrågan. I punkten 367 finns slutsatsen, att CPIC inte varit i dröjsmål då COHL hävde Avtalet och att COHL därför inte hade rätt till skadestånd. För att kunna komma till denna slutsats var skiljenämnden tvungen att bortse från viktiga bestämmelser i Avtalet och FCA Incoterms.

Enligt artikel 19.1 i Avtalet hade COHL rätt att när som helst skriftligen begära ändringar i Avtalet med avseende på bland annat "drawings, designs or specifications when the Equipment supplied under the Contract must be manufactured specially for the Customer". Alla sådana ändringar skulle ske genom överenskommelse i skrift. Om en sådan begäran medförde krav från CPIC på förlängning av leveranstiden måste kraven framställas inom 28 dagar efter det att CPIC mottagit COHL:s instruktioner beträffande ändringen.

Kravet på skriftlighet i samband med överenskommelser om ändringar i leveranstiden m.m. i artikel 19.1 inskräpades ytterligare i Avtalets artikel 20, som förbjöd alla ändringar i Avtalet utöver dem som avhandlades i artikel 19.1, om de inte dokumenterades i skrift med båda parter underskrift.

Enligt artikel 23.2 i Avtalet ålåg det CPIC att omedelbart göra en skriftlig anmälan till COHL om CPIC eller någon av dess underleverantörer förutsåg någon omständighet som kunde hindra leverans i rätt tid av utrustningen. COHL hade i sådant fall rätt att avgöra om den avtalade leveranstiden skulle förlängas, med eller utan vite. Ändring i Avtalet som detta förhållande eventuellt kunde föranleda skulle dokumenteras skriftligen.

Kravet på skriftlighet vid ändringar i Avtalet dokumenterades också i artikel 34.3.

Skiljenämnden bortsåg vid sin bedömning av dröjsmålsfrågan från dessa bestämmelser och drog slutsatsen att parterna underförstått förlängt leveranstiden vid olika tillfällen

till följd av att COHL framställt krav på ändringar i utförandet. I skiljedomen (punkten 337 b) konstaterade skiljenämnden att parterna i det tredje inspektionsprotokollet, den 26 januari 2011, utsträckt leveranstiden för rigg nr 1 till den 2 mars 2011. Därefter fann emellertid skiljenämnden i punkten 339 – utan avseende på skriftlighetskravet i Avtalet men med tillämpning av de principer för avtalstolkning som uttrycks i 7 och 8 §§ CISG, som skiljenämnden tidigare funnit tillämpliga (punkten 322) – att COHL genom att underteckna det tredje inspektionsprotokollet "created a reasonable expectation that Respondent was also granting a reasonable period of time to complete the requested additional work".

Samma ovilja att bedöma parternas rättsförhållanden med utgångspunkt i Avtalet manifesterade skiljenämnden i punkten 337 c) i skiljedomen. Där konstaterade skiljenämnden, efter att ha noterat att parterna i det tredje inspektionsprotokollet (skriftligen) överenskommit att CPIC inte skulle ha något ansvar för försening som förorsakats av de tilläggsbeställningar som gjorts, att detta var i enlighet med Avtalets artikel 19, "which provides that the additional time required in order to implement amendment items is not to be considered to be delay attributable to Claimant".

Artikel 19 i Avtalet innehåller dock inte någon sådan regel. Tvärtom ställer den krav på att CPIC skulle anmäla önskemål om förlängd tid inom 28 dagar från det att COHL beställt tillägsarbeten och att detta skulle dokumenteras skriftligen. Det ur tredje inspektionsprotokollet citerade stycket avser inte någon förlängning av leveranstiden utan reglerar rätten att kräva påföljder för försening (jämför artikel 24.2 i Avtalet). Här ska också beaktas att skiljenämnden i skiljedomen (punkten 351) behandlade tid som går åt för tilläggsbeställningar som tid som är "contractually attributable to Customer", ett i Avtalet okänt begrepp.

Skiljenämndens slutsats i punkten 339 i skiljedomen att en "reasonable period of time to complete the requested additional word" stod till CPIC:s förfogande grundades inte på en tolkning av Avtalet. Skiljenämnden bortsåg helt enkelt från Avtalets krav på att önskemål om förlängning skulle anmälas av CPIC inom 28 dagar och dokumenteras skriftligen.

I punkten 367 i skiljedomen lade skiljenämnden COHL till last att COHL – efter att genom konkludent handlande ha accepterat en i tiden obestämd förlängning av leveranstiden – aldrig förelagt CPIC någon frist för leveransen av rigg nr 1. Även härigenom bortsåg skiljenämnden från att Avtalet inte gav någon möjlighet att ställa ett sådant krav på COHL. Motsvarande gäller skiljenämndens uttalanden i punkterna 340, 345, 350, 351, 360 och 361 i skiljedomen.

Genom att på detta sätt bortse från Avtalets reglering av dröjsmålsfrågorna gick skiljenämnden utöver sitt uppdrag, som avser en tolkning och tillämpning av Avtalet.

3.4.5 Skiljenämnden bortsåg från Incoterms och spekulerade om att COHL haft andra skäl än de uppgivna för hävningen

Enligt Avtalets artiklar 2.1 och 5.2.1 skulle leverans ske FCA, dvs. Free Carrier, Langfang/Jingzhau Incoterms 2000. Detta betyder att leverantören har en skyldighet att överlämna godset till den första fraktföraren på angiven plats, efter att detta blivit klart för export. Om köparen anvisar annan person än en fraktförare uppfyller säljaren sina skyldigheter att avlämna godset genom att överlämna detta till den personen. Incoterms skiljer alltså uttryckligen mellan fullgörandet av säljarens skyldigheter – "delivery" – och själva transporten.

Skiljenämnden skiljer dock i skiljedomen (punkten 344) inte mellan begreppen "delivery" och "shipment" i Incoterms. Men "delivery" och "shipment" är inte samma sak. "Delivery" motsvarar den svenska termen "avlämnande" medan "shipment" motsvarar termen "transport".

I skiljedomen (punkten 351) konstaterade skiljenämnden att COHL, i stället för att sätta en frist för leveransen av rigg nr 1, genom tilläggsbeställningar hade utsträckt tiden för leverans, eftersom COHL fortfarande inte hade fått besked om huruvida det skulle få uppdraget i Irak för vilket de beställda riggarna var avsedda. Detta uttalande kunde skiljenämnden göra endast genom att bortse från regleringen i Incoterms.

Genom att blanda ihop begreppen kunde skiljenämnden – helt grundlöst – ge sig in på en spekulation om att COHL:s angivna skäl för hävningen, dröjsmål, i själva verket

var ett svepskäl, och att det egentliga skälet för hävningen var att COHL ville hitta på en rättslig grund för att komma ur en beställning, för vilken COHL inte längre hade någon nytta. Denna spekulering utvecklade skiljenämnden ytterligare i punkten 407 i skiljedomen. Även punkterna 368, 370 och 583 i skiljedomen ska beaktas.

I punkten 368 i skiljedomen uttalade skiljenämnden följande.

Having carefully considered all of the evidence, the Tribunal is persuaded that Respondent's decision to terminate was motivated by its growing belief that it had lost the contract in Iraq, and would have no need for the Rigs that it had committed to purchase. This belief became a certainty not long after the termination letter when the results of the Iraq bid were announced and Respondent had in fact not been awarded the contract.

Skiljenämnden bortsåg från Incoterms och kunde därför utan grund spekulera om att COHL i ond tro uppgett helt andra skäl än de verkliga som grund för sin hävning. Härigenom stämplade skiljenämnden, innan den ens hunnit ta ställning i stålfrågan, COHL:s hävning som grundad på ett svepskäl – bortfall av kunden i Irak – och inte på CPIC:s dröjsmål med leveransen.

De nu nämnda förhållandena har varit avgörande för skiljenämndens bedömning av dröjsmålsfrågan. Genom att bortse från Avtalets föreskrifter om skriftlighet och genom att bortse från Incoterms har skiljenämnden överskridit sitt uppdrag och missgynnat COHL till förmån för CPIC i strid med skyldigheten att behandla parterna lika.

3.4.6 Skiljenämnden lade i skiljedomen bevisbördan på COHL i stålfrågan och skadebegränsningsfrågan

I ”Post-Hearing Brief” den 11 oktober 2013 framförde COHL att COHL inte skulle få en rättvis rättegång om inte bevisbördan i stålfrågan och skadebegränsningsfrågan lades på CPIC, som ensamt hade tillgång till information och handlingar som var nödvändiga för att kunna uppfylla bevisbördan, särskilt som COHL under skiljeförfarandet hade hindrats att få tillgång till denna information och dessa handlingar. Skiljenämnden uppfattade och prövade detta i skiljedomen (punkten 469) som den processuella invändning det var.

Skiljenämnden lade emellertid, efter att ha avfärdat COHL:s processuella invändning, i skiljedomen bevisbördan på COHL både i stålfrågan (punkten 447) och i frågan om CPIC begränsat sin skada på vederbörligt sätt (punkterna 524 och 534). Skiljenämndens ställningstaganden i skiljedomen var självständiga, processuella beslut. Mot bakgrund av att skiljenämnden tidigare hindrat COHL från att föra bevisning i dessa frågor, genom att förvägra COHL möjligheten att inspektera riggarna, genom att medge CPIC att begränsa editionen av ritningar till master och fundament samt genom att inte ge COHL tillräcklig tid för förberedande och utförande av talan, utgör det ett grovt rättegångsfel att lägga bevisbördan på COHL utan att dessförinnan bereda COHL möjlighet och tid att komplettera sin bevisning genom inspektion och edition av erforderliga ritningar.

Genom att i sitt beslut att lägga bevisbördan i nämnda frågor på COHL bortsåg skiljenämnden *dels* från att det endast var CPIC som förfogade över det material som behövdes för att utreda frågorna och *dels* från att COHL i skiljeförfarandet både genom CPIC:s åtgärder och genom skiljenämndens egen handläggning i stor utsträckning förvägrats tillgång till detta material. Detta kommer till uttryck på många ställen i skiljedomen, av vilka punkterna 400–403, 405, 418–420, 435, 442–447, 449, 454–460, 463, 467, 469, 470, 486, 501, 505, 525, 534, 544 och 555–559 framhålls.

Härigenom har skiljeförfarandet och skiljedomen kommit att uppenbarligen strida mot grunderna för rättsordningen i Sverige. Skiljedomen är därför ogiltig. Vad som förekommit utgör därtill uppdragsöverskridande och handläggningsfel.

3.4.7 Skiljenämnden hindrade COHL att uppfylla det beviskrav som ställdes

Skiljenämnden konstaterade i punkten 469 i skiljedomen att COHL inte hade fullgjort sin bevisbörda. Skiljenämnden anförde därvid följande.

In the absence of evidence of actual failure, the Tribunal is in effect being asked to draw the speculative conclusion that the Rigs would have failed if Respondent had taken delivery and put them in operation. In the face of the contradictory opinions of the Parties' eminently qualified experts and bearing in mind that Claimant's subcontractor, SJ, who selected the steel and the impact test criteria, was an API certified manufacturer with considerable experience in the

manufacture of rigs, the Tribunal is unable to reach the conclusion that it is more probable than not that the Rigs would have failed in operations at -20 degrees centigrade. Respondent has therefore not carried its burden of proof.

Skiljenämnden ställde alltså kravet att COHL skulle bevisa att det var övervägande sannolikt att riggarna skulle ha havererat för att COHL skulle anses ha bevisat att stålet var olämpligt för sitt ändamål. Detta är ett orimligt krav, eftersom det ställer stora krav på detaljerad bevisning, som skiljenämnden hindrat COHL att få tillgång till genom att inte ge möjlighet till inspektion, tillgång till alla dimensionella ritningar och tillräcklig tid att beakta allt material.

3.4.8 Skiljenämnden fördelade ansvaret mellan CPIC och COHL på ett orimligt sätt

Det av skiljenämnden i punkten 469 uppställda beviskravet, d.v.s. om det var övervägande sannolikt att en rigg skulle haverera, är orimligt i förening med att bevisbördan lades på COHL. Det innebar att CPIC inte behövde ta något ansvar för att riggens master och fundament skulle tåla full belastning vid en temperatur av -20°C. Skiljenämnden presenterade i skiljedomen (punkterna 422, 423, 449 och 469) den omständigheten att SJ var en certifierad professionell tillverkare närmast som en grund för förtroende och som en begränsning av ansvaret, medan den i stället sakligt borde föranlett ökade krav.

Skiljenämnden ansåg i punkterna 147, 148, 396, 414, 418, 419, 421–423, 432, 441, 449, 454, 456, 458, 460, 461, 466, 469 och 470 i skiljedomen, i strid med vedertagna krav på fackmässighet hos en certifierad professionell tillverkare, att CPIC haft rätt att välja vilket stål som helst, så länge det inte inträffade några olyckor. COHL kan inte, som skiljenämnden ansett, få ansvaret för valet av stål för oljeriggens bärande strukturer enbart därför att COHL, som inte självt tillverkar riggar, inte utnyttjat en möjlighet att självt precisera tekniska krav på stålet utan litat på CPIC:s sakkunskap. CPIC:s ansvar för valet av stål kan inte rimligen vara begränsat till garantiansvar för eventuella olyckor, då det är vårdslöst av en professionell ingenjör som CPIC/SJ att designa en bärande struktur och låta senare olyckor avgöra om designen är acceptabel.

Skiljenämndens hänvisning till CPIC:s garantiansvar i de nämnda punkterna 396, 414, 418, 419, 421–423, 432, 441, 449, 454, 456, 458, 460, 461, 466, 469 och 470 ger uttryck för en bristande respekt för människoliv, eftersom skiljenämnden menade att COHL skulle ha riskerat sina anställdas liv och hälsa för att ta reda på om CPIC/SJ hade uppfyllt sina skyldigheter, i stället för att kräva att de före leverans skulle visa att de uppfyllt sina skyldigheter i design och val av stål.

Skiljenämndens ställningstagande i dessa frågor är uttryck för att skiljenämnden inte behandlade parterna lika, till förmån för CPIC. Skiljenämndens ställningstagande är så anmärkningsvärt att skiljedomens innehåll uppenbarligen är oförenligt med grunderna för rättsordningen i Sverige.

3.4.9 Skiljenämnden tillämpade olika tolkningsprinciper till nackdel för COHL

Skiljenämnden anförde följande i punkten 330 i skiljedomen.

Under Article 8 of the CISG, a Party's statements and conduct will be interpreted, first of all, according to its intent (where the other party knew or should have known what the intent was), or else, according to the understanding that a reasonable person of the same kind as the other Party would have had in the same circumstances. In this connection, due consideration is to be given to all relevant circumstances including the negotiations, practices which the parties have established between themselves, usages and any subsequent conduct of the parties.

Med stöd en sådan tolkning av omständigheterna fann skiljenämnden i punkterna 323–370 att COHL förlängt leveranstiden och att CPIC inte varit i dröjsmål.

Skiljenämnden tillämpade en annan tolkningsprincip vid bedömningen av stålfrågan och i frågan om vad som utgjorde tilläggsbeställningar respektive fel när detta gynnade CPIC. Således avstod skiljenämnden vid bedömningen av ansvaret för valet av stål helt från att tillämpa artikel 8 CISG och beakta "the understanding that a reasonable person ... would have had ...".

I stället åberopade skiljenämnden Avtalet strikt mot COHL och lade COHL till last, att COHL inte självt hade specificerat eventuella önskemål (punkten 461 i skiljedomen). Detsamma gäller skiljenämndens uttalande i punkten 403 beträffande placeringen av

ST80, där COHL:s anmärkning mot placeringen avfärdades med att det inte stod något i avtalet om detta. Skiljenämnden bortsåg härvid från att den person som det talas om i artikel 8 CISG måste utgå från att ST80 placeras på en plats där den kan användas.

Här tillämpades två motsatta avtalstolkningsprinciper, i båda fallen med resultatet att CPIC gynnades och COHL missgynnades. Det är ett brott mot likabehandlingsprincipen.

3.5 COHL kan avföljande skäl inte anses ha förlorat sin rätt att klandra skiljedomen

COHL protesterade i en skrift till skiljenämnden den 10 januari 2013 mot skiljenämndens beslut att avslå dess begäran om tillstånd till inspektion av riggarna. I skriften förbehöll COHL sig rätt att klandra skiljedomen.

COHL protesterade i en skrift till skiljenämnden den 20 mars 2013 mot skiljenämndens beslut den 18 mars 2013, varigenom skiljenämnden beslutade att, i avsaknad av avtal mellan parterna, vidhålla den tidigare preliminärt fastställda tidsplanen med endast interna justeringar. I skriften förbehöll sig COHL att klandra den kommande skiljedomen.

COHL protesterade i en skrift till skiljenämnden den 24 maj 2013 mot skiljenämndens beslut i ”Procedural Order No. 8” att inte ge COHL tidsförlängning med mer än sex dagar, från den 14 till den 20 juni 2013, för ”Statement of Rejoinder”. Denna protest anslöt sig till COHL:s tidigare protest av den 20 mars 2013.

COHL protesterade i en skrift till skiljenämnden den 30 maj 2013 mot *dels* att skiljenämnden begränsade sitt tidigare editionsbeslut med avseende på COHL:s editionsbegäran nr 11 och godtog att CPIC självt kunde avgöra vilka handlingar som skulle lämnas ut, *dels* mot CPIC:s krav på sekretessåtagande som villkor för utlämnande av handlingar i edition. Den protesten anslöt till den tidigare protesten den 10 januari

2013, då COHL protesterade mot att skiljenämnden vägrat att ge tillstånd till inspektion.

COHL protesterade i "Statement of Rejoinder" den 20 juni 2013 mot *dels* att editionen hade begränsats, *dels* att CPIC innehöll sitt yttrande och sin bevisning och information som var nödvändig för att COHL skulle kunna föra bevisning i stålfrågan och skadebegränsningsfrågan. Denna protest var en fortsättning på COHL:s tidigare protester mot att editionen begränsades och att COHL inte fick erforderlig tidsförlängning.

COHL protesterade i en skrift till skiljenämnden den 10 juli 2013 mot att CPIC skulle få åberopa en ny sakkunnig som motbevisning.

COHL protesterade i en skrift till skiljenämnden den 17 juli 2013 mot att CPIC skulle få åberopa ny bevisning så sent som den 11 juli 2013. Protesten anslöt sig till COHL:s tidigare protester den 20 mars, den 20 juni och den 10 juli 2013.

Vid "Pre-Hearing"-konferensen den 19 juli 2013 klargjorde COHL att skiljenämndens handläggning i mycket stor utsträckning förfördelat COHL till förmån för CPIC och att COHL vidhöll alla sina tidigare framförda protester.

COHL protesterade i en skrift till skiljenämnden den 23 juli 2013 mot att CPIC samma dag ingav och åberopade ny bevisning som borde ha getts in av CPIC i samband med "Statement of Reply and Defence to Counterclaim" daterad den 6 maj 2013. Det handlade här om bilagorna CW157 och CW158. Protesten anslöt till COHL:s tidigare protester.

COHL protesterade i en skrift till skiljenämnden den 25 juli 2013 mot att CPIC åberopade skriftlig bevisning i strid med tidsplanen och skiljenämndens beslut. Protesten anslöt till COHL:s tidigare protester den 20 mars, den 20 juni, den 10 juli, den 17 juli och den 23 juli 2013.

COHL protesterade i en skrift till skiljenämnden den 27 juli 2013 mot att CPIC åberopade skriftlig bevisning i strid med tidsplanen och skiljenämndens beslut, samtidigt

som CPIC undanhöll och inte till COHL utgav viktiga handlingar och information med avseende på stålfrågan. Protesten anslöt till COHL:s tidigare protester den 20 mars, den 20 juni, den 10 juli, den 17 juli, den 23 juli och den 25 juli 2013.

COHL vidhöll under slutförhandlingen sin protest mot att CPIC skulle få återropa sakkunnigutlåtande och sakkunnigförhör med John Slater i stålfrågan. Protesten anslöt till COHL:s tidigare protester den 20 mars, den 20 juni, den 10 juli, den 17 juli, den 23 juli, den 25 juli och den 27 juli 2013.

COHL protesterade under slutförhandlingen den 30 juli 2013 mot att CPIC under COHL:s korsförhör av CPIC:s vittne Zhang Xinhua ingav och som skriftlig bevisning återopade en ny handling, CW163. Detta var ett brev som CPIC påstod hade skickats till COHL för att efterhöra COHL:s synpunkter i fråga om valet av stål. CPIC hade tidigare underlåtit att utlämna denna handling på COHL:s begäran den 17 juli 2013. Protesten anslöt till COHL:s tidigare protester den 20 mars, den 20 juni, den 10 juli, den 17 juli, den 23 juli, den 25 juli, den 27 juli och den 29 juli 2013.

COHL protesterade under slutförhandlingen den 2 augusti 2013 mot en uppdatering av Jonathan Prudhoes sakkunnigutlåtande. Protesten anslöt till COHL:s tidigare protester den 20 mars, den 20 juni, den 10 juli, den 17 juli, den 23 juli, den 25 juli och den 27 juli 2013.

COHL protesterade under slutförhandlingen mot att skiljenämnden agerat inkvisitoriskt i vittnesförhören (transkriptet 625:3–16).

COHL protesterade också i en skrift till skiljenämnden den 5 september 2013, vari COHL förbehöll sig alla rättigheter att klandra skiljedomen, vilket innebar att COHL också vidhöll alla tidigare protester.

COHL vidhöll i ”Post-Hearing Brief” den 11 oktober 2013 alla tidigare framförda protester.

I ”Rebuttal Brief” den 22 november 2013 vidhöll COHL alla tidigare framförda protester och framförde dessutom en protest mot att CPIC i ”Post-Hearing Brief” hade åberopat ny skriftlig bevisning och uppdaterat Jonathan Prudhoes sakkunnigutlåtande.

COHL påtalade också så sent som den 20 december 2013 att COHL återkommande under skiljeförfarandet hade förfördelats i skiljeförfarandet genom CPIC:s obstruktion av skiljeförfarandet och underlåtenhet att följa skiljenämndens anvisningar för editio-
nen.

Mycket av den kritik som COHL framför mot skiljenämndens agerande, även om den har sin grund i händelser under förberedelsen och slutförhandlingen samt tiden där-
efter, har blivit särskilt allvarlig genom skiljenämndens ställningstaganden i skilje-
domen, som COHL av naturliga skäl inte kunnat protestera mot på annat sätt än genom att klandra skiljedomen, vilket skett.

I sammanhanget ska också noteras följande. Ursprungligen nominerade CPIC Teresa Cheng till skiljeman i förfarandet. Hon tvingades emellertid avsäga sig uppdraget, sedan COHL anfört jäv mot henne på den grunden att hon i en annan tvist var med-
ombud med CPIC:s ombud i skiljeförfarandet, Justin D'Agostino. Därefter nominerade CPIC Albert Jan van den Berg som skiljeman.

Emellertid upplyste varken Albert Jan van den Berg eller CPIC om att både Albert Jan van den Berg och Justin D'Agostino är medlemmar i Faculty för Tsinghua University School of law i Kina, och inte heller om att Teresa Cheng är såväl medlem som ”Course Director” i den nämnda fakulteten. Detta är ett förtroendeskadligt förhållande som COHL inte kände till under skiljeförfarandet och som skulle kunna vara en förklaring till skiljenämndens agerande under förfarandet. Till skillnad från vad CPIC påstår kan COHL därför inte förlorat rätten att åberopa sig på 34 § första stycket 5 LSF.

3.6 CPIC agerade i strid mot tro och heder

CPIC bestred COHL:s begäran om inspektion, trots att CPIC dessförinnan hävdade att stålfrågan och saken i övrigt inte var tillräckligt utredda samt gjort gällande att COHL "is put to strict proof" i stålfrågan. Detta utgjorde obstruktion.

I brev till COHL den 8 mars 2013 förklarade CPIC att tiden för slutförhandlingen kunde ändras till när som helst inom en period från den 19 augusti 2013 till den 27 september 2013 och att övriga punkter i tidsplanen skulle anpassas till detta. COHL svarade den 11 och den 12 mars 2013 och föreslog slutförhandling mellan den 23 och den 27 september 2013, och COHL anpassade därvid tidsplanen i övrigt i enlighet med CPIC:s förslag. CPIC återkom emellertid i brev till COHL den 13 mars och bestred COHL:s förslag, trots att detta var helt i enlighet med CPIC:s besked den 8 mars. CPIC bestred också i brev till skiljenämnden den 15 mars 2013 COHL:s begäran om ändring av tidsplanen. Detta ledde till att skiljenämnden – i avsaknad av överenskommelse mellan parterna – vidhöll den tidigare preliminärt fastställda tidsplanen med slutförhandling den 29 juli till och med den 2 augusti 2013. CPIC:s agerande utgjorde obstruktion av skiljeförfarandet.

CPIC skrev i "Statement of Reply and Defence to Counterclaim" den 6 maj 2013 att CPIC avsåg att svara på frågor om stålet "vid lämplig tidpunkt". Sedan ingav CPIC omfattande ny bevisning – John Slaters utlåtande – tillsammans med motbevisning först den 11 juli 2013, dvs. en dag för sent. Detta var avsiktligt för att skapa svårigheter för COHL. Bevisningen utgjorde inte motbevisning, men skiljenämnden godtog den ändå med hänvisning till att den avsåg väsentliga och relevanta frågor. Till följd av CPIC:s obstruktiva agerande och att skiljenämnden inte ingrep betogs COHL skälig möjlighet att föra bevisning.

CPIC:s motivering för sitt yrkande om ändring i skiljenämndens editionsbeslut avseende editionsbegäran nr 11, att endast de ritningar som innehöll uppgift om temperatur var relevanta, kan inte ha varit framställd i god tro, särskilt som CPIC ursprungligen medgett yrkandet om att utge alla dimensionella ritningar för master och fundament.

CPIC bestred i en skrivelse till skiljenämnden den 17 maj 2013 COHL:s begäran om mera tid på grund av CPIC:s dröjsmål med editionen. Detta var illojalt, särskilt mot bakgrund av att CPIC dessförinnan i editionsförfarandet hade ingett omfattande handlingar på kinesiska och ännu inte fullgjort editionsbeslutet.

CPIC dumpade i sin edition mängder av irrelevanta handlingar, uppenbarligen i syfte att försvåra COHL:s arbete med tvisten.

CPIC gav den 28 maj 2013 skiljenämnden tillgång till den länk, där tillkommande editionsmaterial kunde erhållas. CPIC gav emellertid inte COHL tillgång till denna länk förrän den 6 juni 2013.

CPIC ställde orimliga krav på sekretess med avseende på editionsmaterialet genom att kräva att bl.a. COHL:s ombud i skiljetvisten skulle ingå ett särskilt sekretessavtal direkt med CPIC.

I en skrivelse till skiljenämnden den 25 juli 2013 gjorde CPIC – i strid med vad skiljenämnden beslutat vid ”Pre-Hearing”-konferensen den 19 juli 2013 – gällande att uttalanden av vittnen, som den andra parten inte ifrågasatt under korsförhör, skulle godtas av skiljenämnden som ostridiga. Detta utgjorde illojal obstruktion av förfarandet.

CPIC kritiserade under slutförhandlingen COHL:s sakkunniga, Stephen Graham och John Hadjoannou, för att de inte gjort mera detaljerade beräkningar och bedömningar av stålets lämplighet för det avsedda ändamålet (transkriptet 1236:13–1237:10, 1334:23–1335:19 och 1419:2–1423:9). Kritiken framfördes trots att det berodde på CPIC, som motsatt sig COHL:s inspektion av riggarna och obstruerat editionen, att de sakkunniga inte fått tillgång till det underlag som hade varit nödvändigt för sådana beräkningar, trots att CPIC inte självt hade utfört sådana beräkningar inför tillverkningen och trots att CPIC motsatt sig att COHL skulle få mera tid till sitt förfogande.

3.7 COHL:s rättsliga klargöranden

Åberopade omständigheter – var för sig och sammantagna – föranleder att skiljedomen ska ogiltigförklaras enligt 33 § första stycket 2 lagen (1999:116) om skiljeförfarande (i fortsättningen LSF) alternativt upphävas på grund av skiljenämndens uppdragsöverskridande enligt 34 § första stycket 2 LSF eller, i andra hand, handläggningsfel, vilka fel inverkat på utgången i målet, enligt 34 § första stycket 6 LSF jämfört med 21, 24 och 25 §§ LSF samt artiklarna 19 och 26 i Stockholms Handelskammarens skiljedomsinstitut, SCC:s, skiljedomsregler (i fortsättningen Reglerna).

Åberopade omständigheter till stöd för att skiljenämnden inte varit opartisk medför – var för sig och sammantagna – att skiljedomen ska ogiltigförklaras enligt 33 § första stycket 2 LSF eller upphävas med stöd av 34 § första stycket 2, alternativt 5 eller 6 LSF.

I enlighet med den latinska principen *venire contra factum proprium* har CPIC därigenom förlorat rätten att åberopa skiljedomen eftersom CPIC i flera sammanhang och vid upprepade tillfällen under skiljeförfarandet agerade illojalt och i strid mot tro och heder enligt svensk rätt i syfte att omöjliggöra eller försvåra för COHL att utföra sin talan. Skiljedomen ska därför ogiltigförklaras eller hävas.

COHL har inte på grund av passivitet förlorat rätten att klandra skiljedomen eftersom COHL vid upprepade tillfällen protesterade mot skiljenämndens handläggning. Någon möjlighet att protestera annat än i efterhand mot skiljenämndens ställningstaganden i skiljedomen fanns inte.

Vad COHL har anfört beträffande Albert Jan van den Bergs kopplingar till Tsinghua Law School i Kina utgör inte en sådan klandergrund som avses i 34 § tredje stycket LSF. Omständigheten åberopas endast som stöd för varför COHL:s invändningar mot Albert Jan van den Bergs agerande inte är prekluderade enligt andra stycket nämnda paragraf.

4. GRUNDERNA FÖR CPIC:s TALAN

4.1 Generellt bestridande avseende samtliga av COHL åberopade grunder

Skiljenämnden agerade under skiljeförfarandet helt i enlighet med Avtalet, Reglerna – vilka utgör en del av Avtalet – och tillämplig lag, dvs. LSF, samt på ett ändamålsenligt och snabbt sätt inom ramen för en skiljenämnds diskretionära utrymme, vilket är omfattande.

COHL hade alla möjligheter att i skälig omfattning utföra sin talan och fick skäligt rådrum för det, innefattande möjlighet att bemöta CPIC:s bevisning och åberopa motbevisning mot denna. Skiljenämnden handlade skiljeförfarandet på ett opartiskt sätt och gav parterna lika möjligheter. Den åsidosatte följaktligen inte kravet på likabehandling och agerade inte heller godtyckligt eller icke rättsenligt i sina ställningstaganden eller i strid med grundläggande rättsprinciper. COHL blev inte heller vilselett om slutförhandlingens och skiljeförfarandets förutsättningar. Det har inte förelegat någon omständighet som kunnat rubba förtroendet för någon av skiljemännens opartiskhet. Skiljenämnden agerade inte inkvisitoriskt till förmån för CPIC eller som de facto ombud för CPIC. Skiljeförfarandet har varit rättvist i alla avseenden i enlighet med de grundläggande krav som ställs på ett rättsligt förfarande.

CPIC agerade genomgående inom ramen för parternas avtal och tillämplig lag och rättsprinciper, samt i övrigt tillbörligt för att tillvarata sin rätt. CPIC har inte obstruerat eller agerat i strid mot tro och heder. Det förelåg således inte anledning för skiljenämnden att ingripa mot CPIC:s agerande.

Påståendet att CPIC har förlorat rätten att åberopa skiljedomen enligt den latinska principen *venire contra factum proprium* är grundlöst.

Skiljenämnden gjorde i skiljedomen riktiga bedömningar av tvistefrågorna i målet. Det skedde i enlighet med Avtalet och gällande rätt samt efter värdering av all den bevisning och rättsliga argumentation som parterna åberopat och som hade förts in i målet på ett korrekt sätt. Det framgår av skiljedomen att skiljenämnden beaktade all argu-

mentation och bevisning som parterna fört in i målet även om detta inte framgår uttryckligen i domen. Skiljenämnden bortsåg följaktligen inte från viktig bevisning på COHL:s bekostnad. Skiljenämnden begick inte några fel vid placeringen av bevisbördan eller vid bevisvärderingen och ställde inte orimliga krav på den bevisning som COHL skulle prestera för att anses ha uppfyllt beviskravet. Frågan om bevisbördans placering togs upp under handläggningen och det stod klart för COHL att parterna hade olika uppfattning i frågan. Det kan knappast vara överraskande att part som påstår att ett visst rättsfaktum föreligger har att styrka detta. Tolkning och tillämpning av materiella rättsregler och avtalsbestämmelser, bevisvärdering och bevisbördans placering är under alla förhållanden materiella frågor som faller utanför ramen för vad som kan utgöra klandergrundande fel.

Således utgör ingen av de omständigheter COHL har åberopat sådana omständigheter som, var för sig eller tillsammans, medför att skiljedomen eller det sätt på vilket skiljedomen tillkommit strider mot processuell ordre public (33 § första stycket 2 LSF) eller att skiljenämnden överskridit sitt uppdrag, åsidosatt bestämmelser om ”due process”, dvs. rättsenlig behandling eller rätten att i tillräcklig omfattning få utföra sin talan, brustit i opartiskhet eller begått handläggningsfel som sannolikt kan antas ha inverkat på utgången i målet (34 § första stycket 2, 5 eller 6 LSF).

Om hovrätten skulle komma fram till att handläggningsfel förekommit så var dessa fel inte så graverande att grund för klander eller ogiltighet föreligger och inte heller påverkade de utgången i målet. Eventuella handläggningsfel ska bedömas var för sig och inte tillsammans. Inte ens sett i ett sammanhang har det förekommit några handläggningsfel av sådan art.

Vidare har COHL förlorat rätten att åberopa flertalet av de påstått klandergrundande omständigheterna genom att ha deltagit i förfarandet utan att tydligt ha protesterat mot förekomsten av dessa omständigheter avseende skiljenämndens agerande eller beslut vid tidpunkten för skiljenämndens handläggning. För att en part ska vara bibehållen sin klanderrätt för påstådda handläggningsfel fordras att den tydligt och villkorslöst klargör att handläggningen i ett specifikt avseende inte godtas. Ett vagt uttryckt missnöje får inte någon verkan utan en part måste förklara att den protesterar mot en viss åtgärd

eller beslut, eller förbehåller sig rätten att klandra en framtida skiljedom på grund härav. En protest i anslutning till ett visst beslut kan inte heller i efterhand utsträckas till att omfatta ett tidigare beslut, och inte eller ett efterkommande beslut.

4.2 Skiljemännen, särskilt Albert Jan van den Berg, har inte varit jäviga enligt 34 § första stycket 5 LSF

Ingen av de omständigheter COHL har åberopat utgör – var för sig eller tillsammans – grund för klander av skiljedomen på grund av jäv. De omständigheter som COHL har åberopat faller inte in under någon av de typsituationer som anges i 8 § LSF då en omständighet alltid anses föreligga som kan rubba förtroendet för skiljemannens opartiskhet.

Det bestrids att det som COHL nu har anfört om Albert Jan van den Bergs kopplingar till Tsinghua Law School i Kina över huvud taget utgör en omständighet som skulle kunna rubba förtroendet för honom. Under alla omständigheter har COHL åberopat den påstått jävsgrundande omständigheten först den 25 september 2015, dvs. nästan 19 månader efter att skiljedomen meddelades och långt efter klanderfristens utgång. COHL har därmed försuttit sin rätt att åberopa dessa omständigheter till stöd för sin talan enligt 34 § tredje stycket LSF.

Ingen av de omständigheter som COHL åberopat när det gäller skiljemännens agerande under handläggningen av skiljeförfarandet, såsom hur skiljenämnden hanterat olika vittnen och annan bevisning, utgör en omständighet som skulle kunna anses rubba förtroendet för skiljemannens opartiskhet. Skiljenämnden har handlagt tvisten opartiskt och även om så inte vore fallet kan detta inte tas till intäkt för att en eller flera skiljemän varit jäviga. I stället ska eventuella felaktigheter bedömas enligt 34 § första stycket 6 LSF.

Ingen av skiljenämndens bedömningar i skiljedomen utgör en sådan omständighet som skulle kunna anses rubba förtroendet för skiljemännens opartiskhet. Skiljemännens materiella bedömningar kan inte tas till intäkt för att en eller flera skiljemän varit jäviga.

COHL har inte framfört någon jävsinvändning vid något tillfälle under skiljeförfarandets gång mot någon av skiljemännen Jeffrey Hertzfeld, Albert Jan van den Berg eller Alexander Komarov, utan invändningar framställdes först i samband med att skiljedomen klandrades.

COHL har helt förlorat rätten att åberopa 34 § första stycket 5 LSF till stöd för sitt yrkande om att skiljedomen ska undanröjas eftersom COHL inte inom femton dagar från det att COHL fick kännedom om de påstått jävsgrundande omständigheterna framställt en jävsinvändning (10 § och 34 § andra stycket LSF samt artikel 15 i Reglerna).

4.3 Skiljenämndens handläggning under förberedelsen var korrekt

4.3.1 Skiljenämndens beslut att tills vidare avslå COHL:s begäran om inspektion av oljeriggarna

Skiljenämndens beslut i ”Procedural Order No. 3” den 7 januari 2013 att tills vidare avslå COHL:s begäran om inspektion av oljeriggarna och skiljenämndens beslut i ”Procedural Order No. 4” den 18 januari 2013 med anledning av COHL:s begäran om omprövning var korrekta. Besluten är inte att likställa med avvísning av bevisning och strider inte mot 25 § LSF eller artikel 26 i Reglerna. Vid tidpunkten för besluten hade parterna ännu inte åberopat någon bevisning. COHL:s begäran att på egen hand och med egna experter få inspektera oljeriggarna i skiljeförfarandet för att eventuellt få fram användbar bevisning saknar stöd i Avtalet och motsvarar inte något i svensk rätt känt bevismedel. Det var inget annat än ren bevis efterforskning, "fishing expedition".

Det låg inom skiljenämndens diskretion att tillåta eller ogilla en begäran om inspektion. Besluten var rimligt avvägda i ljuset av föreliggande omständigheter. Skiljenämndens bedömning att en inspektion hade varit oproportionerlig, besvärlig och kostsam för CPIC och skulle medföra försening i skiljeförfarandet i förhållande till den fastlagda tidsplanen var riktig.

Vidare var skiljenämndens bedömning att COHL:s begäran om inspektion var prematur riktig. Vid tidpunkten för begäran hade parternas skriftväxling varit begränsad, särskilt i Stålfrågan, och COHL hade ännu inte gett in "Statement of Reply och Counterclaim". När besluten fattades förelåg inte anledning att anta att den begärda inspektionen skulle tillföra något i bevishänseende. Besluten medförde inte att COHL gick miste om underlag för felanalys eller viktig bevisning. COHL inspekterade riggar- na fortlöpande under tillverkningen och gavs möjlighet att ta prover. En inspektion i syfte att påvisa att brister i stålets kvalitet förelåg, långt efter att COHL hade hävt Avtalet och vid en tidpunkt då oljeriggarna var demonterade och delar av dem hade sålts, hade inte gett något sådant bevisstillskott eller underlag för felanalys som COHL avsåg beträffande stålets temperaturlåghet.

COHL:s brev den 10 januari 2013 var en protest mot och begäran om omprövning av "Procedural Order No. 3". COHL protesterade eller invände inte mot skiljenämndens beslut i "Procedural Order No. 4". COHL var dessutom obetaget rätten att återkomma med en ny begäran om inspektion i ett senare skede i skiljeförfarandet. Inget i skiljenämndens tidsplanering eller bedömning eller i CPIC:s agerande hindrade COHL från att göra så. Båda parter hade möjlighet att och tilläts åberopa bevisning efter den 16 juli 2015. Eftersom COHL utan skäl underlät att utnyttja möjligheten att inkomma med en ny begäran om inspektion har COHL inrättat sig efter och accepterat skiljenämndens beslut. COHL:s rätt att invända mot beslutet är prekluderad.

Skiljenämnden hade inte skyldighet att självmant ta upp frågan om inspektion i ett senare skede i skiljeförfarandet, utan en ny prövning hade krävt särskilt yrkande från COHL, även om COHL i skiljedomen ålades bevisbördan för stålets lämplighet. Skiljenämnden klargjorde för COHL att skiljenämnden skulle kunna ändra sitt beslut i "Procedural Order No. 3", eftersom skiljenämnden i beslutet öppnade upp för en ändring i ett senare skede.

4.3.2 Skiljenämndens beslut avseende COHL:s editionsbegäran nr 11 om dimensionella ritningar

Skiljenämndens hantering av COHL:s editionsbegäran nr 11 var korrekt. "Procedural Order No. 8" den 21 maj 2013 och "Procedural Order No. 9" den 31 maj 2015 utgör

förtydliganden angående COHL:s editionsbegäran nr 11 om utlämnandet av ritningar. De utgör inte nya beslut, inskränkningar eller ändringar av skiljenämndens tidigare beslut den 8 mars 2013 i ”Procedural Order No. 5”. De är inte heller beslut att likställa med avvisning av bevisning och strider inte mot 25 § LSF eller artikel 26 i Reglerna. Skiljenämndens förtydligande var korrekt och föranleddes av att parterna hade olika uppfattning om tolkningen av editionsbeslutet avseende vilka ritningar som omfattades av beslutet i ”Procedural Order No. 5”. Det var motiverat av att COHL:s editionsbegäran uttryckligen avsåg att ge bevistillskott om stålets temperaturlåglighet och annars hade avsett ett alltför omfattande och oprecist material.

Den omständigheten att det ålegat CPIC att avgöra vilka av tusentals handlingar som träffades av editionsbeslutet, dvs. de handlingar som de facto var relevanta för frågan om uppfyllande av Avtalets krav avseende temperatur, ligger i editionsförfarandets natur. Skiljenämnden behandlade i detta avseende inte parterna olika. Vidare var skiljenämndens klargörande i fråga om sekretessåtaganden från COHL avseende vissa efterfrågade handlingar korrekt. Det var motiverat av att COHL i brev till CPIC den 24 april 2013 samt i skrifter till skiljenämnden den 13, 17 och 30 maj 2013 hade utökat sin ursprungliga editionsbegäran nr 11 till att avse ritningar som i stor omfattning var konfidentiella då de innehöll immateriella rättigheter tillkommande CPIC:s underentreprenörer.

Skiljenämndens handläggning av COHL:s editionsbegäran nr 11 ligger inom ramen för skiljenämndens diskretionära utrymme och väl i linje med ett snabbt och effektivt genomförande av förfarandet och tidsplanen. En obegränsad rätt till samtliga ritningar hade inte gett något bevistillskott beträffande stålets temperaturlåglighet eftersom den frågan ändå fångades in genom beslutet om edition såsom det förtydligades. Det saknar betydelse att COHL i skiljedomen ålades bevisbördan för stålets lämplighet. Beslutet medförde inte att COHL gick miste om viktig bevisning eller möjlighet att utföra felanalys eller att i övrigt föra sin talan i skiljeförfarandet. Tvärtom erhöLL COHL fler handlingar än vad COHL:s editionsbegäran nr 11 ursprungligen omfattade och sammanlagt fler än 100 detaljerade ritningar som motsvarade editionsbegäran. COHL åberopade dock inga av dessa ritningar i skiljeförfarandet och använde dem inte till felanalys.

Situationen är inte likvärdig med skiljenämndens beslut den 18 januari 2013 i ”Procedural Order No. 4” då skiljenämnden avslog COHL:s förnyade ansökan om inspektion av oljeriggarna eftersom COHL inte tillfört några nya omständigheter. Beslutet härom ska inte sammanblandas med skiljenämndens klargöranden i editionsförfarandet. Skiljenämndens klargörande i ”Procedural Order No. 8” och ”Procedural Order No. 9” var nödvändigt eftersom parterna hade olika uppfattning om omfattningen av editionen och skiljenämnden gynnade inte härigenom CPIC på COHL:s bekostnad eller åsidosatte principen om likabehandling.

COHL underlät under skiljeförfarandet att tydligt protestera mot skiljenämndens klargöranden i ”Procedural Order No. 8” och ”Procedural Order No. 9”. I COHL:s skrift den 24 maj 2013 vände sig COHL enbart mot skiljenämndens beslut i Procedural Order No 8 att inte medge COHL ett längre anstånd än till den 20 juni 2013 för ingivandet av "Statement of Rejoinder". I COHL:s skrift den 30 maj 2013 invände COHL mot CPIC:s krav på sekretessåtaganden, men protesterade inte mot skiljenämndens beslut i någon del. Att COHL inte delade CPIC:s uppfattning om vilka handlingar som omfattades av editionsbegäran, och att COHL i "Post-Hearing Brief" den 11 oktober 2013 och i "Rebuttal Brief" den 22 november 2013 begärde att skiljenämnden skulle dra negativa slutsatser, eftersom COHL påstod sig inte ha fått samtliga i editionsförfarandet begärda handlingar, är inte att likställa med en protest. Omständigheten är därför prekluderad.

4.3.3 Skiljenämndens godtagande av CPIC:s expertbevisning

Skiljenämnden beslutade den 16 juli 2013 korrekt att tillåta av CPIC åberopad bevisning från CPIC:s expert John Slater. Denna bevisning, som CPIC gav in den 11 juli 2013, utgjorde en del av CPIC:s "Rebuttal Witness Statements and Reports", dvs. motbevisning. Den gavs in i enlighet med den reviderade tidsplanen i ”Procedural Order No.6” och tilläts därför. Skiljenämndens beslut att detta inte utgjorde ny bevisning, som skulle ha getts in per den 6 maj 2013, utan motbevisning var i enlighet med gällande regler och inom ramen för skiljenämndens diskretion.

Skiljenämnden beaktade COHL:s invändningar avseende CPIC:s nye expert John Slater, men konstaterade i ett beslut den 16 juli 2013 att varken ”Procedural Order No. 1” eller tidsplanen hindrade att en part som motbevisning gav in handlingar av nya experter eller vittnen, förutsatt att de i övrigt föll inom ramarna för ingivande av motbevisning.

COHL fick möjlighet att bemöta John Slaters utlåtande och övriga handlingar ingivna som motbevisning och gav för egen del in motbevisning den 13 juli 2013 i form av utlåtanden av Stephen Graham och John Hadjioannou. Skiljenämnden förfördelade därmed inte COHL.

4.3.4 Skiljenämndens tidsplanering och COHL:s tid för att förbereda och utföra sin talan

Skiljenämnden hanterade tidsplaneringen korrekt med avseende på COHL:s begäran om revideringar med hänsyn till Patricia Caseys sjukdom, COHL:s editionsbegäran nr 11 och COHL:s begäran med anledning av att vissa editionshandlingar var på kinesiska, samt även i övrigt.

Skiljenämndens e-mail med förslag på reviderad tidsplan den 18 mars 2013 och skiljenämndens beslut avseende denna tidsplan den 22 mars 2013 i ”Procedural Order No. 6” var föranlett av Patricia Caseys sjukdom. Beslutet om reviderad tidsplan var korrekt samt väl motiverat och i enlighet med Avtalet, tillämpliga regler och det diskretionära utrymme som skiljenämnden hade under förfarandet.

COHL accepterade den ursprungliga tidsplanen i ”Procedural order No. 1” för "Statement of Claim" och "Statement of Defence and Counterclaim" och dessa skrifter gavs in innan Patricia Casey insjuknade. I ”Procedural Order No. 6” den 22 mars 2013 förlängde skiljenämnden tidsfristerna i tidsplanen för senare inlagor, edition och motbevisning i den mån det var behövligt och möjligt med hänsyn till den planerade slutförhandlingen och föreliggande omständigheter i övrigt. Skiljenämnden och CPIC var tillmötesgående i anledning av Patricia Caseys sjukdom. CPIC deltog i uppriktiga diskussioner för att kunna tillgodose COHL:s behov, men till följd av att COHL var tillgänglig bara en vecka under de åtta veckor som följde efter schemalagd förhandling

kunde parterna inte hitta en överenskommelse att skjuta på datumen för slutförhandlingen. I ljuset av att det inte fanns någon sådan gemensam överenskommelse agerade skiljenämnden korrekt. Den ursprungliga tidsplanen i ”Procedural Order No. 1” justerades i motsvarande mån för båda parter genom skiljenämndens reviderade tidsplan. Skiljenämnden varken behandlade parterna olika eller gynnade COHL på ett otillbörligt sätt. Patricia Casey var vidare återställd i god tid innan slutförhandlingen och hade flera andra ombud till sin hjälp under hela förfarandet.

COHL protesterade inte tydligt mot skiljenämndens beslut i ”Procedural Order No. 6”. COHL inrättade sig dessutom efter beslutet, och motsatte sig att utöka slutförhandlingen med fler förhandlingsdagar vid en senare tidpunkt, vilket skulle ha gett COHL extra tid för att förbereda och utföra sin talan. Omständigheten är därför prekluderad.

Även skiljenämndens handläggning i editionsförfarandet var korrekt. Det gäller både den 21 maj 2013 i ”Procedural Order No. 8” och den 31 maj 2013 i ”Procedural Order No. 9” samt i övrigt. Skiljenämnden förlängde tidsfristerna för COHL i tidsplanen genom ”Procedural Order No. 8” med anledning av editionsförfarandet i den mån det var behövligt och möjligt med hänsyn till den planerade slutförhandlingen och föreliggande omständigheter i övrigt. Skiljenämnden tillät senare även parterna att åberopa och ge in bevisning efter angivna frister. COHL hade därmed alla möjligheter att förbereda och utföra sin talan. Skiljenämnden beslutade inte om CPIC:s frister eller COHL:s frister i strid med likabehandlingsprincipen.

Det förekom ingen obstruktion vid CPIC:s utlämnande av handlingar i editionsförfarandet. CPIC:s invändningar var välgrundade. De motiverades av att COHL under editionsförfarandets gång begärde fler handlingar än vad som ursprungligen hade begärts, att omfattningen av editionen var oklar och att handlingar omfattades av sekretess. CPIC utlämnade efter bästa förmåga begärda handlingar i den mån de existerade, innehades eller kontrollerades av CPIC.

Skiljenämndens beslut den 15 maj 2013 i ”Procedural Order No. 7”, att inte förelägga CPIC att låta översätta handlingar på kinesiska som utlämnats till COHL, var korrekt. Skyldigheten att översätta handlingar till engelska enligt punkten 5.2 i Procedural

Order No. 1 gällde enbart handlingar som åberopades och gavs in i skiljeförfarandet. Det gällde exempelvis inte handlingar som utväxlades parterna emellan. Något ytterligare anstånd för COHL med anledning härav var inte motiverat. I COHL:s skrift den 24 maj 2013 vände sig COHL enbart mot skiljenämndens beslut i ”Procedural Order No. 8” att inte medge COHL ett längre anstånd än till den 20 juni 2013 för ingivandet av ”Statement of Rejoinder”. COHL protesterade inte i andra avseenden mot skiljenämndens beslut i editionsförfarandet. Att COHL i skrivelser gjorde gällande att CPIC inte till fullo efterkommit skiljenämndens editionsbeslut i ”Procedural Order No. 5” och begärde att skiljenämnden skulle dra negativa slutsatser kan inte anses utgöra en tydlig protest mot skiljenämndens handläggningsbeslut.

COHL inrättade sig dessutom efter skiljenämndens beslut i editionsfrågan, och motsatte sig att utöka slutförhandlingen med fler förhandlingsdagar vid en senare tidpunkt, vilket skulle ha gett COHL extra tid för att förbereda och utföra sin talan.

4.3.5 Skiljenämndens agerande under "Pre-Hearing"-konferensen

Ordföranden Jeffrey Hertzfelds uttalanden under "Pre-Hearing"-konferensen om vad parterna borde fokusera på under slutförhandlingen var befogade med tanke på att COHL redan klargjort sin inställning vad gällde planeringen av slutförhandlingen medan CPIC hade motsatt sig den ursprungliga tidsplanen för slutförhandlingen. Jeffrey Hertzfeld agerade inte partiskt eller i strid med likabehandlingsprincipen.

COHL reagerade inte på uttalandena under sammanträdet. COHL borde ha protesterat mot skiljenämndens agerande i denna del under skiljeförfarandet eftersom det redan då bör ha stått klart för COHL hur skiljenämnden agerade. Omständigheten är därför prekluderad.

4.4 Skiljenämndens åtgärder under slutförhandlingen

4.4.1 Skiljenämndens beslut under slutförhandlingen avseende tillåtande av CPIC:s motbevisning

Skiljenämndens beslut den 29 juli 2013, dvs. på slutförhandlingens första dag, att godkänna merparten av de handlingar som CPIC gav in den 11 juli 2013 som motbevisning var korrekt. COHL:s påstående att skiljenämnden accepterade alla handlingar som motbevisning bara CPIC påstod att så var fallet är ogrundat. Skiljenämnden prövade noga om de av CPIC ingivna handlingarna utgjorde motbevisning eller ny bevisning som borde ha getts in tidigare i maj 2013, och tillät endast de handlingar som ansågs utgöra motbevisning, dvs. handlingarna CW106, 108–116, 118–121, 124, 127, 129, 134, 135, 138, 142–144, 146, 147, 153 och 154 samt Zhang Xinquas skriftliga vittnesberättelse. Skiljenämnden uttalade särskilt att även om det kunde vara så att vissa av de av CPIC ingivna handlingarna hade begärts av COHL i editionsförfarandet, så skulle dessa handlingar tillåtas eftersom de var relevanta till sitt innehåll och det stod COHL fritt att begära att skiljenämnden skulle dra de negativa slutsatser som COHL hävdade på grund av att CPIC i så fall gett in handlingarna för sent. CPIC:s ingivande av handlingarna var helt i enlighet med den reviderade tidsplanen. Enligt ”Procedural Order No. 6” var motbevisning schemalagd för båda parterna till den 10 juli 2013. Båda parter var införstådda med att det då skulle vara knappt tre veckor kvar till utsatt slutförhandling.

Båda parter gav in och tilläts åberopa handlingar efter att skiljenämnden i e-mail till parterna den 16 juli 2013 uttalat att parterna inte fick ge in ny bevisning efter denna dag. Skiljenämndens beslut att godta sådana handlingar var korrekt och inom ramen för skiljenämndens diskretionära utrymme i detta avseende. De handlingar som CPIC gav in den 23 juli 2013, CW 157 och 158, hänförde sig till Chen Xinlongs andra vittnesberättelse daterad den 10 juli 2013. COHL hade i skrift till skiljenämnden den 17 juli 2013 begärt dessa handlingar. COHL begärde inte att handlingarna skulle avvisas, utan påpekade i skrift till CPIC den 23 juli 2013 att CPIC hade gett in fel handling varefter CPIC samma dag gav in en ny handling. I samband med att skiljenämnden på slutförhandlingens första dag, den 29 juli 2013, skulle ta ställning bl.a. till COHL:s avvisningsyrkanden, uttalade skiljenämnden särskilt att den uppfattade att

COHL, i enlighet med sin förfrågan, fått utrett vilka handlingar som relaterade till Chen Xinlongs andra vittnesberättelse, men bad COHL att återkomma om så inte var fallet (transkriptet 17:13–22). COHL återkom inte med någon protest i den frågan.

Skiljenämndens beslut den 30 juli 2013 att under pågående slutförhandling godta ingivandet av handlingen CW 163, dvs. ett e-mail från Zhang Xinhua till Irina She den 1 juni 2010, var korrekt. Handlingen gavs in efter att COHL:s ombud under sitt motförhör med vittnet Zhang Xinhua bett att få se ett e-mail som vittnet under motförhöret påstod sig ha skickat till Irina She. COHL protesterade inte mot att handlingen gavs in och begärde inte att den skulle avvisas.

Skiljenämndens beslut att tillåta några mindre klagöranden av Jonathan Prudhoes rapport under slutförhandlingen och i CPIC:s "Post-Hearing Brief" den 11 oktober 2013 var korrekt och stod inte i strid med skiljenämndens e-mail till parterna den 16 juli 2013. Beslutet motiverades av att Jonathan Prudhoes klagöranden inte innebar åberopande av ny bevisning eller införande av ny argumentation. Beslutet står inte i strid med likabehandlingsprincipen.

COHL fick också gehör för många av sina avvisningsyrkanden, och flera av CPIC ingivna bevis godtogs inte som motbevisning. Någon negativ särbehandling av COHL förekom inte. COHL hade också alla möjligheter att utföra sin talan.

Det är oklart på vilket sätt COHL menar att skiljenämndens e-mail den 16 juli 2013 åberopades mot COHL:s sakkunniga Stephen Graham och John Hadjioannou när de försökte komplettera sina utlåtanden samt på vilket sätt de försökte göra tillägg till dessa. Både Stephen Graham och John Hadjioannou inkom den 13 juli 2013 med tillägg till sina tidigare utlåtanden. Under förhöret med Stephen Graham tilläts denne att ange sina slutsatser i anledning av John Slaters rapport även i den del det gick utanför ramen för motbevisning och skiljenämnden beaktade John Hadjioannous vittnesmål. Skiljenämndens tillåtande av motbevisning ska inte sammanblandas med skiljenämndens bevisvärdering.

Skiljenämnden fattade väl avvägda beslut inom ramen för parternas avtal och det diskretionära utrymme som skiljenämnden hade i detta avseende samt behandlade parterna lika.

4.4.2 Skiljenämndens agerande under vittnesförhören

Skiljenämnden agerade korrekt, i enlighet med parternas avtal och gällande regler under vittnesförhören med Zhang Xinhua, Dean Sillerud, Vladimir Alyuskin och John Slater. Skiljenämnden hade enligt ”Procedural Order No. 1” rätt att när som helst under förhören ställa frågor till vittnena. Skiljenämnden agerade inte i strid med likabehandlingsprincipen till nackdel för COHL.

Jeffrey Hertzfelds uttalande under COHL:s motförhör med Zhang Xinhua att det inte var nödvändigt att vittnet gick utöver sin skriftliga berättelse var motiverat. Påpekandet skedde eftersom vittnet bad att få titta på vissa referenser för att svara på en fråga avseende val av stål i ett helt annat projekt som inte täcktes av hans vittnesberättelse. COHL underlät att tydligt protestera mot skiljenämndens påpekande utan fortsatte att ställa frågor till Zhang Xinhua på samma tema utan ingripande från skiljenämndens sida.

Skiljenämnden intog inte motsatt ståndpunkt till CPIC:s fördel senare i förhöret med Zhang Xinhua. Efter Albert Jan van den Bergs frågor till Zhang Xinhua gav skiljenämnden båda parter möjlighet att ställa ytterligare frågor till vittnet, men COHL valde att inte göra det. Inte heller är situationerna med COHL:s vittnen Dean Sillerud och Vladimir Alyuskin jämförbara. CPIC:s frågor till Dean Sillerud avsåg hans tidigare position i Lukoil, dvs. det bolag som ansvarade för projektet i Irak som COHL lämnat anbud till, samt hans medverkan i ett mål mellan Lukoil och Archangel Diamond Corp. (ADC). CPIC:s frågor till Vladimir Alyuskin syftade till att bringa klarhet i var han hade befunnit sig under perioden den 31 maj–3 juni 2010 och i samband härmed förklarade Jeffrey Hertzfeld att vittnet som stöd för minnet kunde titta i företagets noteringar, men uttalade samtidigt att det inte var nödvändigt att göra så. COHL underlät att protestera mot skiljenämndens agerande i denna del under förhören med Dean Sillerud och Vladimir Alyuskin. Omständigheten är därför prekluderad.

Jeffrey Hertzfelds fråga till COHL:s ombud under korsförhöret med Zhang Xinhua hur vittnet skulle kunna svara på frågan om sanningshalten i hans skriftliga vittnesattest var befogad eftersom COHL:s ombud hade ställt en alldeles för generellt formulerad fråga till vittnet. Frågan ger inte uttryck för att Jeffrey Hertzfeld behandlade parternas vittnen olika. Inte heller någon annan del av skiljenämndens agerande under förhöret med Zhang Xinhua ger uttryck för att skiljenämnden inte ställde samma krav på sanningshalten i Zhang Xinhua vittnesmål som för övriga vittnen. COHL underlät att tydligt protestera mot skiljenämndens agerande i denna del under skiljeförfarandet. Omständigheten är därför prekluderad.

Skiljenämndens agerande att tillåta CPIC:s frågor till Zhang Xinhua om händelser som inträffat före kontraktsförhandlingarna under motförhöret var korrekt och förenligt med ”Procedural Order No. 1”. Skiljenämnden tillät båda parter ställa ytterligare frågor till Zhang Xinhua om händelser före kontraktsförhandlingarna efter att Albert Jan van den Berg ställt egna frågor till vittnet om detta. COHL hade dock inga ytterligare frågor att ställa och protesterade inte mot Albert Jan van den Bergs frågor. Skiljenämnden behandlade inte parterna olika i dessa avseenden.

Skiljenämnden ingrep under förhören när det fanns anledning därtill och tillät ytterligare skriftlig bevisning när det var motiverat. Situationerna är under alla omständigheter olika och kan inte jämföras. Skiljenämnden fattade väl avvägda processuella beslut inom ramen för sin diskretion och tillämpade inte olika regler för parterna.

Skiljenämnden hindrade inte COHL:s sakkunnige Stephen Graham att bemöta John Slaters utlåtande och ”Table 2”. Under COHL:s huvudförhör med Stephen Graham uttalade denne sig om ”Table 2” genom att hänföra sig till en artikel som inte tidigare hade berörts. CPIC protesterade mot detta och påpekade att artikeln utgjorde otillåten ny bevisning. Skiljenämnden uttalade att Stephen Graham borde hålla sig inom ramen för sitt utlåtande men tillät honom samtidigt att ange sin slutsats baserad på artikeln i fråga trots CPIC:s protester. Skiljenämnden hindrade inte heller COHL i dess korsförhör av John Slater eller agerade på sätt som berövade COHL möjligheten att utföra sin

talans. Under alla omständigheter underlät COHL att tydligt protestera mot skiljenämndens agerande under slutförhandlingen i dessa avseenden.

Skiljenämndens agerande under CPIC:s förhör med COHL:s sakkunniga Stephen Graham och John Hadjioannou var korrekt. CPIC:s ombud ställde frågor angående handlingar som COHL haft tillgång till i god tid för slutförhandlingen och skiljenämnden hade ingen anledning att ingripa häremot. Under alla omständigheter underlät COHL att tydligt protestera mot skiljenämndens agerande i denna del under slutförhandlingen.

4.4.3 Albert Jan van den Bergs agerande under vittnesförhör

Skiljenämnden hade enligt ”Procedural Order No. 1” rätt att när som helst under förhören ställa frågor till vittnena. De frågor som ställdes var betingade av en önskan att klarlägga otydligheter i bevismaterialet. Skiljenämnden, genom Albert Jan van den Berg och i något fall även Jeffrey Hertzfeld, agerade således inte partiskt, inkvisitoriskt, aggressivt eller som de facto ombud för CPIC under vittnesförhören med Chen Xinlong, Zhang Xinhua, Vladimir Alyuskin, John Slater och R. Dean Graves. Under alla omständigheter underlät COHL att tydligt protestera mot skiljenämndens agerande i denna del under slutförhandlingen.

4.4.4 Skiljenämndens användande av egen tid under slutförhandlingen

Skiljenämnden hade enligt ”Procedural Order No. 1” rätt att när som helst under förhören ställa frågor till vittnena, vilket överensstämmer med bestämmelser och principer enligt gällande rätt, Reglerna och internationell praxis. Skiljemännen ställde frågor exempelvis för att klarlägga otydligheter i det skriftliga materialet och de svar som gavs av vittnen och experter. Frågorna gynnade inte någon av parterna på bekostnad av den andre parten. Skiljenämnden använde inte sin egen tid under slutförhandlingen som ombudstid för att hjälpa CPIC. Under alla omständigheter underlät COHL att tydligt protestera mot skiljenämndens agerande i denna del under skiljeförfarandet.

4.5 Skiljenämndens agerande efter slutförhandlingen

4.5.1 Skiljenämndens beslut i ”Procedural Order No. 11”

Skiljenämnden gynnade inte CPIC på COHL:s bekostnad och begick inget handläggningsfel genom att tillåta CPIC att åberopa motbevisning genom ”Procedural Order No. 11” den 2 september 2013. Skiljenämndens beslut var väl motiverat och baserat bl.a. på att COHL införde ny bevisning den 26 juli 2013 i samband med ingivandet av parternas gemensamma "Joint Report of the quantum experts". Att det var CPIC som i praktiken skickade rapporten till skiljenämnden saknar betydelse, då den nya bevisningen som infördes var hänförlig till COHL:s del av den gemensamma rapporten. Skiljenämnden gjorde en korrekt och självständig bedömning av vad som skulle tillåtas respektive avvisas och har i en rad fall avvisat motbevisning som föll utanför de ramar för ingivande som angetts. COHL gavs möjlighet att bemöta denna bevisning efter slutförhandlingen i sina "Post-Hearing Briefs".

Beslutet att tillåta tidigare avvisad motbevisning var inte i strid med likhetsprincipen och kan inte jämföras med skiljenämndens beslut i ”Procedural Order No. 4”. Det var korrekt av skiljenämnden att inte ompröva COHL:s ansökan om inspektion av oljeringarna eftersom COHL inte tillfört några nya omständigheter. Detta beslut ska inte sammanblandas med skiljenämndens beslut avseende tillåtandet av åberopad motbevisning. Skiljenämnden agerade därmed inte i strid med likabehandlingsprincipen.

4.6 Skiljenämndens ställningstaganden i skiljedomen

4.6.1 Skiljenämnden tillät inte i skiljedomen ny bevisning från CPIC men inte ny bevisning från COHL

Det är oklart vilken bevisning COHL menar att skiljenämnden lade särskild vikt vid i punkterna 174, 418–420, 447, 449, 454, 456, 459, 460, 463, 467–470, 486, 521, 544 och 557 skiljedomen. Skiljenämndens beslut avseende tillåtande av CPIC:s ingivande av handlingar, motbevisning, den 11 juli 2013 under slutförhandlingen och i ”Procedural Order No. 11” den 2 september 2013 var under alla omständigheter korrekta och väl avvägda i ljuset av föreliggande omständigheter. COHL fick tillräcklig möjlighet

att bemöta av CPIC ingivna handlingar och i de fall COHL ansett att handlingarna getts in för sent hade COHL möjlighet att begära att skiljenämnden skulle dra negativa slutsatser av handlingarna till följd av det sena ingivandet. Alldeles oavsett är skiljenämndens uttalanden i nyss nämnda punkter i skiljedomen en del av skiljenämndens materiella prövning och kan inte angripas genom klander.

Skiljenämndens beslut att godta Jonathan Prudhoes klargöranden av sitt utlåtande var korrekt och motiverades av att det inte handlade om återopande av ny bevisning eller införande av ny argumentation. COHL hade möjlighet att bemöta Jonathans Prudhoes klargörande både under slutförhandlingen och i "Post-Hearing Briefs". Skiljenämnden tillät således inte ny bevisning i skiljedomen. Under alla förhållanden utgör skiljenämndens uttalanden i punkterna 486-487, 544 och 557-558 i skiljedomen en del av skiljenämndens materiella prövning och är inte klandergrundande.

Skiljenämndens uttalanden i skiljedomen, punkten 464, utgör inte ett beslut utan en del av skiljenämndens materiella prövning och är således inte klandergrundande. Alldeles oavsett detta var skiljenämndens bedömning av John Hadjioannous vittnesmål riktig med beaktande av att denne själv förklarade att han inte med säkerhet kunde uttala sig om ifall det tredje stålprovet, "the third batch of steel", var tänkt att användas i oljeriggarna och i så fall om det skulle användas i en kritisk komponent. Skiljenämndens uttalande kan inte likställas med att avvisa erbjuden bevisning med hänsyn till den tidpunkt då bevisningen återopades. Skiljenämnden beaktade John Hadjioannous vittnesmål, men konstaterade att det i ljuset av annan bevisning inte var klarlagt att det tredje stålprovet använts i oljeriggarna.

Skiljenämndens tillåtande av bevisning i andra situationer var korrekt och skiljenämnden tillämpade inte olika regler och bedömningar för likvärdiga situationer. Båda parter tilläts återopande av bevisning och göra mindre justeringar och tillägg utanför den satta tidsplanen, och skiljenämnden gjorde riktiga bedömningar av denna bevisning med beaktande av motpartens möjligheter att bemöta bevisningen, samt av övrig bevisning ingiven i skiljeförfarandet.

4.6.2 Skiljenämndens värdering av bevisningen

Skiljenämndens bevisvärdering (punkterna 96 och 400–402 i skiljedomen) av GL Noble Dentons rapporter och av CPIC:s sakkunnige Peter Stansfield utgjorde en del av målets materiella prövning och är inte klandergrundande. Alldeles oavsett detta var värderingen av GL Noble Dentons rapporter korrekt och påverkades av att CPIC inte hade någon möjlighet att korsförhöra de inspektörer som författat rapporterna eftersom dessa kort tid före slutförhandlingen motsatte sig att vittna i skiljemålet utan att ange giltiga skäl därför. CPIC saknade därför möjlighet att korsförhöra dem angående deras iakttagelser och slutsatser i rapporterna.

COHL:s jämförelse med skiljenämndens uttalanden och resonemang i punkten 418 i skiljedomen avseende ett protokoll från möte den 20 maj 2010 haltar. Att COHL inte hade möjlighet att korsförhöra vissa personer som deltagit vid mötet berodde inte på att dessa kort tid innan slutförhandlingen, utan skäl, motsatt sig att vittna, utan är en följd av att de över huvud taget inte åberopades som vittnen i skiljeförfarandet. Om COHL hade önskat höra personerna hade COHL för egen del kunnat åberopa dessa personer. Under alla omständigheter var skiljenämndens värdering av protokollen, vilken utgjorde en del av skiljenämndens materiella prövning, korrekt i ljuset av att det av annan bevisning framgick att det saknades anledning att ifrågasätta protokollets äkthet.

Det är oklart vilka skriftliga handlingar som COHL menar ligger till grund för skiljenämndens bedömningar i punkterna 449, 454, 467, 494, 500, 501, 504 och 505 i skiljedomen och på vilket sätt skiljenämnden inte gett COHL möjlighet att korsförhöra de personer som författat handlingar som CPIC åberopat som skriftlig bevisning. Under alla omständigheter var skiljenämndens värdering av de skriftliga handlingar som getts in i målet, vilken utgjorde en del av skiljenämndens materiella prövning, korrekt.

Skiljenämndens värdering av CPIC:s bevisning som CPIC införskaffat genom en inspektion av oljeriggarna under förfarandet var korrekt och påverkade inte COHL:s möjligheter till att utföra och förbereda sin talan (punkterna 500, 501, 505, 533 och 534 i skiljedomen). I sin bevisvärdering konstaterade skiljenämnden helt riktigt att det

saknades anledning att ifrågasätta Bureau Veritas och Jonathan Prudhoes trovärdighet. Bureau Veritas är ett oberoende och välrenommerat företag och COHL har inte framhållit några omständigheter som ger anledning att misstro Bureau Veritas och Jonathan Prudhoes iakttagelser.

Skiljenämndens bevisvärdering ska för övrigt inte sammanblandas med skiljenämndens processuella beslut i fråga om COHL:s begäran om inspektion. Om COHL ansåg att CPIC:s inspektion påverkade COHL:s möjligheter att föra bevisning om oljeriggarnas beskaffenhet vid hävningstillfället eller i frågan om CPIC vidtagit rimliga åtgärder till begränsning av sin skada, borde COHL gett in en ny begäran om inspektion efter det att CPIC gett in Jonathan Prudhoes rapport den 6 maj 2013. COHL inrättade sig i stället efter skiljenämndens beslut utan att protestera.

4.6.3 Skiljenämndens bedömningar i skiljedomen och dess anvisningar vid "Pre-Hearing"-konferensen

Skiljenämnden vilseledde inte COHL angående förutsättningar för bevisvärderingen eller på annat sätt i skiljedomen och värderade inte bevisningen i strid med anvisningar lämnade vid "Pre-Hearing"-konferensen den 19 juli 2013. Inte heller favoriserade skiljenämnden favoriserade CPIC och favoriserade COHL i strid med kravet på opartiskhet. Vid "Pre-Hearing"-konferensen uttalade skiljenämnden tydligt att det var upp till parterna att avgöra hur de skulle utföra sin talan. COHL hade i enlighet med "Procedural Order No. 1" rätt att begära motförhör med de av CPIC:s vittnen som avgett vittnesattester och, om ett vittne inte inställde sig, begära att vittnesbevisningen skulle avvisas. COHL hade också rätt att hålla förhör med egna vittnen som avgett vittnesattester oberoende av om motparten begärt att de skulle höras och COHL genomförde också sådana förhör. COHL ansvarade för sin egen processföring och för vilka av CPIC:s vittnen och sakkunniga som COHL önskade motförhöra.

I skiljedomen gjorde skiljenämnden en korrekt bedömning av gällande rätt efter värdering av den bevisning som parterna åberopat och som hade förts in i målet på ett korrekt sätt. Skiljenämnden bortsåg inte från viktig bevisning som osakligt gynnade CPIC på grund av att COHL valde att inte motförhöra vissa av CPIC:s vittnen och sakkunniga. Av punkterna 381–410 i skiljedomen framgår att skiljenämnden på ett

sakligt sätt värderade vad Peter Stansfield bedömt i fråga om vad som var av COHL beställda tillägsarbeten och vad som var fel i oljeriggarna mot bakgrund av kraven i avtalets tekniska specifikationer inklusive frågor hänförliga till "the BOP Platform" och placeringen av "ST-80 Socket". Peter Stansfields uppgifter var inte oförenliga med vad Ma Donglan uppgett eller med vad CPIC uppgett i brev den 24 februari 2011. Skiljenämnden åsidosatte följaktligen inte kravet på likabehandling och agerade inte godtyckligt eller icke rättsenligt i sina ställningstaganden och åsidosatte inte heller på något sätt någon sådan grundläggande rättsprincip att domens tillkomst strider mot ordre public.

Tolkning och tillämpning av materiella rättsregler och avtalsbestämmelser, bevisvärdering och bevisbördans placering är materiella frågor som faller utanför ramen för vad som utgör klandergrundande fel.

4.6.4 Skiljenämnden beaktade Avtalets föreskrifter och av parterna åberopad bevisning

Skiljenämnden agerade rättsenligt i sina bedömningar av tvistefrågorna i skiljemålet och bortsåg inte från vare sig Avtalets föreskrifter eller underlät att tolka Avtalet. Skiljenämnden tillämpade inte heller avtalstolkningsmetoder som osakligt gynnade CPIC på COHL:s bekostnad. Skiljenämnden bortsåg följaktligen inte medvetet från tillämpliga materiella avtalsbestämmelser, vilket är vad som krävs för att ett eventuellt klandergrundande uppdragsöverskridande ska föreligga.

Skiljenämnden gjorde en materiell bedömning av dröjsmålsfrågan och betydelsen av Avtalets skriftlighetskrav utifrån den givna situationen. Skiljenämnden bortsåg inte från artikel 19.1, 20, 23.2 och 34.3 i Avtalet utan tolkade Avtalets bestämmelser med ledning av artiklarna 7, 8 och 9 i CISG i ljuset av de regler och principer som återfinns i dessa. Något behörighetsöverskridande förekom inte. Av domskälen, som måste läsas i ett sammanhang, framgår att skiljenämnden gjorde en noggrann bedömning av samtliga omständigheter som parterna åberopat.

4.6.5 Skiljenämnden tillämpade bestämmelserna i Incoterms

Skiljenämnden tillämpade bestämmelserna i Incoterms på det sätt som skiljenämnden ansåg vara korrekt (punkten 344 i skiljedomen). Något behörighetsöverskridande förekom inte. Inte heller agerade skiljenämnden i strid med likabehandlingsprincipen.

4.6.6 Skiljenämndens beslut att lägga bevisbördan på COHL

Frågor om bevisbördans placering är materiella och inte angripbara genom klander. Skiljenämndens placering av bevisbördan på COHL för påståendet att det valda stålet inte var i avtalsenligt skick och för påståendet att CPIC inte hade uppfyllt sin skyldighet att begränsa sin skada var i och för sig korrekt och motiverat dels av allmänna bevisbörderegler, dels av att COHL hade fått omfattande information om det valda stålet innan COHL hävde avtalet och genom editionsförfarandet (punkterna 447, 524 och 534 i skiljedomen). Inget av skiljenämndens processuella ställningstaganden med anledning av COHL:s begäran om inspektion, skiljenämndens tidsplanering och hantering av anståndsbegäran, skiljenämndens hantering av editionsfrågor, skiljenämndens agerande vid "PreHearing"-konferensen och under slutförhandlingen samt i skiljenämndens "Procedural Order No. 11" hindrade COHL från att föra bevisning om det valda stålets ändamålsenlighet.

Båda parter argumenterade i frågan om bevisbördans placering och gav in doktrin och rättsfall för sina respektive ståndpunkter. Att skiljenämnden valde att gå på den av CPIC framförda inställningen i frågan bör därför inte ha kommit som en överraskning för COHL.

4.6.7 Skiljenämnden hindrade inte COHL från att uppfylla det beviskrav som ställts

Skiljenämndens åtgärd i punkten 469 i skiljedomen att fästa avseende vid avsaknaden av bevisning om "actual failure" var korrekt och utgjorde en del av skiljenämndens samlade bedömning av huruvida COHL uppfyllt sin bevisbörda avseende stålets kvalitet. Vare sig skiljenämndens beslut avseende COHL:s begäran om inspektion eller skiljenämndens beslut eller förtydliganden i editionsförfarandet hindrade COHL från

att få tillgång till bevisning av relevans för stålfrågan. Oaktat detta hade en inspektion eller ingivandet av samtliga dimensionella ritningar för master och fundament under inga omständigheter kunnat utgöra eller användas som bevisning för "actual failure".

4.6.8 Skiljenämndens fördelning av ansvar mellan CPIC och COHL

Skiljenämnden gjorde i skiljedomen riktiga bedömningar av beviskrav och bevisbörda, ansvaret för valet av stål, garantiansvar och andra tvistefrågor i målet, i enlighet med Avtalet och gällande rätt och efter värdering av all den bevisning och rättsliga argumentation som parterna åberopat och som hade förts in i målet. Alla dessa frågor är materiella och inte av sådan art att eventuella felbedömningar utgör materiell ordre public.

4.6.9 Skiljenämnden tillämpade samma tolkningsprinciper för CPIC och COHL

Det bestrids att skiljenämnden agerade partiskt och i strid med likabehandlingsprincipen genom att ha beaktat Avtalets skriftlighetskrav och artikel 7 och 8 i CISG endast när det var till CPIC:s förmån, men inte när det var till CPIC:s nackdel. Av domskälen, som måste läsas i ett sammanhang, framgår att skiljenämnden gjorde en noggrann bedömning av samtliga omständigheter som parterna åberopat.

5. UTVECKLINGEN AV PARTERNAS TALAN OCH UTREDNINGEN

Parternas respektive utveckling av talan har varit mycket omfattande. Hovrätten har inte funnit det nödvändigt att i domen återge parternas utveckling av sin respektive talan.

Också utredningen i målet har varit synnerligen omfattande. Den skriftliga bevisningen har huvudsakligen bestått av handlingar från skiljeförfarandet. Båda parter har dock också lagt fram nya, kompletterande sakkunnigutlåtanden avseende bedömningar av stålet i oljeriggarnas master och fundament samt åberopat förhör med de sakkunniga. De partssakkunniga Stephen Graham och John Hadjioannou har hörts på COHL:s

begäran och John Slater på CPIC:s. På CPIC:s begäran har också vittnesförhör hållits med ett av CPIC:s ombud i skiljeförfarandet, Jessica Fei.

6. HOVRÄTTENS DOMSKÄL

6.1 Dispositionen av hovrättens domskäl

Hovrätten kommer inledningsvis att redogöra för vad som förekommit under handläggningen av målet, vilket har betydelse för hovrättens tolkning av COHL:s talan. Därefter följer en redogörelse för de rättsliga utgångspunkter som hovrätten har för sin bedömning och ställningstagande till CPIC:s yrkande om avvisning av ny omständighet åberopat efter klandertidens utgång.

Hovrätten tar sedan ställning till COHL:s talan utifrån de grunder som COHL har åberopat och som hovrätten har redovisat ovan. Hovrättens följer i stort den disposition som COHL valt. Avslutningsvis redovisar hovrätten också sina sammanfattande slutsatser av ställningstagandena och sin sammantagna bedömning av de grunder som COHL åberopat.

Sist i domskälen prövar hovrätten parternas yrkanden i fråga om rättegångskostnader.

6.2 Handläggningen av målet

I juni 2014 väckte COHL sin talan mot CPIC med en stämningsansökan som omfattade cirka 350 sidor och med förklaringen att alla i ansökan nämnda omständigheter åberopades var och en för sig och tillsammans till stöd för att skiljedomen skulle ogiltigförklaras alternativt upphävas. Sedan COHL förelagts att precisera de rättsfakta som COHL åberopade till stöd för sin talan och vilken rättsföljd som gjordes gällande för dessa rättsfakta inkom COHL med en ny inlaga, denna gång omfattande cirka 50 sidor, i vilken grunderna för käromålet förtydligades.

Hovrätten utfärdade därefter stämning i målet och CPIC inkom med svaromål. Efter att COHL fått tillfälle att yttra sig över svaromålet inkom COHL med ytterligare förtydligande av grunderna för sin talan, varefter CPIC justerade sin inställning i förhållande till förtydligandet. Detta låg sedan till grund för en sammanställning av parternas respektive talan som hovrätten utarbetade inför muntlig förberedelse i målet. Under den muntliga förberedelsen påtalade hovrätten behov av vissa ytterligare förtydliganden från främst COHL för att målet skulle kunna anses färdigberett för huvudförhandling. Hovrätten upprättade en första tidsplan i målet redan efter att svaromål inkommit. Tidsplanen kom sedan att revideras vid flera tillfällen. I början av 2015 framgick av den då reviderade tidsplanen när muntlig förberedelse och huvudförhandling skulle hållas.

I stället för att efterkomma begäran om förtydligande inkom COHL med en genomgripande revidering av grunderna för käromålet och förklarade att det var på detta sätt som COHL nu önskade föra sin talan. Det var då drygt en månad kvar till den planerade huvudförhandlingens början den 9 november 2015. Båda parter förklarade sig ha ett starkt intresse av att genomföra huvudförhandlingen som planerat och accepterade en mycket snäv fortsatt tidsplan för bl.a. CPIC:s inställning till de reviderade grunderna och ingivande av bevisning, vilken tidsplan parterna också följde. Beredningen av målet pågick således ända fram till huvudförhandlingens början.

Vid huvudförhandlingens början förklarade COHL och CPIC, på fråga från hovrätten, att de slutligen bestämt sina grunder – dvs. de rättsfakta, eller med andra ord de omständigheter av omedelbar relevans för rättsföljden, som åberopades – på det sätt som framgår av denna dom. På fråga från rätten förklarade också respektive part att de ansåg sig ha fått tillräckligt med tid för att förbereda huvudförhandlingen och att de inte ansåg att det förelåg något hinder mot denna.

Hovrätten kan konstatera att de grunder som COHL har åberopat till stöd för sin talan uppenbarligen omfattar även andra omständigheter än rättsfakta. Utifrån hur COHL upprepade gånger justerat sin talan och så sent som efter den av hovrätten gjorda sammanställningen genomgående reviderat sina grunder och uttryckligen förklarat att det var så COHL i stället önskade föra sin talan samt då CPIC förklarade sig acceptera

detta bedömde hovrätten att förutsättningar för att klargöra COHL:s talan genom ytterligare materiell processledning saknades.

Hovrätten prövar således COHL:s talan i det skick den slutligen bestämts och prövningen innefattar därför med nödvändighet en tolkning av grunderna. I den del av domskälen som avser frågan om skiljedomens ogiltighet alternativt upphävande och under respektive avsnitt redovisar och bedömer hovrätten de rättsfakta som hovrätten har uppfattat att COHL har åberopat.

6.3 Rättsliga utgångspunkter

En skiljedom är ogiltig bland annat om skiljedomen eller det sätt på vilket skiljedomen har tillkommit är uppenbart oförenligt med grunderna för rättsordningen i Sverige (33 § första stycket 2 LSF). Svensk rätt intar en restriktiv inställning till möjligheten att få en skiljedom ogiltigförklarad på grund av ordre public. Av förarbetena till bestämmelsen framgår att den endast är avsedd att omfatta mycket stötande fall och att den därför ytterst sällan blir aktuell att tillämpa. Under ordre public-begreppet har ansetts falla skiljedomar där grundläggande rättsprinciper av materiell eller procedurmässig art har åsidosatts. Som exempel i förarbetena nämns att någon genom skiljedomen har förpliktats till prestation som är förbjuden enligt lag eller att skiljenämnden har avgjort en tvist utan att ta hänsyn till en rättsregel som är tvingande till förmån för tredje man eller ett allmänt intresse och som ger uttryck för en särskilt viktig rättsnorm (se prop. 1998/99:35, s. 140 f.).

Vidare ska en skiljedom upphävas om skiljemännen har överskridit sitt uppdrag eller om det utan partens vållande har förekommit något fel i handläggningen som sannolikt har inverkat på utgången (34 § första stycket 2 respektive 6 LSF).

Enligt 21 § LSF ska skiljemännen handlägga tvisten opartiskt, ändamålsenligt och snabbt och de ska därvid följa vad parterna har bestämt, om det inte finns något hinder mot det. I Reglerna, § 19, anges att skiljenämnden med beaktande av dessa regler och parternas överenskommelser får handlägga skiljeförfarandet på det sätt som skilje-

nämnden anser är lämpligt och att den alltid ska handlägga skiljeförfarandet på ett opartiskt, ändamålsenligt och snabbt sätt som ger parterna lika möjligheter att i skälig omfattning utföra sin talan. Vid handläggningen ska skiljenämnden alltså iaktta bl.a. likabehandlingsprincipen, dvs. att parterna i processuella avseenden ska behandlas lika. Skiljenämndens processledning får alltså inte vara styrd endast av partsställningen.

Skiljenämndens uppdrag styrs av skiljeavtalet, eventuella partsöverenskommelser om förfarandet och parternas talan i skiljeförfarandet. Uppdraget kan också bestämmas av Reglerna, beslut av skiljenämnden och – som framgått – i slutändan av LSF.

I den mån det saknas specifika bindande partsöverenskommelser eller bestämmelser för hur skiljeförfarandet ska handläggas ingår det följaktligen i skiljenämndens uppdrag att fatta de beslut som krävs för att tvisten ska kunna avgöras ändamålsenligt och snabbt. Det innebär att det i avsaknad av sådana partsöverenskommelser och bestämmelser alltså finns ett utrymme för skiljenämnden att utöva en diskretionär beslutanderätt i olika processuella frågor och anpassa handläggningen efter sakens beskaffenhet så länge som handläggningen sker på ett opartiskt, ändamålsenligt och snabbt sätt som ger parterna lika möjligheter att i skälig omfattning utforma sin talan (jfr 21 § LSF och § 19 i Reglerna). Förutom att parterna ska ges tillfälle att utföra sin talan och ges möjlighet att ta del av allt material begränsas skiljenämndens diskretionära utrymme som framgått av bl.a. likabehandlingsprincipen och dispositionsprincipen, dvs. att skiljenämnden är bunden av deras yrkanden och grunder. (Se Heuman, L., Skiljemannarätt, 1999, s. 266 f. och 279 f.)

Det är vanligt förekommande att en skiljenämnd i en ”procedural order” fattar beslut i olika processuella frågor och om de närmare formerna för skiljeförfarandet, t.ex. en tidsplan för ingivande av olika inlagor. I många fall återspeglar en ”procedural order” inte en partsöverenskommelse utan är i stället ett handläggningsbeslut fattat av skiljenämnden i enlighet med 21 § LSF och § 19 i Reglerna (jfr Born, International Commercial Arbitration, vol. 2, 2014, s. 2230). Det står enligt hovrätten klart att ett handläggningsbeslut som fattas efter att parterna redovisat en enig uppfattning i frågan inte nödvändigtvis innebär ett bestämmande av skiljenämndens ”uppdrag” i den

mening som avses i 34 § första stycket 2 LSF. Ett handläggningsbeslut fattas i stället ofta inom ramen för uppdraget.

Utgångspunkten för skiljenämndens uppdrag är alltså att det i detta ingår en diskretionära beslutanderätt att bestämma hur handläggningen ska gå till. Händelseutvecklingen kan dock lägga hinder i vägen för den handläggning som överenskommits och beslutats. Det ingår då också i skiljenämndens uppdrag att fatta nya beslut och även – när det finns skäl för det och under samma förutsättningar som nyss angetts – att ändra vad som tidigare bestämts (se Heuman, a.a., s. 269). Detta innebär vanligtvis inte att skiljenämnden gör sig skyldig till ett klanderbart fel (se Heuman, a.a., 1999, s. 268 f., och Lindskog, S., Skiljeförfarande, Zeteo, version den 1 maj 2014, kommentaren till 34 §, avsnitt 4.2.2 och 5.2.6).

Efter klanderfristens utgång får en part inte åberopa en ny klandergrund – dvs. ett rättsfaktum som om det föreligger medför att skiljedomen ska upphävas – till stöd för sin talan (34 § tredje stycket LSF). Det finns dock inget hinder mot att parten justerar sin talan inom ett visst saksammanhang (prop. 1998/99:35, s. 149 f.).

6.4 Ny omständighet efter klandertidens utgång

COHL har efter klanderfristens utgång hänvisat till att Albert Jan van den Bergs hade kopplingar till Tsinghua Law School i Kina. CPIC har gjort gällande att COHL därigenom har åberopat en ny klandergrund, vilken ska avvisas såsom för sent åberopad.

COHL har uttryckligen förklarat att den ifrågasatta omständigheten åberopas endast som stöd för att COHL:s invändningar mot Albert Jan van den Bergs agerande under skiljeförfarandet inte har framförts för sent. COHL har alltså uttryckligen inte åberopat kopplingarna som en i sig jävsgrundande omständighet i förhållande till Albert Jan van den Berg eller, med andra ord, som en klandergrund avseende att denne varit partisk i skiljeförfarandet. Vad COHL anfört om Albert Jan van den Bergs kopplingar utgör

därför inte heller en ny klandergrund efter klandertidens utgång. CPIC:s yrkande om avvísning ska därför avslås.

6.5 Frågan om skiljedomens ogiltighet alternativt upphävande

6.5.1 COHL:s begäran om att få inspektera oljeriggarna

(COHL:s grunder avsnitt 3.1.1)

Inledning

COHL har i denna del gjort gällande att skiljenämnden utan godtagbara skäl vägrade att bifalla COHL:s begäran om att få inspektera oljeriggarna och att vad som förekommit utgör allvarliga fel i handläggningen eller uppdragsöverskridande samt att detta är så allvarligt att skiljeförfarandet och skiljedomen uppenbarligen är oförenliga med grunderna för rättsordningen i Sverige, varför skiljedomen bör ogiltigförklaras eller upphävas i sin helhet.

COHL har gjort gällande ett antal olika felaktigheter från skiljenämndens sida. Hovrätten behandlar i det följande var och en av de påstådda felaktigheterna samt gör därefter en sammantagen bedömning av COHL:s grunder enligt avsnitt 3.1.1.

COHL har här också gjort gällande att skiljenämndens agerande strider mot likabehandlingsprincipen eftersom skiljenämnden lade vikt vid bevisning som CPIC införskaffat genom en egen inspektion vid vilken COHL inte tilläts medverka. Den omständigheten bedömer hovrätten senare i avsnitt 6.5.9.

Skyldighet för skiljenämnden att bevilja begäran om inspektion och skiljenämndens beviskrav för att bevilja en ny begäran

COHL har invänt mot skiljenämndens beslut den 7 januari 2013 i ”Procedural Order No. 3” att avslå COHL:s begäran om inspektion av oljeriggarna. COHL har sammanfattningsvis gjort gällande att skiljenämnden varit skyldig att bevilja COHL:s begäran om inspektion och således inte haft någon diskretionär rätt att avslå den. Vidare har COHL gjort gällande att skiljenämnden inte hade rätt att uppställa ett så högt beviskrav för att en ny begäran från COHL skulle beviljas.

Av utredningen i målet framgår enligt hovrätten följande. COHL begärde i december 2012 att få inspektera oljeriggarna i syfte att få fram bevisning bl.a. i den tvistiga frågan om oljeriggarna var kontraktsevenligt tillverkade. Avsikten var alltså inte att skiljenämnden skulle hålla syn på riggarna. CPIC motsatte sig begäran. Genom ”Procedural Order No. 3”, bedömde skiljenämnden, på närmare redovisade skäl, COHL:s begäran som för tidigt gjord och avlog den men framhöll samtidigt att beslutet inte skulle ha verkan med avseende på en senare begäran; ”The Request is therefore DENIED, without prejudice to a future application.”. COHL:s protest mot avslagsbeslutet föranledde skiljenämndens ställningstagande den 18 januari 2013 i ”Procedural Order No. 4” att inte ompröva sitt tidigare beslut.

Hovrätten gör följande bedömning.

Av utredningen i målet framgår att det inte fanns någon för skiljenämnden bindande, gemensam partsinstruktion beträffande en inspektion som den begärda. Det finns inte heller någon bestämmelse i Reglerna eller LSF som direkt tar sikte på en sådan begäran. Där finns visserligen bestämmelser som rör skiljenämndens behörighet att besluta i frågor om bevisningens tillåtlighet, relevans och bevisvärde samt om olika bevismedel (se artiklarna 26, 28 och 29 i Reglerna samt 25 och 26 §§ LSF). COHL:s inspektionsbegäran kan emellertid inte anses avse visst bevismedel utan syftade – som CPIC framhållit – till att skapa en möjlighet för COHL att producera egna bevis för skiljeförfarandet, dvs. att finna något som skulle kunna utgöra eller användas som underlag för bevisning i skiljeförfarandet. Även om det i artikel 26 (3) i Reglerna anges att skiljenämnden ”may order a party to produce any documents or other evidence ...” så är det enligt hovrätten att förstå på det sätt som följer av den svenska översättningen, dvs. att skiljenämnden ”får förelägga en part att lämna ut de skriftliga handlingar eller andra bevis ...”. Ingen av de nämnda bestämmelserna var alltså tillämplig på COHL:s inspektionsbegäran. I avsaknad av en partsöverenskommelse och tillämpliga bestämmelser hade skiljenämnden, i enlighet med vad hovrätten redovisat inledningsvis, att inom ramen för sitt diskretionära beslutsutrymme ta ställning till COHL:s begäran om inspektion. En skiljenämnd bör inte medverka till edition för s.k. ”fishing expedition” där en part begär tillgång till stora informations-

mängder då man inte vet på vad sätt uppgifterna kan få för betydelse (se Heuman, a.a., s. 466). Det bör då inte heller finnas någon skyldighet för skiljenämnden att medverka till sådan bevis efterforskning på annat sätt. Någon skyldighet för skiljenämnden att bevilja COHL:s begäran fanns således inte. Inte heller fanns det något hinder för skiljenämnden att fastställa ett beviskrav för beviljande av en ny begäran på det sätt som skedde.

Skälen för skiljenämndens beslut

COHL har vidare åberopat att de skäl som skiljenämnden anförde för sitt beslut att avslå COHL:s begäran om inspektion inte var godtagbara.

Hovrätten gör följande bedömning.

I ”Procedural Order No. 3” bedömde skiljenämnden bl.a. att den begärda inspektionen skulle vara kostnads- och tidskrävande och betungande för CPIC samt medföra förseningar i förhållande till den tidsplan som fastställts. Skiljenämnden hänvisade vidare till att frågan om inspektion var för tidigt väckt eftersom det inte i dåvarande skede i skiljeförfarandet gick att bedöma behovet och värdet av den bevisning som en inspektion eventuellt skulle kunna resultera i. Av utredningen i målet framgår, vilket CPIC också invänt, att parterna vid tiden för skiljenämndens beslut inte hade kommit in med svaromål på käromålet respektive genkätromålet. I anslutning till detta konstaterar hovrätten att det vanligen är svårt att bedöma relevansen och behovet av ett bevis innan parternas inställning till åberopade omständigheter och deras bevisuppgifter är redovisade. Med hänsyn härtill och då COHL inte, mot CPIC:s bestridande, visat att en inspektion inte skulle ha varit kostnads- och tidskrävande och betungande för CPIC samt medföra förseningar i tidsplanen finner hovrätten att utredningen inte ger stöd för annan bedömning än att skiljenämnden hade fog för sina ställningstaganden i ”Procedural Order No. 3”. Att skiljenämnden i beslutet redovisade vad skiljenämnden ansåg skulle krävas för ett beviljande av en inspektion låg också inom ramen för skiljenämndens diskretionära beslutanderätt som hovrätten redogjort för i de rättsliga utgångspunkterna ovan.

Möjlighet att återkomma med ny inspektionsbegäran samt skiljenämndens skyldighet att självmant ompröva sitt beslut och bevilja inspektionen

COHL har också åberopat att skiljenämnden aldrig gav COHL någon möjlighet att återkomma med en ny inspektionsbegäran eftersom skiljenämnden, i nära anslutning till att CPIC hade presenterat omfattande ny bevisning i stålfrågan, genom beslutet den 16 juli 2013 bestämde att ingen av parterna därefter skulle få åberopa ny bevisning. COHL har här hänvisat till att frågan om en ny inspektionsbegäran blev aktuell först då den nya bevisningen presenterades och att COHL den 15 juli 2013 bestämde sig för att ge in en ny begäran men att möjligheten till detta försvann i och med beslutet följande dag. COHL har även gjort gällande att skiljenämnden borde ex officio ha omprövat sitt beslut och beviljat den begärda inspektionen *dels* när CPIC åberopade den nya bevisningen i stålfrågan och hävdade att COHL hade bevisbördan, *dels* när skiljenämnden i skiljedomen lade bevisbördan på COHL och uppställde ett beviskrav som förutsatte tillgång till detaljerad information om oljeriggarnas stål, master och fundament.

CPIC har i hovrätten åberopat att COHL inte protesterade mot skiljenämndens beslut i ”Procedural Order No. 4” och framhållit att COHL inrättade sig efter beslutet den 16 juli 2013 och inte återkom med en ny inspektionsbegäran.

Hovrätten gör följande bedömning.

Det är ostridigt att COHL inte framställde någon ytterligare inspektionsbegäran efter skiljenämndens beslut den 18 juni 2013 i ”Procedural Order No. 4”. Vidare framgår det visserligen av utredningen i målet att COHL den 15 juli 2013 avsåg att framställa en ny begäran men COHL har inte ens påstått att COHL någon gång till skiljenämnden påtalade en sådan avsikt eller framförde att COHL på grund av skiljenämndens beslut den 16 juli 2013 ansåg sig ha förlorat möjligheten till ny begäran. För skiljeförfarande gäller att en part måste vara aktiv och protestera mot processuella åtgärder som parten är missnöjd med och anser är fel och om parten underlåter att protestera förloras rätten att med åberopande av åtgärden få en skiljedom upphävd (se 34 § andra stycket LSF och bl.a., Heuman, a.a., s. 286 f.). Enligt hovrätten har COHL med hänsyn härtill förlorat rätten att såsom ett uppdragsöverskridande eller handläggningsfel göra gällande

att skiljenämnden genom beslutet den 16 juli 2013 skulle ha omöjliggjort för COHL att inkomma med en ny inspektionsbegäran.

Frågan vem som har bevisbördan är en del av den materiella bedömningen av skiljevisten och skiljenämndens placering av bevisbördan kan därmed inte angripas inom ramen för ett ogiltighets- eller klandersmål, annat än möjligen i undantagsfall. I skiljeförfaranden som följer svensk lag är det vidare så att parterna, och inte skiljenämnden, har ansvaret för att lägga fram bevisning (se 25 § första stycket LSF). Mot denna bakgrund och med hänsyn till att det, som hovrätten funnit i det föregående, inte funnits någon skyldighet att bevilja en inspektion bedömer hovrätten att skiljenämnden inte, på det sätt som COHL gjort gällande, haft skyldighet att ex officio ompröva sitt beslut och bevilja en inspektion.

Skiljenämndens placering av bevisbördan med uppställt beviskrav i förhållande till likabehandlingsprincipen

COHL har också åberopat förhållandet att skiljenämnden lade bevisbördan på COHL med det av skiljenämnden uppställda beviskravet och att skiljenämnden dessutom lade vikt vid bevisning som CPIC införskaffat genom egen inspektion av riggarna under skiljeförfarandet till stöd för att skiljenämnden hanterade begäran i strid mot likabehandlingsprincipen.

Hovrätten gör följande bedömning.

Av hovrättens bedömning i det föregående följer att det inte funnits någon skyldighet för skiljenämnden att se till att COHL fick möjlighet till en inspektion av oljerriggarna. Att skiljenämnden sedan vid avgörande av tvisten tar ställning i fråga om bevisbördans placering och den bevisning som lagts fram i skiljeförfarandet ingår – som redan framgått – i den materiella prövning som skiljenämnden har att göra och innefattar inte något handlande i strid mot likabehandlingsprincipen.

Obstruktion av skiljeförfarandet

Slutligen i denna del har COHL åberopat att skiljenämnden godtog att CPIC obstruerade skiljeförfarandet genom att motsätta sig den begärda inspektionen som obe-

hövlig. Därigenom medverkade skiljenämnden, enligt COHL, till att COHL inte fick rimliga möjligheter att förbereda och utföra sin talan.

Hovrätten gör följande bedömning.

Hovrätten konstaterar att i ett rättsligt förfarande har en part frihet att inom ramen för det gällande regelsystemet redovisa ett processuellt ställningstagande efter vad parten anser gagna sin sak bäst. Sedan är det i ett skiljeförfarande skiljenämndens uppgift att ta ställning till vem av parterna som ska få framgång. CPIC:s bestridande av COHL:s inspektionsbegäran får enligt hovrätten ses just som ett sådant processuellt ställningstagande. Det kan inte betraktas som ett sabotage eller försvårande av handläggningen i skiljeförfarandet och därmed inte heller någon obstruktion från CPIC:s sida. Med den bedömning som hovrätten gjort ovan av skiljenämndens beslut innebär det förhållandet att skiljenämnden i detta fall beslutade i enlighet med CPIC:s inställning inte att skiljenämndens agerande varit felaktigt.

Sammanfattning och sammantagen bedömning

Det här anförda innebär att hovrätten i denna del inte i något avseende funnit visat att skiljenämndens agerande innefattar handläggningsfel eller uppdragsöverskridande. Det innebär också att hovrätten inte heller vid en sammantagen bedömning av de olika av COHL åberopade omständigheterna i denna del finner att COHL visat att skiljenämnden begått handläggningsfel eller uppdragsöverskridande. Vidare saknas enligt hovrätten allt stöd för att skiljeförfarandet eller skiljedomen skulle kunna strida mot grunderna för den svenska rättsordningen på det sätt COHL här har gjort gällande.

6.5.2 Skiljenämndens beslut om edition av alla dimensionella ritningar till master och fundament

(COHL:s grunder avsnitt 3.1.2)

Skiljenämndens omprövning av beslutet rörande editionsbegäran nr 11

COHL har här åberopat att skiljenämnden den 21 maj 2013 i ”Procedural Order No. 8”, utan godtagbara skäl, ändrade sitt tidigare beslut den 8 mars 2013 i ”Procedural Order No. 5” rörande COHL:s editionsbegäran nr 11. Enligt COHL ändrades beslutet enligt CPIC:s önskemål genom att skiljenämnden *dels* begränsade omfattningen av de

ritningar som skulle lämnas ut till sådana ritningar som var ”relevanta för att bevisa Avtalets krav på temperatur”, dels gav CPIC möjlighet att kräva sekretessavtal för sådana ritningar som CPIC ansåg utgöra företagshemlighet. Vidare har COHL åberopat att skiljenämnden var skyldig att bifalla COHL:s begäran om edition och alltså inte hade någon diskretionär rätt att begränsa denna. Enligt COHL var begäran befogad med hänsyn till utredningen i skiljeförfarandet eftersom den avsåg omständigheter av relevans och saken inte var tillräckligt utredd genom tidigare åberopad bevisning samt då ett efterkommande av editionsbeslutet inte var särskilt betungande för CPIC. COHL har också gjort gällande att skiljenämnden, genom att ändra editionsbeslutet och ge CPIC möjlighet att bestämma vilka ritningar som skulle lämnas ut, hindrade COHL att föra bevisning om stålets olämplighet för sitt ändamål och skapade obalans mellan parterna i bevishänseende. Enligt COHL är skiljenämndens agerande att jämställa med avvisande av bevisning som var nödvändig för att COHL skulle kunna utföra sin talan.

Av utredningen i målet framgår enligt hovrätten följande. I en inläga den 1 februari 2013 framställde COHL bl.a. sin editionsbegäran nr 11. Den avsåg samtliga dimensionella ritningar till oljeriggarnas master och fundament. Den 8 mars 2013 beviljade skiljenämnden i ”Procedural Order No. 5” denna editionsbegäran i den utsträckning den hade medgetts av CPIC, dvs. i den utsträckning som dimensionella ritningar existerade och CPIC men inte COHL hade tillgång till dem. Efter begäran från COHL bekräftade skiljenämnden den 15 maj 2013 i ”Procedural Order No. 7” sitt tidigare beslut rörande editionsbegäran nr 11. Samtidigt erinrade skiljenämnden om att underlåtenhet att följa editionsbeslutet kunde leda till att skiljenämnden, efter särskild framställning, kunde komma att dra negativa slutsatser av underlåtenheten. Viss skriftväxling följde sedan mellan parterna rörande editionens fullgörande. Den 21 maj 2013, i ”Procedural Order No. 8” bekräftade skiljenämnden att editionsbeslutet enligt ”Procedural Order No. 7” stod fast. Skiljenämnden uttalade också i förtydligande syfte att det för fullgörande av den beslutade editionen krävdes utlämnande av samtliga ritningar som var relevanta med avseende på Avtalets krav i fråga om temperatur. Genom ”Procedural Order No. 9” den 31 maj 2013 gjorde skiljenämnden ytterligare förtydliganden av editionsbeslutet och lämnade också parterna anvisningar för sekretessavtal. Skiljenämnden konstaterade samtidigt att den begränsning som hade

gjorts till ritningar relevanta för temperaturen motsvarade det logiska syftet för COHL:s ursprungliga begäran och skiljenämndens ursprungliga editionsbeslut.

Hovrätten gör följande bedömning.

Hovrätten konstaterar att skiljenämnden hade att pröva COHL:s editionsbegäran i enlighet med den ovan nämnda § 26 i Reglerna. Enligt den paragrafen får skiljenämnden förelägga en part att lämna ut de skriftliga handlingar eller andra bevis som kan vara av betydelse för utgången i målet. I det ursprungliga beslutet om edition, ”Procedural Order No. 5”, hänvisade skiljenämnden också till denna bestämmelse.

Som hovrätten redovisat framgår av utredningen att det efter beslutet i ”Procedural Order No. 5” uppkom diskussion mellan parterna om hur detta beslut skulle tolkas, vilket föranledde skiljenämnden att fatta nya beslut beträffande editionen. Att meddelade handläggningsbeslut behöver ändras på grund av händelseutvecklingen i tvisten är inte ovanligt. Detta innebär vanligtvis, som hovrätten redogjort för inledningsvis, inte i sig att skiljenämnden gör sig skyldig till ett klanderbart fel (se Heuman, L., a.a., s. 268 f., och Lindskog, S., a.a., kommentaren till 34 §, p. 4.2.2 och 5.2.6). I ”Procedural Order No. 1” hade också slagits fast att skiljenämnden hade denna rätt att, om den bedömde det lämpligt, ändra ett tidigare handläggningsbeslut. Den diskussion som uppkom mellan parterna visade tydligt, enligt hovrättens mening, på ett behov av skiljenämndens medverkan genom ett klagörande ställningstagande från skiljenämnden gällande beslutet i ”Procedural Order No. 5” avseende COHL:s editionsbegäran nr 11.

Ett sådant klagörande ställningstagande rymdes inom ramen för skiljenämndens diskretionära beslutanderätt. Ett editionsbeslut bör självfallet avse endast handlingar av relevans för tvisten. Genom utredningen i hovrätten har inte framkommit underlag för annan bedömning än att det förtydligande som skiljenämnden beslutade om i ”Procedural Order No. 8”, såsom skiljenämnden framhållit, motsvarade en begränsning som varit underförstådd och därför redan gällde för det första beslutet. Hovrättens slutsats är därför att det inte framkommit något skäl för att ifrågasätta att skiljenämndens uttalande i detta avseende i ”Procedural Order No. 8” och ”Procedural Order No. 9” var ett förtydligande. Eftersom klagörandet rymdes inom ramen för skiljenämndens

diskretionära beslutanderätt och tog sikte på att editionsbeslutet avsåg endast handlingar av relevans i målet saknar COHL:s påstående om att skiljenämnden varit skyldig att bifalla editionsbegäran fog.

Vidare bör en skiljenämnd respektera en parts befogade önskemål om att få bevara efterfrågad information som företagshemlighet (jfr Heuman, a.a., s. 463). Det framgår inte av utredningen i hovrätten att CPIC:s önskemål om sekretess var obefogat. Mot denna bakgrund kan skiljenämndens uttalande i ”Procedural Order No. 8” att CPIC hade rätt att kräva sekretessåtagande för de handlingar CPIC bedömde innehöll företagshemligheter inte i sig anses felaktigt. I sammanhanget ska också beaktas att skiljenämnden både i mail till parterna den 28 maj 2015 och i ”Procedural Order No. 9” framhöll vikten av att dessa frågor löstes snabbt och gav vägledning beträffande hur det kunde ske.

När en begäran om edition inte direkt pekar ut exakt de handlingar som ska lämnas ut utan är formulerad så att den tar sikte på alla handlingar rörande ett visst förhållande blir det självfallet en uppgift för den som har att lämna ut handlingarna att ta ställning till vilka handlingar som också ska lämnas ut. Med hänsyn härtill utgör det förhållandet att CPIC självt hade att avgöra vilka ritningar som var relevanta för efterföljandet av skiljenämndens editionsbeslut inte att beslutet kan anses felaktigt eller att skiljenämnden kan anses ha hindrat COHL att föra bevisning om stålets olämplighet för sitt ändamål. I stället följer av § 30 i Reglerna, vilket skiljenämnden också erinrade om i ”Procedural Order No. 7”, att skiljenämnden vid underlåtenhet att följa ett editionsbeslut kan dra negativa slutsatser av detta. Vidare finns bestämmelser i 26 § LSF om möjlighet för part att efter tillstånd från skiljenämnden ansöka om edition vid allmän domstol. I en situation när den begärande parten är missnöjd med hur ett editionsföreläggande har efterföljts ankommer det alltså på den parten att överväga vilka eventuella ytterligare processuella ställningstaganden detta bör föranleda från den missnöjde partens sida.

På grund av det anförda finner hovrätten inte visat att skiljenämnden inte haft godtagbara skäl för sitt omprövningsbeslut.

COHL:s anstånd för att ge in genmäle

Vidare har COHL åberopat att skiljenämnden i ”Procedural Order No. 8” medgav COHL endast sex dagars ytterligare tid för att ge in genmäle, från den 14 till den 20 juni 2013. COHL har framhållit att tiden sattes trots att COHL då ännu inte fått del av ritningarna och att skiljenämnden tidigare hade tillerkänt CPIC ytterligare en veckas frist för fullgörande av editionen, vilken dessutom villkorades av att parterna kommit överens om ett sekretessåtagande.

Hovrätten gör följande bedömning.

I den uppkomna situationen behövde skiljenämnden, vilket hovrätten konstaterat i det föregående, göra förtydligande ställningstaganden i syfte att lösa parternas oenighet om editionsbegäran nr 11 och skiljenämndens agerande rymdes inom skiljenämndens diskretionära beslutsbefogenheter. Ett av syftena med ett skiljeförfarande är att tillhandahålla ett effektivt och snabbt system för tvistlösning och som hovrätten framhållit inledningsvis anges också i § 19 i Reglerna och i 21 § LSF att skiljenämnden bl.a. ska handlägga skiljeförfarandet snabbt. Vid tiden för skiljenämndens beslut hade skiljenämnden att driva tvisten så att slutförhandlingen kunde hållas som planerat. Det är inte genom utredningen i målet visat att skiljenämndens fördelning av tiden mellan parterna inte var väl avvägd utifrån det dåvarande skedet i handläggningen. Därmed är inte heller visat att skiljenämnden behandlade parterna i strid med likabehandlingsprincipen.

Omprövning i strid med likabehandlingsprincipen

COHL har också gjort gällande att skiljenämndens omprövning och inskränkning av editionsbeslutet var godtycklig och i strid med likabehandlingsprincipen. COHL har här hänvisat till att skiljenämnden i ”Procedural Order No. 4” vägrade COHL en omprövning av beslutet om inspektion av oljeriggarna.

Hovrätten gör följande bedömning.

Vid den bedömning hovrätten gjort i det föregående saknas stöd för ett konstaterande att skiljenämndens omprövning varit godtycklig och i strid med likabehandlingsprincipen.

Obstruktion av skiljeförfarandet

Till sist har COHL även i denna del gjort gällande att CPIC obstruerade skiljeförfarandet genom att *dels* inte lämnat ut vederbörliga handlingar i editionen, *dels* lämnat ut material för sent och osorterat, samt *dels* lämnat ut handlingar på kinesiska utan engelsk översättning. COHL har här åberopat *dels* att skiljenämnden genom sin begränsning av editionsåläggandet medverkade till och passivt godtog CPIC:s obstruktion, *dels* att skiljenämnden successivt gav CPIC ytterligare tid utan att kompensera COHL för det, vilka förhållanden fick till följd att COHL kom att sakna tillräcklig tid för att förbereda och utföra sin talan.

Hovrätten gör följande bedömning.

Hovrätten konstaterar att en skiljenämnd inte har möjlighet att sanktionera ett editionsföreläggande med tvångsmedel. Skiljenämnden har däremot – som framgått tidigare – möjlighet att på yrkande av part dra negativa slutsatser i bevisvärderingshänseende av en parts underlåtenhet utan giltigt skäl att efterkomma ett föreläggande (se § 30 i Reglerna). En part som anser att tvångsmedel behövs har vidare möjlighet att begära tillstånd från skiljenämnden att få göra en ansökan om edition hos tingsrätten (26 § första stycket LSF). Det ankommer alltså på den begärande parten att verka för att en beslutad edition också genomförs och att utverka en reaktion mot en motparts underlåtenhet.

Av utredningen i målet framgår att det fördes en dialog både mellan parterna och mellan parterna och skiljenämnden beträffande editionens fullgörande. Hovrätten har också i det föregående bedömt att det vid tiden för ”Procedural Order No. 8” fanns ett behov av ett klargörande ställningstagande av skiljenämnden angående editionsbegäran nr 11. Med hänsyn härtill har COHL, enligt hovrättens bedömning, inte visat fog

för sitt påstående om att CPIC obstruerade skiljeförfarandet genom underlåtenhet att efterfölja editionsbeslutet. I samband med klargörandet gav skiljenämnden CPIC ytterligare tid för att uppfylla sina åligganden enligt beslutet med en vecka, dvs. till och med den 28 maj 2013, och förlängde samtidigt också tiden för COHL att ge in sitt genmäle med sex dagar, dvs. till den 20 juni 2013. Även om det anstånd som skiljenämnden medgav COHL var kort låg det, enligt hovrätten, inom skiljenämndens diskretionära beslutanderätt att handlägga förfarandet snabbt, särskilt mot bakgrund av tidpunkten för slutförhandlingen. Till detta kommer – vilket CPIC också framhållit – att skiljenämnden senare, och alltså efter angivna tidsfrister, tillät parterna att åberopa och ge in bevisning samt att COHL inrättade sig efter skiljenämndens beslut i editionsfrågan och motsatte sig att utöka slutförhandlingen med fler förhandlingsdagar, vilket skulle gett COHL extra tid för att förbereda och utföra sin talan.

Vidare kan hovrätten här konstatera att åläggandet för en part att lämna ut vissa handlingar som regel gäller just utlämnandet av de handlingar parten har och innebär inte samtidigt en skyldighet för parten att översätta handlingarna till ett språk som den mottagande parten behärskar. Att ordna med eventuell översättning är enligt hovrätten den mottaganden partens ansvar.

Hovrätten konstaterar också att skiljenämnden i beslutet den 15 maj 2013 i ”Procedural Order No. 7” uttalade att skyldigheten för en part i skiljeförfarandet att översätta handlingar till engelska ligger på den part som väljer att ge in handlingarna som bevis. I beslutet avslog därför skiljenämnden en begäran från COHL om ett åläggande för CPIC att översätta handlingarna. Utredningen i målet ger inte stöd för att skiljenämndens uttalande var felaktigt.

Med hänsyn till det anförda och till den bedömning som hovrätten redovisat i det föregående finner hovrätten inte visat att skiljenämnden medverkade till någon CPIC:s obstruktion eller successivt gav CPIC extra tid utan att kompensera COHL så att COHL inte fick tillräcklig tid för att förbereda och utföra sin talan.

Sammanfattning och sammantagen bedömning

Det här anförda innebär att hovrätten i denna del inte i något avseende funnit visat att skiljenämndens ställningstaganden rörande edition av dimensionella ritningar innefattar handläggningsfel eller uppdragsöverskridande. Det innebär också att hovrätten inte heller vid en sammantagen bedömning av de olika av COHL åberopade omständigheterna i denna del finner att COHL visat att skiljenämnden begått handläggningsfel eller uppdragsöverskridande. Vidare saknas enligt hovrätten allt stöd för att skiljeförfarandet eller skiljedomen skulle kunna strida mot grunderna för den svenska rättsordningen på det sätt som COHL här har gjort gällande.

6.5.3 Skiljenämndens tillåtande av John Slaters sakkunnigutåtande

(COHL:s grunder avsnitt 3.1.3)

COHL har här åberopat att skiljenämnden godtog att CPIC åberopade och gav in ett sakkunnigutlåtande av John Slater efter att både tiden för åberopande av ny bevisning och för motbevisning hade gått ut och att skiljenämnden felaktigt behandlade utlåtandet som motbevisning. COHL har också åberopat att skiljenämnden samtidigt avvisade en kommentar av COHL:s sakkunnige John Hadjioannou till ett skriftligt vittnesutlåtande från ett av CPIC:s vittnen, Roger M. Barnes.

Av utredningen i målet framgår enligt hovrätten följande. Vid tidpunkten för CPIC:s ingivande av sakkunnigutlåtandet från John Slater gällde den reviderade tidsplan som skiljenämnden angett i e-mail av den 18 mars och fastställt den 22 mars 2013 i ”Procedural Order No. 6”. Enligt den tidsplanen skulle CPIC redovisa sin bevisning senast den 6 maj 2013 och sin motbevisning senast den 10 juli. Den 11 juli, kl. 01.22, per e-mail gav CPIC in och åberopade bevisning, bl.a. sakkunnigutlåtandet av John Slater. I e-mail till parterna den 16 juli 2013 konstaterade skiljenämnden att CPIC som en del av sin motbevisning hade gett in utlåtandet av John Slater samt att COHL hade protesterat mot detta men också gett in och åberopade utlåtanden från sina sakkunniga till bemötande av John Slaters. Skiljenämnden redovisade vidare att varken ”Procedural Order No. 1” eller utkastet dessförinnan till tidsplan för skiljeförfarandet föreskrev att de som motbevisning åberopade sakkunnigutlåtandena måste ha avgetts av

någon som avgett ett sakkunnigutlåtande som tidigare åberopats i skiljeförfarandet. Skiljenämnden konstaterade därför att John Slaters utlåtande var tillåtet. Samtidigt tillät skiljenämnden de två sakkunnigutlåtandena som COHL hade åberopat mot John Slaters, trots att dessa två utlåtanden hade åberopats för sent. Skiljenämnden anmärkte också att CPIC inte hade haft någon invändning mot det.

Av utredningen i målet framgår enligt hovrätten också följande. I nämnda e-mail till parterna avvisade skiljenämnden också motbevisning mot CPIC:s vittne Roger M. Barnes andra, skriftliga vittnesutlåtande eftersom tidsplanen inte medgav en tredje runda för utbyte av bevisning som åberopades. Skiljenämnden erinrade samtidigt om att parterna självfallet var fria att inom ramen för sitt korsförhör ställa frågor som uppkommit under den andra rundan. Skiljenämnden avslutade sitt e-mail med att konstatera att inga ytterligare bevis nu skulle tillåtas och förklarade att skiljenämnden förväntade sig att få en förteckning över de vittnen som parterna önskade korsförhör.

Hovrätten gör följande bedömning.

På motsvarande sätt som beträffande beslutet angående editionsbegäran nr 11 i ”Procedural Order No. 5” bedömer hovrätten att skiljenämnden, inom ramen för sin diskretionära beslutanderätt, kunde ändra den ursprungliga tidsplanen och göra nödvändiga justeringar och avsteg på grund av händelseutvecklingen i skiljeförfarandet. Oavsett om John Slaters sakkunnigutlåtande var att betrakta som ny bevisning eller motbevisning bedömer hovrätten att skiljenämndens ställningstagande väl faller inom ramen för skiljenämndens diskretionära befogenheter. Det förhållandet att COHL tilläts åberopa sakkunnigutlåtanden till bemötande visar att skiljenämnden även beaktade COHL:s intressen.

Med hänsyn till de skäl som skiljenämnden redovisat för sitt ställningstagande när det gäller Roger M. Barnes vittnesmål, vilka skäl det utifrån utredningen i hovrätten saknas skäl att ifrågasätta, bedömer hovrätten att situationerna inte är jämförbara. Vad COHL har åberopat ger därför inte stöd för att skiljenämnden inte behandlade parterna lika.

På grund av det anförda finner hovrätten att det inte är visat att skiljenämndens tillåtande av John Slaters sakkunnigutlåtande innefattar handläggningsfel eller uppdragsöverskridande. Vidare saknas enligt hovrätten allt stöd för att skiljeförfarandet eller skiljedomen skulle kunna strida mot grunderna för den svenska rättsordningen på det sätt som COHL här har gjort gällande.

6.5.4 Skiljenämndens tidsplanering samt COHL:s möjlighet att förbereda och utföra sin talan, särskilt med avseende på bevisningen

(COHL:s grunder avsnitt 3.1.4)

Den reviderade tidsplanen

COHL har åberopat sammanfattningsvis följande. Med anledning av att COHL:s huvudombud Patricia Casey fick undergå akut operation med lång konvalescenstid som följd begärde COHL att få längre tid än tidsplanen medgav. Skiljenämnden beslutade dock i e-mail den 18 mars 2013 att hålla fast vid den tidigare tidplanen, vilket medförde att tiden för slutförhandlingen stod fast och att COHL inte fick tillräcklig tid och möjlighet att utföra sin talan under den skriftliga förberedelsen. Skiljenämndens beslut innebar också att parterna inte behandlades lika. Tidsplanen ökade i mycket stor utsträckning den tid som CPIC hade till sitt förfogande för sina processhandlingar samtidigt som den inskränkte COHL:s tid för sina. Genom den reviderade tidsplanen gynnade skiljenämnden CPIC på ett otillbörligt sätt. Skiljenämnden hade inte rätt att som villkor för en ändring av tidsplanen kräva att parterna kom överens om detta och saknade en diskretionär rätt att avslå COHL:s begäran om ändringar i tidsplanen och senareläggning av slutförhandlingen.

Av utredningen i målet framgår enligt hovrätten följande. I skiljedomen (punkterna 19–122) ges en utförlig redogörelse för handläggningen av skiljeförfarandet. Den 8 november 2012 i ”Procedural Order No. 1” fastställde skiljenämnden, efter att ha inhämtat parternas synpunkter, en första tidsplan för handläggningen av skiljeförfarandet med möjlighet för skiljenämnden att, när så krävdes, justera den. Enligt den tidsplanen skulle slutförhandling hållas under tiden den 29 juli–2 augusti 2013. – I början av mars 2013 informerade COHL:s huvudombud Patricia Casey skiljenämnden om att hon skulle opereras akut med sjukhusvistelse och konvalescenstid om cirka tre veckor som följd och att hon därefter under tre till fyra veckor skulle kunna arbeta

endast deltid. COHL begärde med anledning av detta ytterligare tid enligt tidsplanen för att kunna kompensera hennes frånvaro. Skiljenämnden uppmanade parterna att diskutera en ändring av tidsplanen, varvid CPIC föreslog COHL att de skulle försöka hitta en ny tid för slutförhandling men någon överenskommelse nåddes inte. I e-mail den 18 mars 2013 föreslog skiljenämnden parterna en reviderad tidsplan. I den reviderade tidsplanen var de tidigare fastställda tidpunkterna för parternas olika inlagor och inlämningar senarelagda. Skiljenämnden konstaterade samtidigt att parterna inte hade enats om en ny senare tidpunkt för slutförhandlingen samt upplyste parterna att skiljenämnden inte var tillgänglig för en förhandling under augusti eller september 2013 – dvs. den tidsperiod som parterna hade diskuterat – och förklarade att i brist på parternas överenskommelse var en slutförhandling därefter inte aktuell. Skiljenämnden beslutade därför att datumen för slutförhandlingen stod fast. Vidare skulle en reviderad tidsplan fastställas i enlighet med förslaget om inte parterna senast den 21 mars 2013 hade enats om en alternativ tidsplan. Den 20 mars 2013 protesterade COHL mot den reviderade tidsplanen. Genom ”Procedural Order No. 6” den 22 mars 2013, fastställde skiljenämnden, efter att ha övervägt COHL:s protest, den reviderade tidsplanen. Skiljenämnden uttalade att det fanns ett behov av att medge viss förlängning av tidsfristerna för inlämning av handlingar och inlagor men att det inte framstod som nödvändigt eller önskvärt att skjuta upp slutförhandlingen.

Hovrätten gör följande bedömning.

Det ankom alltså i den uppkomna situationen på skiljenämnden att ta ställning till COHL:s väckta frågor om en justering av tidsplanen och tiden för slutförhandling. Skiljenämndens ställningstaganden föll inom ramen för skiljenämndens diskretionära befogenheter, varvid nämnden hade ansvaret för att se till att skiljeförfarandet drevs framåt på ett snabbt och effektivt sätt. Någon skyldighet för skiljenämnden att bifalla COHL:s begäran om justering av tidsplanen och om ny tid för slutförhandlingen fanns inte. Genom att efterfråga en eventuell överenskommelse mellan parterna om ny tid för förhandlingen gavs utrymme till partsinflytande. Detta innebär enligt hovrättens bedömning att skiljenämnden inte på något sätt ställde upp ett felaktigt villkor för sitt eget ställningstagande.

Hovrätten kan konstatera att den reviderade tidsplanen – för tiden efter parternas utlämnande av handlingar i edition, ”Document production” – i stort innebar endast en förskjutning av de tidsramar för inlagor och inlämningar som gällt enligt den ursprungliga tidsplanen från november 2012. Den största skillnaden var att det blev kortare tid mellan ”Pre-Hearing”-konferensen och slutförhandlingen, ett förhållande som COHL inte har invänt emot i hovrätten. Parterna medgavs alltså i stort sett lika lång tid för sina inlagor – CPIC:s genmäle och svaromål på genkäröålet respektive COHL:s genmäle – som enligt den ursprungliga tidsplanen.

COHL fick genom den reviderade tidsplanen ytterligare tid för COHL:s utlämnande av handlingar i edition till den 15 april 2013, vilket datum låg efter den tidpunkt då Patricia Casey själv bedömt att hon skulle vara tillbaka i arbete på deltid. Vidare bestämdes datumet för COHL:s genmäle till den 14 juni 2013 i stället för den 24 maj, vilket enligt hovrätten också innebar att COHL fick ytterligare tid till sitt förfogande för den inlagan. Enligt hovrättens bedömning såg skiljenämnden genom den reviderade tidsplanen alltså till att COHL fick ytterligare tid till sitt förfogande som kompensation för Patricia Caseys sjukdomsfall. Mot bakgrund av att den reviderade tidsplanen, såsom redovisats, motsvarade den ursprungliga är det enligt hovrättens bedömning inte visat att COHL inte fick tillräcklig tid och möjlighet att utföra sin talan på grund av Patricia Caseys sjukfrånvaro. Det förhållandet att också tiden för CPIC:s inlagor senarelades påverkar inte den bedömningen och utgör inte heller skäl för en bedömning att skiljenämnden behandlade parterna i strid med likabehandlingsprincipen. I stället är det hovrättens bedömning att den reviderade tidsplanen behandlade parterna lika genom att medge båda ytterligare tid för att ge in skriftlig bevisning och därefter i stort sett samma tid som enligt den ursprungliga tidsplanen. Något otillbörligt gynnande är därmed inte heller visat.

Skiljenämndens tidsplanering i övrigt

COHL har i denna del, som det får förstås, åberopat att CPIC obstruerat skiljeförfarandet och att skiljenämnden, trots detta, återkommande medgett CPIC ytterligare tid för att följa editionsföreläggandet och ge in bevisning utan att COHL kompenserades och fick ytterligare tid för att förbereda sin talan. COHL har här åberopat att CPIC inte i tid efterföljde editionsföreläggandet, att CPIC uppställde krav på sekretessåtagande för

utlämnande av ritningarna och att CPIC överlämnade handlingar på kinesiska utan översättning till engelska. COHL har också gjort gällande att CPIC:s avvisande av COHL:s förslag till ny tid för slutförhandling innebar obstruktion av skiljeförfarandet.

Hovrätten gör följande bedömning.

Som framgår av det föregående är det inte visat att det förekom några felaktigheter från skiljenämndens sida när det gäller den reviderade tidsplanen som fastställdes inför slutförhandlingen. Hovrätten har ovan bedömt att det inte är visat i målet att skiljenämndens agerande med avseende på besluten rörande editionsbegäran nr 11 varit felaktigt. Hovrätten kan också konstatera att skiljenämnden i viss mån kompensert COHL med ytterligare tid för förseningar med utlämnandet av handlingar i edition. Vid sådana förhållanden och då skiljenämnden hade att driva skiljeförfarandet mot den utsatta slutförhandlingen bedömer hovrätten att vad som framkommit genom utredningen i målet inte visar att skiljenämndens tidsplanering varit felaktig i något avseende eller att COHL missgynnats i förhållande till CPIC när det gäller tidsplaneringen. Det förhållande att den ytterligare bevisning som CPIC tilläts ge in var handlingar som COHL hade begärt utlämnade i edition utgör i sig inte skäl att ifrågasätta skiljenämndens tidsplanering.

COHL:s påstående att CPIC skulle ha obstruerat skiljeförfarandet genom att inte vilja medverka till en överenskommelse om ny tid för slutförhandlingen och att detta i så fall skulle innebära någon felaktighet från skiljenämndens sida saknar fog.

Sammanfattning och sammantagen bedömning

Det här anförda innebär att hovrätten i denna del inte i något avseende funnit visat att skiljenämndens agerande innefattar handläggningsfel eller uppdragsöverskridande. Det innebär också att hovrätten inte heller vid en sammantagen bedömning av de olika av COHL åberopade omständigheterna i denna del finner att COHL visat att skiljenämnden begått handläggningsfel eller uppdragsöverskridande. Vidare saknas enligt hovrätten allt stöd för att skiljeförfarandet eller skiljedomen skulle kunna strida mot grunderna för den svenska rättsordningen på det sätt som COHL här har gjort gällande.

6.5.5 Uttalande under ”Pre-hearing”-konferensen

(COHL:s grunder avsnitt 3.1.5)

COHL har i denna del åberopat ett uttalande av skiljenämndens ordförande, Jeffrey Hertzfeld, under ”Pre-hearing”-konferensen om att hans kommentarer om hur parternas talan borde föras var mer riktade till CPIC än COHL och att han därigenom hjälpte CPIC med utförande av talan. COHL har, som det får förstås, gjort gällande att Jeffrey Hertzfeld varit partisk.

Hovrätten gör följande bedömning.

COHL har här hänfört sig till ett uttalande av skiljenämndens ordförande under ”Pre-Hearing”-konferensen, vilket uttalande COHL inte ens självt uppfattade som partiskt när det fälldes. För hovrätten framstår uttalandet sett i sitt sammanhang som okontroversiellt och oproblemiskt. Enligt hovrättens bedömning är COHL:s påstående om partiskhet i här aktuellt avseende grundlöst.

6.5.6 Tillåtande av bevisning under slutförhandlingen

(COHL:s grunder avsnitt 3.2.1)

COHL har i denna del, som det får förstås, åberopat att skiljenämnden tillät CPIC att åberopa viss bevisning som getts in efter den 10 juli 2013 och som inte utgjorde motbevisning. Den bevisning COHL har syftat på är *dels* handlingar som åberopades som bevisning den 11 och den 23 juli 2013, vilka handlingar COHL inte ansåg utgöra motbevisning och som COHL hade efterfrågat inom ramen för sin editionsbegäran, *dels* bevisning, CW 163, åberopad av CPIC under COHL:s korsförhör av ett vittne och *dels* två uppdateringar av Jonathan Prudhoes sakkunnigutlåtande. Genom att tillåta denna bevisning agerade skiljenämnden, enligt COHL, i strid med likabehandlingsprincipen och CPIC gynnades på COHL:s bekostnad eftersom COHL tidigare förvägrats möjlighet att införskaffa bevisning i stålfrågan och inte fick tid att bemöta CPIC:s nya bevisning.

Av utredningen i målet framgår enligt hovrätten följande. Båda parter skulle enligt den reviderade tidsplanen ge in sin motbevisning senast den 10 juli 2013 och i e-mail till parterna den 16 juli förklarade skiljenämnden att ingen av parterna hade rätt att därefter ge in ytterligare skriftliga vittnesmål eller sakkunnigutlåtanden. – Den 11 juli 2013 gav CPIC in bevisning i stålfrågan. COHL protesterade i en inlägga av den 17 juli 2013 mot att CPIC fick åberopa den bevisningen och yrkade att den skulle avvisas. COHL hänvisade till att bevisningen inte utgjorde motbevisning utan borde ha utlämnats i edition senast den 15 april 2013. Skiljenämnden gav CPIC tillfälle att yttra sig över avvisningsyrkandet och angav samtidigt att skiljenämnden skulle ta ställning till bevisningen på slutförhandlingens första dag. Den 23 juli 2013 yttrade sig CPIC över COHL:s avvisningsyrkande och gav samtidigt in två nya bevis, CW 157 och CW 158, vilkas tillåtlighet COHL också invände emot. På slutförhandlingens första dag, den 29 juli 2013, prövade skiljenämnden frågorna rörande bevisningen. Skiljenämnden fann därvid att viss, men inte all, bevisning som hade getts in den 11 juli skulle avvisas eftersom den inte utgjorde motbevisning. Skiljenämnden bemötte också COHL:s invändning om att handlingarna borde ha utlämnats i edition och uttalade att bevisningen tilläts i ljuset av dess relevans och väsentlighet för förståelsen men framhöll samtidigt att svaranden, dvs. COHL, var fri att begära att skiljenämnden skulle dra en negativ slutsats på grund av för sent inlämnande av ett visst bevis. När det gäller bevisen CW 157 och CW 158 konstaterade skiljenämnden att frågorna rörande dessa hade klarats ut och att COHL:s ombud i annat fall fick återkomma.

Av utredningen i målet framgår också följande. Under COHL:s motförhör med vittnet Zhang Xinhua den 30 juli 2013 bad COHL:s ombud att få se ett e-mail som denne under förhöret påstått sig ha skickat till Irina She. Detta e-mail gavs då in av CPIC:s ombud utan någon protest eller yrkande om avvisning från COHL:s sida. Skiljenämnden vidtog inte någon åtgärd mot detta. Under slutförhandlingen tillät vidare skiljenämnden CPIC, mot COHL:s protest, att göra ett litet tillägg i Jonathan Prudhoes sakkunnigutlåtande. Efter slutförhandlingen gjorde CPIC ytterligare en justering av sakkunnigutlåtandet. Skiljenämnden bedömde i skiljedomen (punkten 557) att det var fråga om förtydliganden och inte ny bevisning eller argumentation till nackdel för COHL.

Hovrätten gör följande bedömning.

Hovrätten konstaterar att det varken i den reviderade tidsplanen eller i beslutet den 16 juli 2013 om att ingen part hade rätt att ge in ytterligare skriftliga vittnesmål eller sakkunnigutlåtanden efter den 16 juli tydliggjordes vad som skulle gälla om någon av parterna ändå gav in bevisning därefter. I en sådan situation får det antas att det finns ett begränsat utrymme för en part att lägga fram bevisning efter utgången av tidsfristen (jfr prop. 1998/99:35, s. 228 och Lindskog, a.a., kommentaren till 21 §, avsnitt 6.2.2, not 80). Här kan också noteras att den möjlighet enligt 25 § andra stycket LSF en skiljenämnd har att avvisa bevisning om det är motiverat med hänsyn till den tidpunkt då bevisningen åberopas är fakultativ. Bestämmelsen ger således en skiljenämnd en möjlighet att diskretionärt ingripa mot när en part obstruerar genom att åberopa och ge in bevisning för sent. I doktrinen har uttalats att försiktighet bör iaktas när det gäller att använda avvísning (se Heuman a.a. s. 419 f.). Om en part åberopat bevisning efter utgången av en frist finns det möjlighet för skiljenämnden att tillåta bevisningen men beakta den otillbörliga processföringen till partens nackdel vid bevisvärderingen (a.a., s. 420). Motparten måste också få tillfälle att åberopa motbevisning (Lindskog a.a., kommentaren till 25 §, avsnitt 4.3.3 och 4.3.4).

Det hittills anförda innebär att skiljenämnden alltså hade ett diskretionärt utrymme för att ta ställning till de i denna del aktuella bevisfrågorna.

Av skiljenämndens beslut på slutförhandlingens första dag den 29 juli 2013 framgår att nämnden gjorde en prövning av om den av COHL ifrågasatta bevisningen ingiven den 11 juli 2013 skulle tillåtas såsom motbevisning. Skiljenämndens ställningstagande utföll delvis till COHL:s favör. Utredningen i målet visar inte att skiljenämndens ställningstagande att den tillåtna bevisningen utgjorde motbevisning var felaktigt eller att tillåtandet föll utanför ramen för skiljenämndens diskretionära beslutanderätt.

När det gäller de handlingar som CPIC gav in den 23 juli 2013, CW 157 och CW 158, har CPIC invänt att dessa handlingar omnämndes i Chen Xinlongs andra vittnesberättelse daterad den 10 juli 2013, att COHL den 17 juli 2013 begärde att få handlingarna, att CPIC då först lämnade fel handling men efter påpekande från COHL

samma dag lämnade en ny samt att ordföranden på slutförhandlingens första dag tog upp COHL:s förfrågan och bad COHL återkomma om det var något ytterligare. CPIC har gjort gällande att COHL inte återkom med någon protest och att COHL därför saknar rätt att åberopa dessa omständigheter som klandergrundande. Vad CPIC invänt vinner stöd av utredningen i målet. Vid sådant förhållande saknar COHL nu rätt att åberopa dessa omständigheter som klandergrund.

Hovrätten gör motsvarande bedömning när det gäller den av CPIC ingivna handlingen CW 163. CPIC har invänt att handlingen gavs in efter förfrågan från COHL:s ombud under dennes motförhör av vittnet Zhang Xinhua samt utan någon protest eller yrkande om att handlingen skulle avvisas. COHL har häremot gjort gällande att det gjordes en protest. Enligt hovrättens bedömning vinner vad CPIC anfört stöd av utredningen i målet. Av det i denna del åberopade avsnittet i transkriptet från slutförhandlingen framgår inte att COHL:s ombud gjorde någon protest i anslutning till att handlingen gavs in under slutförhandlingen och det framgår inte heller av utredningen i övrigt COHL protesterade i anslutning till att handlingen gavs in. Detta medför att COHL nu saknar rätt att åberopa denna omständighet som klandergrund.

Som hovrätten har redovisat fann skiljenämnden enligt skiljedomen (punkten 557) att de ändringar som gjorts i Jonathan Prudhoes sakkunnigutlåtande var sådana förtydliganden som inte medförde att det var fråga om ny bevisning eller argumentation. Vad som framkommit genom utredningen visar inte att skiljenämndens bedömning var felaktig.

COHL har till stöd för att skiljenämnden agerat i strid med likabehandlingsprincipen hänvisat till att skiljenämnden hindrade COHL:s sakkunniga från att komplettera sina utlåtanden, att skiljenämnden hindrade COHL att ställa frågor under vissa förhör och att skiljenämnden i skiljedomen ansett att viss av COHL åberopad bevisning hade införts för sent. Likabehandlingsprincipen är en viktig grundprincip. Den innebär, som hovrätten redogjort för i de rättsliga utgångspunkterna, att parterna i processuella avseenden ska behandlas lika och att skiljenämnden alltså inte ska vara partisk. En jämförelse mellan de enskilda ställningstaganden av skiljenämnden som COHL har hänvisat till och tillåtandet av ovan aktuell bevisning kan inte tas till intäkt för att

skiljenämnden inte har behandlat parterna lika och därmed varit partisk till nackdel för COHL. Det finns självfallet ett utrymme för skiljenämnden att utöva processledning och göra bedömningar i olika processuella frågor som uppkommer under förfarandet i förhållande till vardera part beroende på hur respektive part för sin talan utan att detta strider mot likabehandlingsprincipen. Enligt hovrättens bedömning är det inte visat att processledningen i här aktuella situationer på något sätt innebar att skiljenämnden var partisk. Det har alltså inte framkommit något som innebär att skiljenämnden agerade i strid mot likabehandlingsprincipen.

Den anförda innebär att hovrätten funnit att det inte heller i denna del har visats att det förekommit handläggningsfel eller uppdragsöverskridande. Vidare saknas enligt hovrätten allt stöd för att skiljeförfarandet eller skiljedomen skulle strida mot grunderna för den svenska rättsordningen på det sätt som COHL här har gjort gällande.

6.5.7 Skiljenämndens, och särskilt Albert Jan van den Bergs, agerande under förhör

(COHL:s grunder avsnitt 3.2.2–3.2.4)

COHL har i denna del åberopat vissa ageranden och ställningstaganden från skiljenämnden under förhör. COHL har också åberopat att skiljenämnden använde sin egen tid under slutförhandlingen till förmån för CPIC genom att ställa egna frågor till ett vittne.

Hovrätten gör följande bedömning.

COHL:s talan i denna del avser skiljenämndens processledning under slutförhandlingen och bl.a. skiljenämndens tillåtande, respektive icke tillåtande, av frågor under vittnesförhör samt skiljenämndens egna frågor till vittnena.

Det måste, enligt hovrätten, ankomma på skiljenämnden att genom processledning upprätthålla de ramar för förhören som har bestämts. Det gäller såväl innehållsmässigt som tidsmässigt. I förarbetena till LSF framhålls att en långtgående processledning inte i sig kan anses förtroendeskadlig så länge båda parter behandlas lika (prop. 1998/99:35, s. 121). Som hovrätten redan påpekat kan olika parter kräva olika mycket

processledning utan att det för den skull blir fråga om en olikbehandling i strid med likabehandlingsprincipen.

Redan i ”Procedural Order No. 1” fastställdes rätten för skiljenämnden att när som helst under förhören ställa frågor till vittnena. Även om huvudprincipen i skiljeförfaranden är, vilket hovrätten redovisat ovan, att det är parterna som bär ansvaret för bevisningen så fanns det alltså här ett utrymme också för skiljenämnden att ställa frågor under förhören. För att skiljenämnden inte ska uppfattas som partisk bör de frågor som ställs av skiljenämnden dock i första hand ta sikte på motsägelsefulla och obegripliga uppgifter och förhållanden som fordrar en förenkling eller sammanfattning (jfr Heuman, a.a., s. 450). Att skiljenämnden söker avhjälpa en otydlig frågeställning faller alltså inom ramen för deras uppdrag och kan normalt sett inte tas till intäkt för partiskhet.

COHL har i denna del hänvisat till några situationer som enligt COHL varit likvärdiga men där skiljenämnden enligt COHL agerat olika till nackdel för COHL. Enligt hovrättens bedömning är situationerna emellertid inte så likvärdiga att det går att konstatera att skiljenämnden behandlade parterna i strid med likbehandlingsprincipen. Genom utredningen i målet är det inte heller visat att skiljenämndens ställningstaganden i de enskilda situationerna var felaktiga och därför skulle utgöra handläggningsfel eller uppdragsöverskridande.

COHL har också gjort gällande att Albert Jan van den Berg genom sina frågor till vittnen agerade inkvisitoriskt till förmån för CPIC. Som hovrätten redovisat framgår det av ”Procedural Order No. 1” att skiljenämnden hade rätt att ställa frågor under förhören. Av utdragen av förhören framgår visserligen att Alberg Jan van den Berg ställde åtskilliga frågor till förhörspersonerna. Enligt hovrättens bedömning finns det dock inte någonting i det som återgetts som tyder på att Albert Jan van den Berg agerade i syfte att bistå CPIC i skiljeförfarandet. Vad som framkommit från förhören utgör således inte stöd för att han varit partisk. Även om det skulle vara så att Albert Jan van den Bergs frågor gick lite längre än vad som normalt bör komma i fråga från skiljenämndens sida är det inte visat att detta hade någon inverkan på utgången i skiljeförfarandet.

COHL har också invänt mot att skiljenämnden använde sin egen tid under slutförhandlingen för att hjälpa CPIC genom att Albert Jan van den Berg använde skiljenämndens tid till förmån för CPIC. I målet har framkommit att parterna fått sig tilldelat viss tid var att disponera och att den tiden var begränsad till 15 timmar. Att skiljenämnden valde att inte låta tiden för vissa av skiljenämndens frågor till vittnen belasta någon av parterna får, enligt hovrättens bedömning, ses i första hand som ett uttryck för att skiljenämnden inte ville inskränka parternas tid för frågor som skiljenämnden ansett behövde ställas. Åtgärden ger i sig inte stöd för att skiljenämnden varit partisk eller för att åtgärden inneburit något fel i handläggningen. Som hovrätten redan konstaterat finns det inget som visar att Albert Jan van den Berg agerade för att bistå CPIC och även om hans frågande skulle kunna anses ha gått något för långt så är det inte visat att detta hade någon inverkan på utgången i skiljeförfarandet.

Den anförda innebär att hovrätten funnit att det inte i denna del har visats att det förekommit handläggningsfel eller uppdragsöverskridande eller att skiljenämnden varit partisk. Vidare saknas enligt hovrätten allt stöd för att skiljeförfarandet eller skiljedomens skulle strida mot grunderna för den svenska rättsordningen på det sätt som COHL här har gjort gällande.

6.5.8 Tillåtande av bevisning i ”Procedural Order No. 11”

(COHL:s grunder avsnitt 3.3.1)

COHL har i denna del sammanfattningsvis åberopat följande. Genom beslutet i ”Procedural Order No. 11” omprövade skiljenämnden på CPIC:s begäran sitt beslut på slutförhandlingens första dag att avvisa viss av CPIC åberopad bevisning och tillät i stället CPIC att åberopa ytterligare av den bevisning som CPIC hade gett in den 11 juli 2013. Skiljenämnden handlade i strid med likabehandlingsprincipen eftersom skiljenämnden omprövat sitt tidigare beslut trots att CPIC haft möjlighet att anföra sina invändningar före beslutet på slutförhandlingens första dag. De skäl som skiljenämnden anförde – att COHL genom ”Joint Report of the quantum experts” den 26 juli 2013 hade åberopat ny bevisning – överensstämde inte med de verkliga förhållandena.

Av utredningen i målet framgår enligt hovrätten följande. Som hovrätten har redovisat ovan beslutade skiljenämnden på slutförhandlingens första dag att viss, men inte all, bevisning som hade getts in av CPIC den 11 juli 2013 skulle avvisas eftersom den inte utgjorde motbevisning. I brev till skiljenämnden den 23 augusti 2013, dvs. efter slutförhandlingen, begärde CPIC att skiljenämnden skulle ompröva sitt avvisningsbeslut eftersom COHL hade tillåtits att ge in ytterligare dokumentation den 26 juli 2013. Genom ”Procedural Order No. 11” den 2 september 2013 omprövade skiljenämnden sitt tidigare beslut och tillät viss ytterligare bevisning. Skiljenämnden uttalade att skiljenämnden hade noterat att COHL hade introducerat ny bevisning genom ”Joint Report of the quantum experts” så sent som den 26 juli 2013 som ett resultat av frågor resta av CPIC:s expert. Skiljenämnden anmärkte att någon protest mot detta inte hade gjorts trots att den bevisningen inte utgjorde motbevisning. Med hänsyn härtill förklarade sig skiljenämnden villig att ompröva sitt tidigare beslut och tillåta viss ytterligare, av CPIC åberopad bevisning i syfte att klargöra COHL:s nya bevisning. COHL invände mot skiljenämndens beslut med hänsyn till att COHL inte hade haft möjlighet att korsförhöra CPIC:s vittnen om den nya bevisningen. I e-mail den 7 september 2013 besvarade skiljenämnden COHL:s invändning. Skiljenämnden konstaterade att eftersom handlingarna inte hade utgjort bevisning i skiljeförfarandet vid tiden för slutförhandlingen hade de inte berörts i något förhör. Båda parter gavs därför möjlighet att bemöta den nya bevisningen i sina skriftliga inlagor efter slutförhandlingen.

Hovrätten gör följande bedömning.

Som hovrätten har konstaterat ovan är det inte ovanligt att ett handläggningsbeslut under förfarandet kan behöva ändras på grund av händelseutvecklingen och en sådan omprövning innebär vanligtvis inte att skiljenämnden gör sig skyldig till ett klanderbart fel. Möjligheten för skiljenämnden att ändra ett tidigare meddelat handläggningsbeslut hade också fastställts i ”Procedural Order No. 1”. Enligt hovrättens bedömning låg det alltså inom skiljenämndens diskretionära befogenheter att på nytt överväga även bevisningens tillåtlighet.

COHL har gjort gällande att skiljenämndens beslut vilade på den oriktiga förutsättningen att COHL hade åberopat ny bevisning, vilket CPIC inte protesterat emot, och

enligt COHL utgjorde beslutet därmed ett brott mot likabehandlingsprincipen. CPIC har mot detta förklarat att det visserligen i praktiken var CPIC som skickade in ”Joint Report of the quantum experts” men att den nya bevisningen som infördes var hänförlig till COHL:s del av rapporten. Utredningen i målet ger stöd åt vad CPIC invänt. Därtill kommer att skiljenämnden beredde båda parter möjlighet att kommentera den tillåtna bevisningen i sina skriftliga inlagor efter slutförhandlingen. Enligt hovrätten kan alltså skiljenämndens agerande i dessa avseenden inte innebära något brott mot likabehandlingsprincipen och det är därmed inte visat att skiljenämndens omprövningsbeslut vilar på felaktiga omständigheter.

Till stöd för att skiljenämndens omprövningsbeslut skulle stå i strid med likabehandlingsprincipen har COHL även hänvisat till skiljenämndens vägran att ompröva sitt avslagsbeslut i ”Procedural Order No. 4” den 18 januari 2013 avseende frågan om inspektion av oljeriggarna. Enligt hovrättens bedömning är emellertid situationerna inte likvärdiga och kan inte tas till intäkt för att skiljenämnden inte iakttagit likabehandlingsprincipen.

Den anförda innebär att hovrätten funnit att det inte i denna del har visats att det förekommit handläggningsfel eller uppdragsöverskridande. Vidare saknas enligt hovrätten allt stöd för att skiljeförfarandet eller skiljedomen skulle kunna strida mot grunderna för den svenska rättsordningen på det sätt som COHL här har gjort gällande.

6.5.9 Skiljenämndens ställningstaganden i skiljedomen

Tillåtande och avvisning av bevisning i skiljedomen

(COHL:s grunder avsnitt 3.4.1)

I denna del har COHL åberopat, sammanfattningsvis, att skiljenämnden i vissa punkter i skiljedomen lade särskilt stor vikt vid bevisning som CPIC gav in den 11 juli 2013 eller senare och som skiljenämnden den 2 september 2013 tillät CPIC att åberopa och att det stod i strid med likabehandlingsprincipen. Som det får förstås har COHL vidare åberopat, sammanfattningsvis, att skiljenämnden i skiljedomen *dels* beaktade av CPIC åberopade uppdateringar i Jonathan Prudhoes sakkunnigutlåtanden, *dels* i skiljedomen

(punkten 464) gjorde ett uttalande om av COHL åberopad bevisning i form av tillägg gjorda av COHL:s sakkunnige John Hadjioannou som var likvärdigt med att avvisa av COHL erbjuden bevisning trots att CPIC tilläts åberopa ny bevisning under slutförhandlingen.

Hovrätten gör följande bedömning.

En skiljenämnds bevisvärdering ingår i skiljenämndens materiella prövning av skiljetvisten och kan inte angripas i ett mål om klander eller skiljedoms ogiltighet, annat än möjligen i undantagsfall.

Hovrätten har i det föregående funnit att det inte visats i målet att skiljenämnden begått något fel med avseende på den bevisning som CPIC gett in den 11 juli 2013 och senare tillåtits åberopa. Hovrätten har även funnit att skiljenämndens bedömning att ändringarna i Jonathan Prudhoes sakkunnigutlåtanden utgjorde klargöranden och inte ny bevisning inte varit felaktig.

När det gäller John Hadjioannous gjorda tillägg framgår, enligt hovrättens bedömning, av skiljedomen (punkten 464) att skiljenämnden, förutom att konstatera att tillägget hade gjorts sent under förfarandet, också bedömde dennes uttalande men underkände värdet av det eftersom det enligt skiljenämnden inte var tillräckligt konkret. Detta är ett typexempel på en sådan bevisvärdering som ingår i skiljenämndens materiella prövning av skiljetvisten. COHL:s påstående att skiljenämnden i skiljedomen skulle ha avvisat, och alltså inte bedömt, bevisningen i form John Hadjioannous tillägg saknar därför stöd i skiljedomen.

Vid redovisade bedömningar saknas också stöd för COHL:s påstående i denna del om att skiljenämnden agerade i strid med likabehandlingsprincipen.

Skiljenämndens bevisvärdering

(COHL:s grunder avsnitt 3.4.2)

COHL har här åberopat sammanfattningsvis följande. Skiljenämnden lade inte någon vikt vid GL Noble Dentons inspektionsrapporter, vilka hade åberopats av COHL, med hänvisning till att CPIC inte haft möjlighet att korsförhöra dem som utfört inspektionerna. När det gällde frågan om valet av stål godtog skiljenämnden CPIC:s bevisning om hur valet gått till utan att nedvärdera den, trots att COHL hade bestritt uppgifterna och inte haft möjlighet att korsförhöra personer som medverkat i händelseförloppet. Vidare lade skiljenämnden bevisning som CPIC hade åberopat till grund för sin bedömning utan att COHL haft möjlighet att förhöra de personer som författat bevisningen. Skiljenämnden lade också vikt vid bevisning som CPIC hade åberopat och som CPIC införskaffat genom en egen inspektion av oljeriggarna under det pågående skiljeförfarandet trots att COHL inte beretts tillfälle att närvara vid inspektionen och trots att CPIC förvägrats att göra en inspektion själv. Skiljenämndens agerande var i strid med likabehandlingsprincipen till förmån för CPIC och till nackdel för COHL.

Hovrätten gör följande bedömning.

Som hovrätten har framhållit i det föregående så är en skiljenämnds materiella prövning inte möjlig att angripa genom en klander- eller ogiltighetstalan annat än möjligen i undantagsfall och bevisvärdering ingår, när bevisning är åberopad, som en del i den materiella prövningen. Det ligger i sakens natur att det då finns ett fritt och vidsträckt utrymme för skiljenämnden att också göra bevisvärderingen. Även om det i efterhand skulle kunna ledas i bevis att skiljenämndens bevisvärdering varit felaktig så är den inte angripbar i en efterföljande klanderprocess och en skiljedom kan alltså inte upphävas på grund av en sådan felbedömning. Att inom ramen för ett påstående om olikbehandling ifrågasätta den gjorda bevisvärderingen, på det sätt som COHL här har gjort, medför dock en prövning som är möjlig att göra i ett klander mål. Det måste emellertid då kunna visas att den ifrågasatta bevisvärderingen varit styrd av partsställningen i sig och alltså partisk i den betydelsen att skiljenämnden agerade till ena partens förmån utan skäl. Utrymmet för att detta ska kunna grund för upphävande eller ogiltighet av en skiljedom blir alltså ytterst begränsat.

När det gäller COHL:s åberopande av att bevisvärderingen står i strid med likabehandlingsprincipen har COHL lyft fram särskilt att skiljenämnden nedvärderat GL Noble Dentons inspektionsrapporter för att CPIC inte hade fått korsförhöra dem som författat rapporterna. CPIC har i det sammanhanget framhållit att dessa personer kort tid före slutförhandlingen motsatte sig att vittna i skiljeförfarandet utan att ange giltiga skäl för detta. Det förhållandet som CPIC lyft fram är också skiljenämndens motivering för sin bevisvärdering (punkten 400 i skiljedomen). Det fanns således ett sakligt skäl för skiljenämndens bevisvärdering av just dessa inspektionsrapporter. Det har inte framkommit att det förhållit sig på motsvarande sätt med avseende på övrig av COHL här åberopad bevisning. Enligt hovrättens bedömning är det därmed inte möjligt att dra slutsatsen att skiljenämnden agerade i strid mot likabehandlingsprincipen.

COHL har också hänvisat till det förhållandet att skiljenämnden lade vikt vid bevisning som CPIC införskaffat vid egen inspektion av oljeriggarna trots att COHL betagits möjligheten att självt göra en inspektion. Hovrätten har ovan funnit att det inte visats genom utredningen i målet att det förekommit något fel i skiljenämndens agerande med avseende på COHL:s begäran om inspektion av oljeriggarna. Det förhållandet att COHL inte medgetts rätt att själv inspektera oljeriggarna medför inte att CPIC:s bevisning inte borde ha tillåtits. Dessa situationer är alltså inte jämförbara och kan inte leda till att det förekommit något agerande i strid mot likabehandlingsprincipen. Inte heller medför detta förhållande i sig att skiljenämndens värdering av CPIC:s bevisning från dess inspektion kan ifrågasättas. Skiljenämnden hade självfallet att göra en sedvanlig bedömning även av den bevisningen. Av den utredning som åberopats i här aktuellt avseende kan slutsatsen således inte dras att skiljenämnden vid sin bevisvärdering inte iakttagit likabehandlingsprincipen.

Skiljenämndens efterlevnad av anvisningar vid "PreHearing"-konferensen den 19 juli 2013

(COHL:s grunder avsnitt 3.4.3)

COHL har i denna del åberopat sammanfattningsvis följande. I strid med sina egna anvisningar vid "Pre-Hearing"-konferensen den 19 juli 2013 lade skiljenämnden bevis-

ning åberopad av CPIC, vilken bevisning COHL inte begärt att få korsförhöra, till grund för sitt avgörande utan avseende på övrig bevisning.

Av utredningen i målet framgår att skiljenämnden vid ”Pre-Hearing”-konferensen lämnade anvisningen till parterna att utsagor av vittnen och sakkunniga som inte hade korsförhörts skulle bedömas mot bakgrund av den övriga bevisningen och inte anses utan vidare godtagna av den andra parten.

Hovrätten gör följande bedömning.

Som hovrätten nu har redovisat på flera ställen i det föregående är skiljenämndens bevisvärdering något som ingår i den materiella prövningen av skiljetvisten och inte kan utgöra grund för klander eller ogiltighet, annat än möjligen i undantagsfall.

COHL har här hänvisat till nio olika punkter i skiljedomen där skiljenämnden felaktigt skulle ha lagt CPIC:s bevisning till grund för sitt avgörande som obestridd, ”unchallenged”. I anslutning till dessa punkter har COHL hänvisat till annan av COHL åberopad bevisning som, enligt COHL, var oförenlig med CPIC:s. Hovrätten kan konstatera att skiljenämnden i vissa av punkterna använde orden ”unchallenged”, ”not challenged” och ”not contested”. Emellertid ger texten, särskilt i punkterna 389 och 395, stöd för att skiljenämnden verkligen gjorde en egen värdering och alltså behandlade bevisningen i enlighet med anvisningarna vid ”Pre-Hearing”-konferensen. Vid sådant förhållande kan COHL inte anses ha visat att skiljenämnden felaktigt behandlat vittnes och sakkunnigas uppgifter som obestridda, ”unchallenged”. Det saknar då betydelse vad som kan framgå av övrig bevisning i skiljeförfarandet eftersom det inte finns någon omständighet i detta mål som medför att bevisvärderingen i sig skulle kunna bli föremål för hovrättens överprövning.

Skiljenämndens tillämpning av Avtalet och Incoterms samt tolkningsprinciper
(COHL:s grunder avsnitt 3.4.4, 3.4.5 och 3.4.9)

COHL har här åberopat, sammanfattningsvis, att skiljenämnden bortsåg från vissa bestämmelser i Avtalet och FCA Incoterms när skiljenämnden gjorde bedömningen att CPIC inte hade varit i dröjsmål då COHL hävde Avtalet och att COHL därför inte hade rätt till skadestånd. Enligt COHL var skiljenämndens bedömning således inte grundad på en tolkning av Avtalet och FCA Incoterms utan skiljenämnden spekulerade i stället om CPIC:s skäl för hävningen. Vidare har COHL åberopat att skiljenämnden gynnat CPIC och missgynnat COHL genom att i olika frågor tillämpa olika principer vid tolkningen av Avtalet. Enligt COHL innebar detta att skiljenämnden missgynnade COHL i strid mot likabehandlingsprincipen.

Hovrätten gör följande bedömning.

Om en skiljenämnd på grund av en feltolkning eller annat skäl går ut över ramarna för tillämpliga kontraktsbestämmelser rör det sig om materiella felbedömningar, vilka inte är klander- eller ogiltighetsgrundande. Om det saknas stöd i parternas kontrakt för att ålägga en svarandepart vissa fullgörelseskyldigheter är det också ett materiellt fel om kärandepartens talan bifalls. Inte heller i det senare fallet är det fråga om en felbedömning som kan leda till att skiljedomen upphävs. (Jfr Heuman, a.a., s. 623 f.)

Enligt hovrättens bedömning är vad COHL har åberopat i denna del endast ett angrepp på skiljenämndens materiella bedömningar. Utredningen i målet ger inte stöd för att skiljenämndens tillämpning av tolkningsprinciper varit styrd av partsställningen i sig. Inte heller har någonting framkommit som visar att skiljenämnden i här aktuella avseenden skulle ha gjort sig skyldig till handläggningsfel eller uppdragsöverskridande. Vidare saknas enligt hovrätten allt stöd för att skiljeförfarandet eller skiljedomen skulle strida mot grunderna för den svenska rättsordningen på det sätt som COHL gjort gällande.

COHL:s bevisbörda och beviskrav

(COHL:s grunder avsnitt 3.4.6 och 3.4.7)

COHL har i denna del åberopat, sammanfattningsvis, följande. COHL framförde i en av sina slutskrifter till skiljenämnden den processuella invändningen att COHL inte skulle få en rättvis rättegång om inte bevisbördan i stålfrågan och skadebegränsningsfrågan lades på CPIC. CPIC hade ensamt tillgång till information och handlingar som var nödvändiga för att uppfylla bevisbördan och COHL hade hindrats att få tillgång till den informationen och de handlingarna. Skiljenämnden tog ställning till bevisbördefrågorna i skiljedomen och lade bevisbördan på COHL utan att först ha berett COHL tillfälle att få komplettera sin bevisning genom inspektion och edition av erforderliga ritningar. Vidare var det beviskrav som skiljenämnden tillämpade för COHL:s bevisbörda orimligt eftersom skiljenämnden, genom sina ställningstaganden i frågorna om inspektion och edition, hindrade COHL från att kunna uppfylla beviskravet.

COHL har gjort gällande att skiljenämndens ställningstaganden i fråga om bevisbördan var självständiga, processuella beslut. Mot bakgrund av att skiljenämnden tidigare hindrat COHL att föra bevisning i dessa frågor utgjorde det, enligt COHL, grovt rättegångsfel att lägga bevisbördan på COHL utan att dessförinnan bereda COHL möjlighet att komplettera sin bevisning.

Hovrätten gör följande bedömning.

Frågor om vem som har bevisbördan för ett visst förhållande liksom om vilket beviskrav som ska tillämpas är, som hovrätten också konstaterat i det föregående, en del av skiljenämndens materiella bedömning av tvisten. Mot denna bakgrund saknas fog för COHL:s inställning att skiljenämndens ställningstagande i frågan om bevisbördan utgjorde ett självständigt processuellt beslut och att skiljenämnden haft en skyldighet att bereda COHL möjlighet att komplettera sin bevisning. Vidare är skiljenämndens ställningstaganden i frågorna om bevisbörda och beviskrav i detta fall uppenbarligen inte sådana att de är möjliga att angripa genom en klander- eller ogiltighetstalan.

Hovrätten har i det föregående bedömt att det inte visats ha förekommit något fel vid skiljenämndens handläggning av de väckta frågorna om inspektion av oljeriggarna och edition. Något hindrande från skiljenämndens sida i förhållande till COHL:s möjligheter att uppfylla beviskravet har således inte förekommit. Det förhållandet att COHL i skiljedomen ålagt bevisbördan med det av skiljenämnden tillämpade beviskravet kan inte utgöra grund för att anse att skiljeförfarandet och skiljedomen skulle stå i strid mot grunderna för rättsordningen.

Skiljenämndens fördelning av ansvar mellan CPIC och COHL

(COHL:s grunder avsnitt 3.4.8)

COHL har i denna del, som det får förstås, åberopat att skiljenämndens ställningstaganden innebar att CPIC inte behövde ta något ansvar för att oljeriggarnas master och fundament skulle tåla full belastning vid en temperatur om -20°C när skiljenämnden, i strid med vedertagna krav på fackmässighet, bedömde att CPIC haft rätt att välja vikt stål som helst, så länge det inte inträffade några olyckor. Vidare har COHL åberopat att skiljenämndens hänvisning, på vissa ställen i domen, till CPIC:s garanti-ansvar ger uttryck för en bristande respekt för människoliv eftersom skiljenämnden menade att COHL skulle ha riskerat sina anställdas liv och hälsa för att ta reda på om CPIC/SJ hade uppfyllt sina skyldigheter i stället för att kräva att de före leverans skulle visa att skyldigheterna avseende design och stål var uppfyllda. Enligt COHL står skiljenämndens ställningstaganden också i strid med likabehandlingsprincipen.

Hovrätten gör följande bedömning.

COHL:s talan i denna del innebär att COHL gör gällande att skiljenämndens ställningstaganden i tvistefrågorna är oförenliga med grunderna för rättsordningen i Sverige, dvs. att skiljenämndens materiella bedömning av tvisten står i strid med ordre public.

Som hovrätten har redovisat inledningsvis intar svensk rätt en restriktiv inställning till möjligheten att få en skiljedom ogiltigförklarad på grund av ordre public. I litteraturen har det ifrågasatts om inte en skiljedom möjligen i vissa exceptionella fall skulle kunna

strida mot ordre public om den innefattar en rättstillämpning som leder till orimliga resultat (se Lindskog, a.a., kommentaren till 33 §, avsnitt 4.2.2).

Skiljeförfarandet avsåg sammanfattningsvis om COHL haft rätt att häva parternas avtal om oljeriggarna eller om COHL var skyldig att betala skadestånd på grund av obefogad hävning. Skiljenämnden hade alltså i efterhand att ta ställning till vad som förekommit mellan parterna på ett för köprättsliga tvister sedvanligt sätt, vilket skiljenämnden också enligt hovrätten gjorde. Det saknas fog för påståendet att skiljenämndens ställningstaganden saknar respekt för människoliv och ställningstagandena kan inte tas till intäkt för ett berättigande att äventyra någons liv eller hälsa. Något sådant exceptionellt fall som skulle kunna föranleda att domen ogiltigförklaras av hänsyn till materiell ordre public föreligger enligt hovrätten uppenbarligen inte.

Sammanfattning och sammantagen bedömning

Det här anförda innebär att hovrätten i denna del inte i något avseende funnit visat att skiljenämndens ställningstaganden i skiljedomen innefattar handläggningsfel eller uppdragsöverskridande. Det innebär också att hovrätten inte heller vid en sammantagen bedömning av de olika av COHL åberopade omständigheterna i denna del finner att COHL visat att skiljenämnden begått handläggningsfel eller uppdragsöverskridande. Vidare saknas enligt hovrätten allt stöd för att skiljeförfarandet eller skiljedomen skulle kunna strida mot grunderna för den svenska rättsordningen på det sätt som COHL här gjort gällande.

6.5.10 COHL:s protester m.m. under skiljeförfarandet

(COHL:s grunder avsnitt 3.5)

COHL har i denna del av sina grunder redovisat de omständigheter som COHL åberopar för att COHL inte kan anses ha förlorat sin rätt att klandra skiljedomen.

Hovrätten gör följande bedömning.

Enligt hovrättens bedömning har vad COHL åberopat i denna del inte en självständig betydelse i förhållande till de tidigare åberopade sakomständigheterna. Hovrätten har

beaktat vad COHL här har åberopat i den mån det aktualiserats vid hovrättens prövning i det föregående.

6.5.11 Agerande i strid mot tro och heder

(COHL:s grunder avsnitt 3.6)

COHL har här åberopat de omständigheter som enligt COHL innebär att CPIC agerade i strid mot tro och heder under skiljeförfarandet.

Hovrätten gör följande bedömning.

Flertalet av dessa omständigheter omfattas av hovrättens hittills gjorda bedömning. Hovrätten har därvid funnit att det inte i något avseende visats att CPIC obstruerat skiljeförfarandet och följaktligen inte heller att det finns någon acceptans eller passivitet från skiljenämndens sida som skulle kunna utgöra grund för upphävande eller ogiltighet.

Vidare bedömer hovrätten att inte någon av de åtgärder som COHL här har påstått att CPIC vidtagit är av sådan karaktär att de i sig kan anses strida mot tro och heder. Den bedömningen gäller även om åtgärden skulle ha varit i strid med något skiljenämndens beslut. Vad COHL har påstått i detta avseende kan för övrigt, enligt hovrättens bedömning, inte föranleda upphävande och ogiltighet.

6.5.12 Hovrättens sammanfattande slutsatser och sammantagna bedömning

Hovrättens redovisade bedömning av de av COHL åberopade grunderna innebär att hovrätten inte i något avseende funnit visat att skiljenämnden vidtog åtgärder eller tillämpade bestämmelser eller regler i strid mot kravet på likabehandling av parterna, dvs. att skiljenämnden varit partisk, eller att skiljenämnden vilselett COHL om förutsättningarna för slutförhandlingen genom att inte följa sina egna instruktioner till parterna beträffande följderna av att korsförhör inte begärdes av sakkunniga och vittnen.

Inte heller har hovrätten funnit visat att skiljenämnden under skiljeförfarandet hindrade och försvårade för COHL att utföra sin talan eller att COHL inte fick skäligt rådrum och skälig möjlighet att förbereda och utföra sin talan samt åberopa bevisning i skiljeförfarandet.

De bedömningar hovrätten gjort innebär vidare att hovrätten inte i något avseende funnit visat att det förekommit handläggningsfel eller uppdragsöverskridande på det sätt som COHL har gjort gällande. Inte heller har hovrätten funnit att skiljeförfarandet eller skiljedomen i något avseende är oförenlig med grunderna för rättsordningen i Sverige. Utredningen i målet ger alltså inte stöd för att COHL inte fick ett rättvist skiljeförfarande.

COHL har även åberopat att samtliga i det föregående redovisade och bedömda omständigheterna sammantagna innebär att skiljedomen ska upphävas eller ogiltigförklaras. Vid de bedömningar som hovrätten gjort i det föregående kan inte heller samtliga de av COHL åberopade omständigheterna sammantaget leda till bedömningen att det förekommit handläggningsfel, uppdragsöverskridande eller att domen skulle kunna strida mot svensk ordre public. Vad COHL har påstått i fråga om att CPIC inte, med stöd av en princip ”*venire contra factum proprium*” skulle ha rätt att åberopa skiljedomen kan inte heller föranleda upphävande och ogiltighet.

På grund av det anförda ska COHL:s talan lämnas utan bifall i sin helhet.

6.6 Rättegångskostnader

6.6.1 Ersättningskyldig part

Enligt 18 kap. 1 § rättegångsbalken gäller som huvudregel beträffande fördelningen av rättegångskostnader i tvistemål att den part som tappar målet ska ersätta motparten för dennes kostnad.

COHL är tappande part och ska i enlighet med huvudregeln ersätta CPIC för rättegångskostnaderna i målet.

6.6.2 CPIC:s yrkanden

CPIC har yrkat ersättning för sina rättegångskostnader med *dels* 1 036 101,38 USD, *dels* 153 849 kr. Av beloppen avser 715 588 USD ombudsarvode i målet, 215 046,10 USD arvoden till de av CPIC anlidade kinesiska ombuden Jessica Fei och Stella Hu, samt 153 849 kr avseende Advokatfirman Lindahl KB:s utlägg och 105 467,28 USD avseende utlägg för den kinesiska advokatfirman och CPIC. I sistnämnda belopp ingår också ersättning till CPIC:s sakkunnige John Slater och dennes kostnader för resa och uppehälle.

CPIC har vidare yrkat att advokaten Jonas Löttiger ska förpliktas att solidariskt med COHL ersätta CPIC:s rättegångskostnader med ett belopp om 365 000 USD.

COHL har överlämnat bedömningen av skäligheten av CPIC:s rättegångskostnadsyrkande till hovrätten.

Advokaten Jonas Löttiger har, som redovisats ovan, motsatt sig CPIC:s yrkande om att han ska förpliktas att solidariskt med COHL ersätta delar av CPIC:s rättegångskostnader. Även han har överlämnat bedömningen av skäligheten av yrkat belopp till hovrätten.

6.6.3 CPIC:s skäl för sina yrkanden i fråga om rättegångskostnader

CPIC har till stöd för sitt rättegångskostnadsyrkande anfört i huvudsak följande.

Målet har varit omfattande och krävt betydande arbetsinsatser. COHL har fört en vidlyftig och omfattande talan samt upprepade gånger ändrat strukturen på sina grunder och också helt frångått den sammanställning som hovrätten upprättat. Vidare har COHL åberopat omfattande bevisning utan tydligt identifierade dokument och preciserade bevisteman. Den slutliga bevisuppgiften presenterade COHL först kort före huvudförhandlingen och först sedan förhandlingen hade påbörjats inkom COHL med preciserade bevisteman för den skriftliga bevisningen.

COHL:s sätt att föra sin talan, både vad gäller den vidlyftiga och omfattande talan och ingivandet av en mängd omfattande inlagor och bevisning kort tid före huvudförhandlingen, motiverade att CPIC företräddes av fler ombud än som annars hade varit nödvändigt. Det fanns inte tid att hantera målet inför huvudförhandlingen med mindre CPIC avsatte stora ombudsresurser. Eftersom ombudens nedlagda arbete kommit att bli mycket omfattande har CPIC beslutat sig för att reducera den begärda ersättning för ombudsarvode med det arvode som upparbetats av advokaten Bo G H Nilsson motsvarande drygt 170 timmar.

De kinesiska ombuden – Jessica Fei och Stella Hu – har fortlöpande biträtt de svenska ombuden under hela processen i hovrätten samt även i kontakterna med huvudmannen och John Slater, vilket varit nödvändigt. Att representanter för CPIC var närvarande vid huvudförhandlingen var motiverat utifrån de värden som stod på spel för CPIC:s del, målets omfattning, den omfattande bevisning som COHL åberopade och då dessa var insatta i skiljeförfarandet.

Målet har inneburit osedvanligt mycket arbete hänförligt till grunder och utveckling av talan där COHL fört en vidlyftig argumentation och upprepade gånger ändrat sin talan. Hovrättens sammanställning inför den muntliga förberedelsen utgick från den struktur för grunder och utveckling av talan som COHL hade presenterat i sin inlaga i målet i februari 2015 och COHL vidhöll denna struktur i sitt yttrande över sammanställningen i augusti 2015. Inför den muntliga förberedelsen omstrukturerade CPIC sina grunder för att bättre återspegla strukturen på COHL:s grunder och begärde att COHL senast vid förberedelsen skulle redovisa bl.a. vilka omständigheter som gjordes gällande i förhållande till påståenden om handläggningsfel respektive uppdragsöverskridande.

Den muntliga förberedelsen kom att ägnas huvudsakligen åt att gå igenom parternas grunder och särskilt COHL fick ett stort antal frågor om att förtydliga sina grunder med avseende på vilka skiljenämndens beslut/åtgärder som angreps och vad i besluten som COHL ansåg utgöra klandergrundande fel. Hovrätten poängterade att det var fråga om mycket kortfattade förtydliganden som efterfrågades. COHL åtog sig efter begäran från hovrätten att inkomma med de efterfrågade förtydligandena.

Vid den muntliga förberedelsen sattes en snäv tidsplan för den fortsatta skriftväxlingen. Med anledning av att COHL frångick den vid förberedelsen överenskomna ordningen och på nytt omstrukturerade sina grunder kunde denna tidsplan inte följas. Den 6 oktober 2015 inkom COHL med justerade grunder, som avvek helt från hovrättens sammanställning och inte endast var en omflyttning av text, och den 13 oktober 2015 med en justerad utveckling av talan. CPIC blev tvungen att på nytt justera sina grunder, vilket gjordes genom yttrandet den 21 oktober 2015. Detta merarbete var orsakat av COHL:s bristande processföring och hade inte behövts om COHL hade vidhållit sin talan enligt augustiyttrandet med de preciseringar som förutsattes vid den muntliga förberedelsen.

Arbetet med den skriftliga bevisning och den expertbevisning som COHL åberopade blev också mycket omfattande och COHL:s sätt att åberopa och ge in bevisning har medfört onödigt merarbete. Den bevisning som COHL ursprungligen åberopade, och huvudsakligen ingav elektroniskt, utgjordes av hela ”Common hearing bundle”, dvs. omkring 10 000 sidor samt ytterligare tillkommande dokument. COHL:s bevisuppgift motsvarade inte de krav som uppställs i rättegångsbalken. COHL identifierade inte tydligt alla handlingar som åberopades och angav inte tydliga bevisteman. Flera gånger inkom COHL med reviderade bevisuppgifter och förelades också att precisera bevisningen. Så sent som halvvägs in i huvudförhandlingen preciserade COHL slutligen den 14 november 2015 bevisteman för den skriftliga bevisningen.

COHL:s talan har i flera avseende rört sakfrågor, inte minst vad gäller den s.k. stålfrågan, och opåkallat mycket åberopat omständigheter och bevis i skiljeförfarandets sakfrågor på ett sätt som inte är motiverat i en klanderprocess. Vidare har COHL anfört grunder för sin talan som varit uppenbart ohållbara, vilket förorsakat merarbete för CPIC när det gäller påståendena om att skiljenämnden agerat partiskt och i strid med likabehandlingsprincipen.

Huvudförhandlingen i hovrätten kom att bli mer omfattande än normalt för ett klandermål och det uppkom behov av extra förhandlingsdagar. Detta berodde framför allt på att COHL tog tre dagar i anspråk för sin sakframställning och höll omfattande

förhör med partssakkunniga. CPIC hade att förhålla sig till detta, vilket orsakade merkostnader hänförliga till COHL:s processföring.

Begärd ersättning för utlägg avseende Advokatfirman Lindahl KB:s kostnader avser huvudsakligen kostnader för översättningsarbete, reskostnader i samband med förhandlingarna i hovrätten samt bud- och kopieringskostnader. Utläggen för de kinesiska ombuden och CPIC:s representanter avser huvudsakligen resa och uppehälle i samband med huvudförhandlingen.

Kostnaderna för expertbevisning har varit nödvändig till bemötande av COHL:s expertbevisning.

COHL:s ombud, advokaten Jonas Löttiger, ska på grund av den vårdslösa processföringen åläggas att solidariskt med COHL solidariskt ersätta viss del av CPIC:s rättegångskostnader. Rättegången i hovrätten har i stora delar varit onödig. Åtskilliga av de grunder som COHL har åberopat har varit uppenbart ohållbara och rättegången har präglats av orimlig vidlyftighet och otydlighet från COHL:s sida, vilket fått till följd att CPIC:s rättegångskostnader blivit oproportionerliga och minst dubbelt så stora som målet rimligen bort kräva. Det i denna del yrkade beloppet om 365 000 USD avser, lågt räknat, de merkostnader CPIC haft till följd av COHL:s processföring och endast arbete som de svenska ombuden har lagt ned, även om kostnader för merarbete uppkommit också för de kinesiska ombuden. Beloppet är fördelat enligt följande:

- 80 000 USD avser sammanlagt arvode för arbete efter den muntliga förberedelsen fram till huvudförhandlingen till följd av COHL:s justeringar av grunder, utveckling av talan och bevisning.
- 50 000 USD avser sammanlagt arvode för arbete till följd av i vart fall två extra förhandlingsdagar och förberedelserna av dessa.
- 60 000 USD avser sammanlagt arvode för arbete med expertbevisning.
- 15 000 USD avser sammanlagt arvode för arbete med översättningar internt inom Advokatfirman Lindahl KB.
- 160 000 USD avser sammanlagt arvode för arbete generellt till följd av COHL:s vidlyftiga talan under hela rättegången.

En mindre del av det belopp som COHL betalade till CPIC den 3 oktober 2014 hänförde sig till kostnader i detta mål. Dessa kostnader har avräknats i CPIC:s rättegångskostnadsyrkande.

6.6.4 COHL:s och advokaten Jonas Löttigers skäl för sina bestridanden i fråga om rättegångskostnader

COHL och advokaten Jonas Löttiger har anfört i huvudsak följande.

COHL:s processföring har inte varit vårdslös, onödigt vidlyftig eller bristfällig. Ett skiljeförfarande som är en skådeprocess på grund av att käranden i förfarandet agerat i strid mot tro och heder måste med nödvändighet innefatta ett oräkneligt antal processuella felaktigheter i handläggningen som var och en för sig eller två eller flera felaktigheter tillsammans och i samverkan påverkar utgången i skiljeförfarandet. I ett sådant fall blir klander- och ogiltighetsprocessen mycket omfattande, vilket är förklaringen till att detta mål blivit så omfattande. Omfattningen är en direkt följd av hur CPIC och skiljemännen uppträdde och bedrev handläggningen av skiljeförfarandet samt skiljedomens innehåll.

En part som gör gällande att skiljenämnden varit partisk och att skiljeförfarandet strider mot ordre public har anledning att gå in också på materiella frågor. COHL har därför åberopat bevisning för att styrka att skiljenämnden varit partisk genom att i olika avseenden ha bortsett från bevisningen i förfarandet och även gjort anmärkningsvärda processuella och materiella bedömningar. I sammanhanget är det av vikt att CPIC, genom skiljedomen, tilldömdes ett mycket stort belopp och att CPIC kommit över detta belopp med orätt genom fusk i förfarandet.

Ett annat skäl till att klander- och ogiltighetsmålet blivit så omfattande är att CPIC:s processföring varit oseriös och att CPIC har i agerat mot bättre vetande. CPIC har valt som strategi att inte göra några erkännanden, att framföra grundlösa påståenden om vad som förevarit under skiljeförfarandet och att åberopa omfattande bevisning till styrkanden av påståenden som CPIC med säkerhet vet är felaktiga. I sitt svaromål

framförde CPIC många grundlösa bestridanden eller felaktiga påståenden om vad som förekommit under skiljeförfarandet.

Att COHL omarbetade sina grunder i januari 2015 genom att redigera om sitt i augusti 2014 gjorda förtydligande av grunderna skedde efter klagomål från CPIC om bristande precision, vilket var i linje med CPIC:s strategi för sin processföring. COHL eller COHL:s ombud kan inte klandras för detta. Vidare yttrade COHL sig över den sammanställning som hovrätten upprättade inför den muntliga förberedelsen och svarade då på samtliga de frågor som hovrätten ställt i sammanställningen. COHL eller COHL:s ombud kan inte klandras för detta heller. Deras agerande har hela tiden präglats av en strävan att i klarläggande syfte efterkomma hovrättens önskemål beträffande handläggningen.

Vid den muntliga förberedelsen ställde hovrätten kravet att samtliga omständigheter, dvs. rättsfakta, som parterna åberopade skulle införas under rubriken ”Grunder” i sammanställningen. Hovrätten ställde också ett stort antal frågor på detaljnivå, vilka inte rörde rättsfakta, men som hovrätten ändå menade skulle behandlas där. Därigenom uppstod en osäkerhet hos COHL:s ombud om vad hovrätten egentligen ansåg måste tas med under grunder. Hovrättens krav var inte möjligt att förena med det sätt på vilket COHL dittills hade angett sina grunder, men COHL gjorde ändå sitt bästa för att uppfylla kravet. Det ledde till att COHL tvingades utvidga avsnittet om sina grunder till omkring 100 sidor och därefter, på begäran av hovrätten, omredigera avsnittet till omkring 30 sidor. De oklarheter om vad som måste anges under grunder tycks ha förorsakats av olika begäranden från CPIC till hovrätten. Ett annat skäl till att avsnittet kom att bli så omfattande var att CPIC helt grundlöst hade påstått att COHL förlorat möjligheten att klandra skiljedomen på grund av påstått uteblivna protester under skiljeförfarandet mot de angripna processuella felen.

Att COHL:s presentation av omständigheter och bevisning i målet blivit omfattande beror alltså på tvistens karaktär och är inte något unikt.

I målet åberopade CPIC mycket omfattande bevisning till styrkande av påståenden som CPIC med säkerhet visste var felaktiga eller för att distrahera från de verkliga

förhållandena. Det gällde vittnesförhöret med Jessica Fei samt sakkunnigutlåtande och sakkunnigförhör med John Slater.

CPIC:s påstående om att förhållandet att COHL under förberedelsen åberopade handlingarna i ”Common Hearing Bundle” som skriftlig bevisning, utan att precisera vilka, skulle ha orsakat merarbete för COHL är grundlöst. CPIC:s ombud i skiljeförfarandet har biträtt ombuden i detta mål och dessa har alltså haft full kännedom om handlingarna.

Vidare utgörs de handlingar som COHL har åberopat som skriftlig bevisning i målet i stor utsträckning av handlingar som inte behöver åberopas som skriftlig bevisning eftersom innehållet är ostridigt. Parterna har endast gjort olika tolkningar av dessas betydelse för tvistefrågorna i målet. COHL tvingades åberopa handlingarna eftersom hovrätten vid den muntliga förberedelsen ställde som krav för att COHL skulle få hänföra sig till en viss handling vid huvudförhandlingen, att COHL hade åberopat denna handling som skriftlig bevisning i målet. Detta innebar svårighet att ange bevisstema för handlingen, vilket också är förklaringen till de svårigheter som COHL haft avseende att ange bevissteman enligt rättegångsbalkens bestämmelser.

Genom CPIC:s strategi att inte göra några erkännanden eller medgivanden i målet, oavsett innehållet i olika dokument, tvingades COHL vid huvudförhandlingen att föredra i princip samtliga processkrifter i skiljeförfarandet och de handlingar som utväxlades mellan parterna före COHL:s hävning av Avtalet.

I september 2014 krävde CPIC COHL på betalning enligt skiljedomen. I kravet ingick bl.a. kostnader hänförliga till klander- och ogiltighetsmålet. Under protest betalade COHL enligt kravet.

6.6.5 Hovrättens bedömning av COHL:s ersättningskyldighet

Enligt 18 kap. 8 § rättegångsbalken ska ersättning för rättegångskostnad fullt motsvara kostnaden för rättegångens förberedande och talans utförande jämte arvode till ombud eller biträde, såvitt kostnaden skäligen varit påkallad för tillvaratagande av partens rätt.

Hovrätten konstaterar att CPIC yrkat ersättning för rättegångskostnader uppgående till ett mycket högt belopp. Den fråga som hovrätten först har att bedöma är om kostnaderna har varit skäligen påkallade för tillvaratagande av CPIC:s rätt.

Av skiljedomen framgår att skiljeförfarandet var mycket omfattande och pågick under knappt två år från det att CPIC påkallade skiljeförfarandet till dess att domen meddelades. Genom domen förpliktades COHL att betala ett mycket stort belopp till CPIC och COHL:s genkärsmål lämnades utan bifall. Att CPIC har ett mycket starkt intresse av att skiljedomen står sig är uppenbart och, i ljuset av detta, får CPIC också anses ha befogad anledning att lägga ned stora resurser på att förbereda och utföra sin talan i klander- och ogiltighetsmålet.

Även detta ogiltighets- och klander mål har varit förhållandevis mycket omfattande. COHL har fört sin talan på ett synnerligen vidlyftigt sätt, trots omfattande processledning från hovrättens sida. Såväl de av COHL åberopade grunderna och utveckling av talan som åberopad bevisning har varit av mycket stor omfattning. COHL har också självt argumenterat för just behovet av att i detta fall föra en så omfattande talan. Följden av detta blir då också att CPIC:s talan med nödvändighet blivit omfångsrik och därmed att det också fordrats stora resurser för att utföra den.

Som har framgått i avsnitt 6.2, men också av parternas redogörelser i avsnitt 6.6.3 och 6.6.4, har det sätt på vilket COHL:s talan utförts också medfört ett behov för CPIC, såsom svarande, att flera gånger justera sina bestridande grunder därefter.

Redan i januari 2015 fastställdes i samråd med parterna en tidsplan där både tiden för muntlig förberedelse och huvudförhandling lades fast. Vilka tidsramar som båda parter hade att iaktta för att den muntliga förberedelsen och huvudförhandlingen skulle kunna

hållas enligt plan stod därmed klart i ett förhållandevis tidigt skede av målets handläggning. Inför den muntliga förberedelsen upprättade hovrätten en sammanställning över parternas grunder och utveckling av talan. Parternas grunder återgavs på det sätt parterna själva utformat dem. Såväl i sammanställningen som i skriftväxlingen inför förberedelsen påtalades från hovrättens och CPIC:s sida ett behov av förtydliganden av COHL:s grunder i vissa avseenden. Vid förberedelsen gjordes det fullständigt klart från hovrättens sida att det som skulle återges under rubriken ”Grunder” var just de omedelbart relevanta faktiska omständigheterna, dvs. de rättsfakta, som parterna åberopade i målet och COHL:s ombud åtog sig att inkomma med förtydliganden i de avseenden som hovrätten redovisade i protokollet. Det var här inte fråga om annat än kortfattade tillägg till vad som redan fanns återgivet i sammanställningen. Innan den muntliga förberedelsen avslutades fastställdes en tidsplan för den återstående skriftväxlingen i målet innan hovrätten skulle besluta om att förberedelsen var avslutad, en s.k. mjuk stupstock.

Det förtydligande som COHL sedan gav in efter den muntliga förberedelsen följde inte de instruktioner som hade getts vid förberedelsen. Sedan hovrätten påtalat för COHL att talan såsom den hade förtydligats inte var möjlig att pröva utan omfattande ytterligare materiell processledning inkom COHL, i enlighet med vad som redovisas i avsnitt 6.2, med en genomgripande revidering av grunderna för käromålet och förklarade att det var på detta sätt COHL nu önskade föra sin talan. Den skriftväxling som sedan följde för att huvudförhandlingen skulle kunna genomföras som planerat fick ske under tidspress. Detta motiverade behovet för CPIC:s del att anlita flera ombud än vad som annars hade behövts.

Som hovrätten också har redovisat i avsnitt 6.2 omfattar de grunder som COHL slutligen har åberopat till stöd för sin talan även andra omständigheter än rättsfakta och det har självfallet också för CPIC:s del erfordrats en tolkning av vad som gjorts gällande inför ett ställningstagande. Även i detta avseende har således krävts en större arbetsinsats av CPIC:s ombud.

Vidare har COHL, på det sätt som CPIC anfört, inledningsvis som skriftlig bevisning åberopat ett mycket stort antal dokument från skiljeförfarandet utan närmare preci-

sering och med bristfälliga eller inga bevissteman. Om en part i rättegången erkänner viss omständighet ska enligt 35 kap. 3 § första stycket rättegångsbalken – när förlikning om saken är tillåten – erkännandet gälla mot parten och följaktligen krävs då inte något bevis om den omständigheten. Enbart det förhållandet att innehållet i sig i en viss handling är ostridigt medför emellertid inte att en part som vill att hovrätten i sin prövning ska göra en värdering utifrån handlingen i förhållande till tvistiga rättsfakta kan underlåta att åberopa handlingen som bevis. För hovrätten står det klart att COHL:s underlåtenhet att i tid inför huvudförhandlingen prestera en preciserad och slutlig bevisuppgift också föranlett en utökad arbetsinsats för CPIC:s ombud.

När det sedan gäller den bevisning som CPIC åberopat bedömer hovrätten COHL:s invändning om att CPIC åberopat bevisning till styrkande av påståenden som CPIC skulle ha vetat var felaktiga som grundlöst. Inte heller finns det enligt hovrättens bedömning något som helst fog för att CPIC i övrigt skulle ha agerat i målet mot bättre vetande eller valt en strategi, oberoende av omständigheterna i sig, att inte göra några medgivanden eller erkännanden i målet.

Det hittills anförda innebär alltså att CPIC:s ombud haft befogad anledning att lägga ner betydligt mer arbete än vad som normalt krävs i ett klander- och ogiltighetsmål. Hovrätten noterar också att COHL:s ombudsarvode i stort sett motsvarar CPIC:s. Sammantaget finner hovrätten att den av CPIC yrkade ersättningen avseende ombudsarvode får godtas som skälig.

Också när det gäller CPIC:s ersättningsanspråk i övrigt bedömer hovrätten att yrkad ersättning får godtas som skälig och påkallad för att tillvarata CPIC:s rätt i målet.

Det anförda innebär att CPIC:s rättegångskostnadsyrkande mot COHL ska vinna fullt bifall.

6.6.5 Hovrättens bedömning i fråga om solidariskt betalningsansvar för advokaten Jonas Löttiger

Enligt 18 kap. 7 § kan rätten, om en part helt eller delvis ska ersätta motpartens rättegångskostnad och partens ombud genom vårdslöshet eller försummelse har vållat en

sådan kostnad, förplikta ombudet att jämte parten ersätta kostnaden. Ett exempel på en sådan situation när bestämmelsen kan aktualiseras är när part eller ombud underlåter att i rätt tid fullständigt ange sin ståndpunkt i målet eller i god tid före huvudförhandlingen uppge de bevis denne vill åberopa. Ett annat exempel är att part eller ombud framställer påstående eller invändningar som denne insett eller bort inse saknar fog och därigenom nödvändiggjort för motparten att lägga fram motbevisning. Ersättningskyldigheten bör omfatta den merkostnad som vållats motparten genom partens eller ombudets försummelse, såsom motpartens kostnader för framläggande av utredning, som vid riktig processföring varit onödig. (Se Fitger, Rättegångsbalken, Zeteo, version oktober 2015, kommentaren till 18 kap. 6 och 7 §§.)

CPIC har sammanfattningsvis påtalat att advokaten Jonas Löttiger på grund av *dels* vårdslös processföring, *dels* vidlyftig och otydlig processföring, *dels* åberopande av uppenbart ohållbara grunder genom vårdslöshet förorsakat en i stora delar onödig rättegång. CPIC har vidare påtalat att detta förorsakat CPIC merkostnader.

Som framgått ovan har hovrätten vid ett flertal tillfällen under förberedelsen haft att utöva omfattande materiell processledning i syfte att få de av COHL åberopade grunderna prövningsbara. Dessutom har COHL, vilket hovrätten framhållit i det föregående, i ett sent skede under målets beredning – efter att hovrätten utarbetat en sammanställning av de grunder som parterna åberopat och efter den muntliga förberedelsen – gjort en genomgripande revidering av sina grunder i stället för att inkomma med efterfrågade, kortfattade förtydliganden. Revideringen föranledde en omfattande justering också av CPIC:s bestridandegrunder. Det har inte framkommit något som utgör en godtagbar anledning till att revideringen gjordes i ett sådant sent skede av målets handläggning. Vidare har även COHL:s sätt att föra sin talan vid huvudförhandlingen medfört behov av fortsatt processledning från hovrättens sida, såväl när det gäller COHL:s sakframställning som vid framläggande av skriftlig och muntlig bevisning. Till detta kommer att COHL först sedan huvudförhandling i målet hade påbörjats lämnade en slutlig, fullständig och tillräckligt preciserad bevisuppgift. Beträffande COHL:s grunder har hovrätten vid bedömningen av dessa i inte helt obetydlig omfattning funnit COHL:s påståenden grundlösa. Det gäller huvudsakligen påståendena om att skiljeförfarandet och skiljedomen skulle strida mot svensk ordre

public. En begränsning av de grunder som åberopades borde utifrån det perspektivet således uppenbarligen ha skett, i vart fall i vissa delar. I samtliga nämnda avseenden kan processföringen från COHL:s sida inte anses som annat än vårdslös, vilket vållat kostnad för CPIC. Advokaten Jonas Löttiger har således i dessa avseenden genom vårdslös processföring vållat kostnader för CPIC.

När det gäller övriga av CPIC påtalade anmärkningar mot advokaten Jonas Löttigers processföring, finner hovrätten att det saknas förutsättningar för att i dessa avseenden konstatera att han varit vårdslös.

I enlighet med 18 kap. 7 § rättegångsbalken ska advokaten Jonas Löttiger förpliktas att betala de kostnader för merarbete som uppkommit i anledning av den vårdslöshet som hovrätten funnit kan läggas honom till last. CPIC har uppgett att av upparbetade ombudskostnader i målet avser 80 000 USD det merarbete som har föränletts av COHL:s genomgripande revidering av grunderna och inlämnande av slutlig bevisuppgift i ett sent skede av rättegången. Därtill kommer att dessa åtgärder uppenbarligen förorsakat CPIC merkostnader för översättning. Yrkade belopp i dessa delar godtar hovrätten som skäliga för uppkommen merkostnad. När det gäller den i övriga avseenden av hovrätten konstaterade vårdslösheten bedömer hovrätten att CPIC:s merkostnader skäligen får uppskattas till 25 000 USD.

På grund av det anförda finner hovrätten att advokaten Jonas Löttiger genom sitt agerande gjort sig skyldig till sådan vårdslöshet som grundar skyldighet för honom att solidariskt med COHL ersätta CPIC:s rättegångskostnader med ett belopp om 120 000 USD.

6.8 Överklagande

Enligt 43 § andra stycket skiljeförfarandelagen får hovrättens dom överklagas bara om rätten anser det vara av vikt för ledningen av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen. Hovrätten anser att det inte finns skäl att tillåta att avgörandet överklagas.

Hovrättens avgörande får inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Christine Lager, hovrättsrådet Ulrika Beergrehn, referent, och tf. hovrättsassessorn Cecilia Johansson.